

EUSKAL AUTONOMIA- ERKIDEGOIA

GIZARTE-ZERBITZUEN ETA GIZARTE-EKINTZAREN ESTATISTIKA - GIZARTE- ZERBITZUEN GASTU PUBLIKOA 2012-2015

Emaita nagusiak
2017ko abenduaren 15a

Enplegu eta Gizarte Politikak Saileko
Estatistika Organo Espezifiko

AURKIBIDEA

1. Sarrera.....	5
2. Zerbitzuen eskaintza	8
2.1. Egoitza-plazak.....	8
2.2. Egoitzakoak ez diren plazak	12
2. Gizarte-zerbitzu eta -prestazioetako gastua	16
2.1. Gastua, guztira.....	16
2.2. Gizarte-zerbitzuetako erdiguneko gastua	18
1.2.1. Arloa eta zentro/zerbitzu mota	18
2.2.2. Gastuaren aldeak, lurralde historikoaren eta udalerri multzoen arabera	23
2.3. Gizarte-prestazioetako gastua.....	25
2.3.1. Prestazio motak.....	25
2.3.2. Gastuaren aldeak, lurralde historikoaren eta udalerri multzoen arabera	27
3. Gizarte-zerbitzu eta -prestazioetako gastuaren finantzaketa	29
3.1. Finantzaketaren alderdi orokorrak	29
3.2. Gizarte-zerbitzuen erdigunearen finantzaketa	30
3.2.1. Arloa eta zentro/zerbitzu mota	30
Erabiltzaileen ekarpenaren pisu espezifikoak	35
3.3. Gizarte-prestazioen finantzaketa	37
3.4. Foru-aldundien parte-hartze konparatua, lurralde historikoen arabera.....	38
3.5. Udal-erakundeen parte-hartzearen alderaketa, lurralde historikoen arabera	45
4. Gizarte-zerbitzuetako langileak	56
4.1. Alderdi orokorrak	56
4.2. Enpleguaren sektorekako banaketa	57
4.3. Enpleguaren banaketa profesionala	62
4.4. Enpleguaren banaketa, lurralde historikoaren arabera	66
5. Kudeaketa-adierazle nagusiak, zentro eta zerbitzuen arabera	69
5.1. Egoitza-zentroak	69
5.2. Egoitzakoak ez diren zentro eta zerbitzuak	75

KONTZEPTUEN ETA DEFINIZIOEN ERANSKINA	83
ALDERDI OROKORRAK.....	83
Gizarte-zerbitzuak eta prestazio sozialak	83
Zentroa edo zerbitzua	84
Artatutako biztanleria mota. Hurbilketa orokorra.....	84
Artatutako biztanleria mota. Mendekotasuna babestea.....	85
Artatutako biztanleria mota. Haurrak, gazteak, familia eta emakumeak babestea	86
Egoitza-zentro eta -zerbitzuak.....	86
Eguneko arretarako zentro eta zerbitzuak (egoitzakoak ez direnak)	88
Erabiltzaileak.....	90
SISTEMAK ESKAINTZEN DITUEN PLAZEI BURUZKO ALDERDIAK.....	91
Plazak	91
Plazen titulartasuna.....	91
GASTUARI BURUZKO ALDERDIAK.....	92
Gastu arrunta.....	92
FINANTZAKETARI BURUZKO ALDERDIAK.....	93
Finantzaketa: administrazio-jatorria.....	93
Finantzaketa: Izaera.....	94
Finantzaketa-adierazleak	94
LANGILEEI BURUZKO ALDERDIAK.....	95
Langile motak, zentroarekin duten loturaren arabera	95
Langileak, kualifikazioaren arabera	95
Langileei buruzko datuak: orokorrak eta LOB.....	96
KUDEAKETARI BURUZKO ADIERAZLEAK.....	97
Zentro edo zerbitzuen okupazio-adierazlea.....	97
Gastu arrunta erabiltzaileko	97
Erabiltzaileko batez besteko kuota.....	97
LOB erako berezko langileak 100 erabiltzaileko	97
Langileko (LOB) batez besteko soldata.....	97
LURRALDEARI DAGOZKION ALDERDIAK	98
Udalerri motak.....	98

1. Sarrera

Txosten honen helburua da Eustatek 2005 arte garatutako esperientziari berriz ekitea, **Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren, Erakundeen eta Zentroen Estatistikaren** (GZEZE) emaitza nagusien deskribapenaren urteko agiria aurkezteko. GZEZEren helburu nagusia da gizarte-zerbitzuekin, gizarteratze-politikekin eta oro har gizarte-ekintzarekin lotutako eskaintza ezagutzea. GZEZEK gizarte-zerbitzuak eta -prestazioak, espezializatuak nahiz oinarritzkoak ezagutzea du xede, kuantitatiboki nahiz kualitatiboki, bai eta horien erabiltzaile eta onuradunen ezaugarriak ere. Hori guztia gauzatu behar da Gizarte Zerbitzuen eta gizarteratze-politiken arloan eskumenen banaketa bereziaren eta aktiboki parte hartzen duten askotariko eragileen ondoriozko askotariko fluxuak ahaztu gabe, sistema osoaren ikuspegia eskuratu ahal izateko (mendekotasunak, finantzaketa-fluxuak...).

Estatistika honen gaineko eskumen osoa Enplegu eta Gizarte Politikak Sailari eskualdatu zitzaionetik (2012az geroztik dago eragingarri), Sail horren Estatistika Organo Espezifikoaren borondatea da urtero emaitzen txosten tekniko bat eskaintzea, 2005. urtera arte iraun zuen hedapen-ildoan berreskuratzeke.

Gizarte-zerbitzuen sektorea beste arlo orokor batzuek estaltzen ez zituzten gizarte-premiei erantzuteko baliabide eta jarduera multzo gisa sortu zen hein handian, eta sektore horren helburua zehazten joan da termino juridikoetan; horri esker, esparru horren azalpen estatistikoa zehaztu da.

Hastapenetan, eta estatistika-termino haietan, gizarte-zerbitzuak sistema ireki gisa zehaztu ziren, pixkanaka mugatzen joateko. 1988. urtean hasi zen estatistika, eta orduz geroztik, hainbat zerbitzu, hala nola haurtzaindegia eta adingabekoen erreforma-zentroak, sistematik kanpo geratu dira, beste erakunde batzuek hartu baitituzte euren gain. Enplegu-zentro bereziak autonomo bihurtu eta lan-sistemearekin lotzea izan da beste funtsezko elementu bat, bai eta diru-sarrerak bermatzeko prestazio batzuk Lanbidera igarotzea ere. Aintzat hartutako zentro eta prestazio askok, aldiz, GZEZEren estatistika-jarraipenaren xede izaten jarraitzen dute. Horren arrazoa da informazioari jarraipena ematea bermatzea, GZEZErik gabe ez baitzen euskal estatistika-ekintzaren testuinguruan jasoko.

Gizarte-zerbitzuen sistema finkatzeari esker, sektorea hobeto zehaztu ahal izan da. Hurbilketa estatistikoa, egonkorra izateko bokazioagatik, egungo muga juridikoetan osorik murgildu ezin bada ere (duen bideragarritasun-ahalmenagatik), uneotan definizio estatistiko eta juridiko-administratiboen eta lotutako jardueren (diru-sarrerak bermatzeko eta familia babesteko politikekin zerikusia dutenak) egonkortzeko eta oinarritzko iustaposizioko joera garbia dagoela esan daiteke.

Hortaz, azken urteotako gizarte-zerbitzuen arloan edukia zehazteko, ia-ia behin betiko, komeni da GZEZE jaulki zen hasierako uneetan diseinatutako datuak antolatzeako sistema bat berrezartzeko ahalegina egitea. Hain zuzen, horixe da txosten honen oinarri den hurbilketa berria. Ildo horretan, informazioa modu ordenatuan aurkezteko jarraipena bermatzen duen moduan datuak egituraketa zehazten den aldi berean, edukiaren hurbilketa askoz ere ordenatuago eta erabilgarriagoa eskaini daiteke.

Txostenean zehaztutako informazioa tratatzeko bi arlo handi gizarte-ekintzaren bi esparru handi nagusiekin lotzen dira; bata, gizarte-zerbitzuen erdigunearekin, eta, bestea, prestazioen sistema osagarriarekin. Bigarren esparru hori lotzen da, batik bat, 1980ko hamarkadaren amaiera aldera ezarritako diru-sarrerak bermatzeko politikarekin, baina baita familiak babesteko ekintzekin ere, mendearen hasieratik, sail eskumendunak gizarte-zerbitzuen arloan bultzatzea adostutakoa.

Prestazio horien zati bat, GLLak kasurako, gizarte-zerbitzuen egitura sistematikoaren partetzat hartzen dira. Gainerakoek esparru bereizia eta autonomia dute, baina sistemarekin lotuta egoten jarraitzen dute, antzeko eraketa-funtsa dutelako, Gizarte Zerbitzuen eraketa- eta estatutu-eskumenaren garapenarekin lotzen den heinean.

Sarrera honetan azpimarratu beharreko beste alderdi garrantzitsu bat da GZEZE eta **Gizarte Zerbitzuen Gastu Publikoa** batera ustiatzeko erabakia. Estatistika osagarri horren helburua da zehaztasunez jasotzea administrazio publikoek gizarte-zerbitzuei, gizarte-prestazioei eta gizarteratzeko prozesuekin lotutako zerbitzuei eustera bideratzen duten gastu publiko arrunta.

Gizarte Zerbitzuen Gastu Publikoa aintzat hartzearen xedea da hedapenean, dokumentu bakar koordinatu baten bitartez, estatistika-eragiketa honen edukia GZEZEkoarenean sartzeari, paraleloki eta gehienbat subsidiarioki (erakunde eta zentzuei hurbiltzeko mekanismoak dagokienez). Erabaki hori garrantzitsua da; izan ere, datuak ustiatzeko diseinuan ahalduz espezifikoki osagarri bat egitea ekarri du, tradizionalki Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Zerbitzuen Gastu Publikoen estatistiketan jasotako informazioa antolatzeari dagokionez.

Azken finean, txostenaren helburua lan-ildo bat ezartzea da, gizarte-zerbitzuak aztertzearekin lotutako estatistika-eragiketen emaitza nagusiak elkarrekin hedatzeko. Horri esker, ahal den modu onenean baliatzen da Enplegu eta Gizarte Politikak Saileko Estatistika Organo Espezifikoa eskualdatu zaion Gizarte Zerbitzu eta Gizarte Ekintzaren Estatistikari buruzko erantzukizun osoa. Transferentzia horrek erraztu du ustiaketa-prozesuak birplanteatzea eta datuak aztertzea, eta horren emaitza txosten hau aurkeztea da.

Txostenaren edukia berritzailea eta hein handian esperimentala denez, agiri hau behin-behineko txosten gisa hartzen da. Hortaz, datozen urteetan zehaztu beharko da jarraitu beharreko behin betiko txosten-eredua, sektoreko erakunde publiko eta pribatuaren iradokizunen ekarpenak eta balorazioak egiteko.

Edukiari dagokionez, agiriak honako alderdi nagusi hauek lantzen ditu:

- a) Gizarte Zerbitzuen sektoreko zentro, zerbitzu eta programen sistema orokorraren aurkezpena, bereziki aipatuz egungo plazen egitura, egoitza-plazak direnena eta ez direnena.
- b) Gizarte-zerbitzu eta -prestazioetako gastuari lotutako emaitza nagusien deskribapena. Ikuspegiaren ardatza soilik gastu arruntaren analisia da.
- c) Gastu arruntaren finantzaketa-egituraren analisia; bereziki azalduko da administrazio publikoen eta erabiltzaileen zereginaren erreferentzia berezia.
- d) Gizarte-zerbitzuen erdiguneko langileen egituraren xehetasunak, aintzat hartuta sektorearen alderdiak nahiz langile horien ezaugarri diren alderdi hertsiki profesionalak. Hurbilketan, langile azpikontratatuak eta boluntarioen zereginari buruzko alderdiak txertatu dira.
- e) Azkenik, gizarte-zerbitzuen sektorea osatzen duten zentro eta zerbitzuen arabera kudeaketaren adierazle handietako batzuen aurkezpena egingo da. Adierazle horiei esker, errazagoa da egungo zentro eta zerbitzu batzuen profil espezifikoak ulertzea.

Datuen aurkezpenarekin batera, adierazitako atal gehienetan, atxikitako lurralde-datu nagusien hedapena adierazten da, bai lurralde historikoaren ikuspegitik, bai txostenean baliatutako udalerrien multzokatze-sistemaren eta hiriburuen ikuspegitik ere. Hartara, Euskal Autonomia Erkidegoko (EAE) lurralde desberdinetan eta udalerrietan ikus daitezkeen aldeak zehaztu nahi dira.

2. Zerbitzuen eskaintza

Euskal Autonomia Erkidegoko gizarte-zerbitzuek lurralde osoan zerbitzuak eta zentroak eskaintzen dituzte. Gizarte-prestazioen sistemak bermatzen duen babesaz gain, eskaintza hau plazen bolumen jakin batean zehazten da: egoitza-plazetan eta egoitzakoak ez diren plazetan, hain zuzen ere.

2.1. Egoitza-plazak

2015ean, EAEko gizarte-zerbitzuen sistemak 27.190 egoitza-plaza eskaini zituen guztira. Hortaz, % 0,9 igo ziren 2012an zeuden 26.945 plazekin alderatuta. 2013an, plazak murriztu egin ziren, 26.670 plazara iritsi arte. Kopuru horri nahikoa egonkor eutsi zitzaion 2014an (23.699 plaza), eta 2015ean zertxobait areagotu zen, 27.190 plazara arte (2013ko gutxienekoa baino % 1,9 gehiago).

Egoitza-plazen % 73,9 pertsona nagusien arretaren arlokoak dira (2015ean 20.086 plaza ziren). Plaza mota horren hazkuntza % 0,3koa besterik ez da izan, 2012ko 20.025 plazen aldean.

Bigarren arreta arloa desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonena da: 2.872 plaza eskaintzen dira, 2012an baino % 11,9 gehiago. Sektore horretan, egoitza-plazen kopuruaren hazkundera antzeman zen jada 2012an eta 2013an: tarte horretan 2.566 plazatik 2.634 plazara igaro zen. 2014an 2.617 plazetan egonkortu ondoren, 2015ean hazten hasi zen berriro, 2.872 plazara iritsi arte.

Hirugarren sektore garrantzitsua bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako zentroena da; kasu honetan, 2.733 plaza eskaintzen dira, guztiaren % 10,1. Plaza horien artean, 2.192 (guztiaren % 8,1) egoitza-zentro edo etxebizitzak dira, eta 541 gaueko harrera-zentroak (guztiaren % 2).

2013ko 2.661 plazetatik gorantz egin arren, bazterkeria-arriskuan dauden pertsonen arretarako sektoreak 2012an zituen 2.777 plazen azpitik egoten jarraitu zuen, -% 1,6 hain zuzen. Horren arrazoia da 2012 eta 2015 artean egoitza-zentroetan -% 3,1eko jaitsiera egon zela (2.261 plazetatik 2.192 plazetara), eta harrera-zentroetan eskaintza handiagoa (+% 4,8) izan zela (2015ean 541 plaza eta 2012an 516 plaza).

Adingabeko, gazte eta familientzako egoitza-zentroek, bestalde, plazen % 3,9 hartzen dute. Kasu honetan, baliatu daitezkeen 1.071 plazek -% 6,4ko jaitsiera izan zuten 2012an zeuden 1.144 plazen aldean.

2012 eta 2015 artean ere murriztu egin ziren, 433tik 428ra, emakumeentzako plazak (-% 1,2). Beherakada hori tratu txarren biktima ez diren emakumeentzako plazekin lotuta dago; 2015ean 178 plaza ziren (-% 4,8 2012ko 187 plazekin alderatuta). Egonkor eusten diote 2015ean genero-indarkeriaren edo tratu txarren arloko arazoak dituzten emakumeentzako plazak (250 plaza; 2012ko 246 plazak baino % 1,6 gehiago).

1. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitza-plazak, zentro/zerbitzu motaren arabera (Datu absolutuak eta % bertikalak)

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012/2015eko aldaketa
	Egoitza-plazak	Egoitza-plazak	Egoitza-plazak	Egoitza-plazak	Egoitza-plazak	Egoitza-plazak	Egoitza-plazak	Egoitza-plazak	Egoitza-plazak
Zentro/zerbitzu mota	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	% ber.	% ber.	% ber.	% ber.	%
Egoitza-zentroak	20.007	19.841	19.903	20.068	74,3	74,4	74,5	73,8	0,3
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak	18	18	18	18	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
ADINEKOAK, GUZTIRA	20.025	19.859	19.921	20.086	74,3	74,5	74,6	73,9	0,3
Egoitza-zentroak	2.523	2.567	2.567	2.828	9,4	9,6	9,6	10,4	12,1
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak	43	67	50	44	0,2	0,3	0,2	0,2	2,3
DESGAITUAK/GAIXOAK, GUZTIRA	2.566	2.634	2.617	2.872	9,5	9,9	9,8	10,6	11,9
Egoitza-zentroak	1.144	1.113	1.046	1.071	4,2	4,2	3,9	3,9	-6,4
ADINGABEAK/FAMILIAK, GUZTIRA	1.144	1.113	1.046	1.071	4,2	4,2	3,9	3,9	-6,4
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima ez direnentsat)	187	157	166	178	0,7	0,6	0,6	0,7	-4,8
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima direnentsat)	246	246	249	250	0,9	0,9	0,9	0,9	1,6
EMAKUMEAK, GUZTIRA	433	403	415	428	1,6	1,5	1,6	1,6	-1,2
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak	2.261	2.146	2.152	2.192	8,4	8,0	8,1	8,1	-3,1
Gaueko harrera-zentroak	516	515	548	541	1,9	1,9	2,1	2,0	4,8
BAZTERTUAK, GUZTIRA	2.777	2.661	2.700	2.733	10,3	10,0	10,1	10,1	-1,6
GUZTIRA	26.945	26.670	26.699	27.190	100,0	100,0	100,0	100,0	0,9

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.
OHARRA: ikusi atsedeen- eta babes-zerbitzuei buruzko zehaztapenak Kontzeptu eta Definizioen eranskinean.

2. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitza-plazak (publikoak, itunpekoak eta pribatuak), zentro/zerbitzu motaren arabera (plaza guztiekiko %)

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	Publikoak	Publikoak	Publikoak	Publikoak	Itunpekoak	Itunpekoak	Itunpekoak	Itunpekoak	Pribatuak	Pribatuak	Pribatuak	Pribatuak
	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %
Zentro/zerbitzu mota												
ADINEKOAK, GUZTIRA	34,3	37,6	36,9	36,7	32,5	32,5	32,5	33,2	33,1	29,9	30,6	30,1
DESGAITUAK/GAIXOAK, GUZTIRA	35,1	31,8	32,9	37,4	56,7	60,9	58,5	57,0	8,1	7,3	8,5	5,6
ADINGABEAK/FAMILIAK, GUZTIRA	87,6	87,9	87,1	86,1	10,9	10,9	11,8	12,9	1,5	1,3	1,1	1,0
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima ez direnentsat)	30,5	28,0	32,5	35,4	29,4	34,4	32,5	33,7	40,1	37,6	34,9	30,9
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima direnentsat)	97,6	97,6	95,6	95,6	1,6	1,6	2,0	2,0	0,8	0,8	2,4	2,4
EMAKUMEAK, GUZTIRA	68,6	70,5	70,4	70,6	13,6	14,4	14,2	15,2	17,8	15,1	15,4	14,3
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak	27,3	28,4	30,3	30,0	26,4	29,7	26,1	24,8	46,3	41,9	43,7	45,2
Gaueko harrera-zentroak	75,6	75,5	75,5	76,5	9,7	9,1	5,8	5,9	14,7	15,3	18,6	17,6
BAZTERTUAK, GUZTIRA	36,3	37,5	39,4	39,2	23,3	25,7	22,0	21,1	40,4	36,8	38,6	39,7
GUZTIRA	37,4	39,6	39,3	39,5	32,7	33,4	32,9	33,4	29,9	26,9	27,9	27,1

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Gizarte-zerbitzuetan, oro har, titulartasunaren arabera egoitza-plazen banaketak plaza publikoen eta itunpeko plaza pribatuen pisu handia adierazten du. 2015ean, % 39,5 eta % 33,4 izan zituzten, hurrenez hurren, eta % 27,1 erabat pribatuak izan ziren.

Plaza publikoen pisu handiena indarkeriaren biktimak diren emakumeentzako eta adingabe, gazte edo familientzako egoitza-zentroek dute; plaza publikoen % 95,6 eta % 86,1 dute, hain zuzen. Proportzio hori handia da, baita ere, bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako gaueko harrera-zentroetan ere (% 76,5).

Beste muturrean, proportzio baxuena bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako egoitza-zentroek dute (% 30). Zenbatekoak % 35,4 eta % 37,4 artekoak dira adinekoentzako (% 36,7), desgaitasuna edo gaixotasuna dutenentzako (% 37,4) eta genero-indarkeriaren edo tratatu txarren biktimak ez diren emakumeentzako (% 35,4) egoitza-zentroetan.

Oro har, 2012 eta 2015 artean, ehuneko bi puntu baino gehiago areagotu dira plaza publikoak. Salbuespenak bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako gaueko harrera-zentroak, adingabe, gazte eta familientzako zentroak eta indarkeriaren biktimak diren emakumeentzako ostatuak dira. Kasu horietan, dena dela, plaza publikoetan pisu handia duten zentro mota batzuetan izan da murrizketa.

Bestalde, itunpeko plaza pribatuen pisu erlatiboa bereziki handia da desgaitasuna edo gaixotasuna duten pertsonentzako egoitza-zerbitzuetan. Kasu horretan, eskainitako plaza guztien % 57 izatera iristen dira; beheranzko joera dute, baina, 2013an lortu zen % 69,9ren aldean.

Batez bestetik hurbil daude adinekoentzako eta genero-indarkeria arazorik ez duten emakumeentzako egoitza-zentroetan (% 33,2 eta % 33,7); biak ala bietan, goranzko joera dagoela ikusi da 2012an behatutakoaren aldean (% 32,5 eta % 33,7). Zenbateko horren nahiko behetik dago itunpeko plazen pisua bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako egoitza-zentroetan (% 24,8), eta beheranzko joera du 2012ko % 26,4arekin alderatuta.

Itunpeko plazen proportzioa oso baxua da gainerako arreta arloetan: % 12,9koa adingabe, gazte eta familientzako plazetan; % 5,9koa gaueko harrera-zentroetan (argi eta garbi 2012ko % 9,7 baino baxuagoa); eta % 2koa genero-indarkeriaren edo tratatu txarren arloko arazoak dituzten emakumeentzako etxebizitzetan.

Azkenik, bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako etxebizitza-zerbitzuetan eta egoitza-zentroetan plaza pribatuek duten pisua nabarmendu behar da (% 45,2)¹. Adinekoentzako egoitza-zentroetan (% 30,1) eta genero-indarkeriako biktimak ez diren emakumeentzako egoitza-zentroetan (% 30,9) batez besteko pisua baino handiagoa dute. Proportzioa askoz ere txikiagoa da bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera-zentroetan (% 17,6). % 1 eta % 5,6 artean dago desgaitasuna/gaixotasuna duten pertsonentzako, adingabe, gazte eta familientzako eta genero-indarkeriaren edo tratatu txarren arloko arazoak dituzten emakumeentzako egoitza-zentroetan.

Oro har, 2012. eta 2015. urteen artean murriztu egin da egoitza-plaza pribatuen pisu erlatiboa. Salbuespenak dira bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera-zentroak eta

¹ Bazterkeria-egoeran daudenei arreta eskaintzeko zerbitzuen kasuan, ordea, itunpeko plazen zereginari buruzko zenbait ñabardura izan behar dira kontuan. Horrela, arreta-sektore honetan itunpeko plazen egitekoari buruzko Kontzeptu eta Definizioen Eranskinean eginiko gogoetak hartu behar dira aintzat.

indarkeriaren edo tratu txarren arloko arazoak dituzten emakumeentzako egoitza-zentroak. Nolanahi ere, plaza mota horiek pisu oso txikia dute (% 17,6 eta % 2,4 2015ean).

2.2. Egoitzakoak ez diren plazak

Gizarte-zerbitzuen sistemak egoitzakoak ez diren 13.282 plaza izan zituen 2015ean. 2012an zeuden 12.683 plazak baino % 4,7 gehiago².

Desgaitasuna edo gaixotasuna duten pertsonen sektoreak ditu plaza gehien: 6.185 guztira, guztiaren % 46,6. Aipatutako zenbateko hori % 6,8 igo zen, 2012ko 5.790 plazen aldean. Baliagarri dauden plaza horien kopuru handiena eguneko laguntza-zentroetan (2.098, 2012an baino % 2 gehiago) eta dimentsio okupazionala duten eguneko zentroetan (2.787 plaza, 2012ko 2.615 plazen aldean % 6,6 gehiago) daude. Suspertze- eta arreta-zentroek 809 plaza dituzte, eta laneratzekoek 483.

Adinekoen arretaren arloko egoitzakoak ez diren plazak 5.213 dira, guztiaren % 39,2. Laguntzako eguneko zentroak dira funtsean (4.330 plaza), eta % 4,5 areagotu dira 2012ko 4.144 plazen aldean. Adinekoentzako jantokiek 528 plaza eskaintzen dituzte, eta beste 141 plaza eskaintzen dituzte adinekoentzako bestelako zentroek.

Baztertutako pertsonen arloan egoitzakoak ez diren 1.560 plaza daude, guztiaren % 11,7.

2015eko kopurua 2012ko 1.597 plazak baino % 2,3 txikiagoa da. Alabaina, kopurua 1.742 plazara arte igo zen 2013an, eta 2014an 1.734 plaza zeuden oraindik. Horrenbestez, murrizketa nabarmena egon zen 2014 eta 2015 artean (-% 10).

Bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako eguneko zentroetan 1.080 plaza eskaintzen dira, 2012ko 1.046 plazak baino % 3,3 gehiago, baina beheranzko joeran jarraitzen du 2013ko 1.262 plazekin alderatuta (-% 14,4 2013 eta 2015 artean). Jantoki sozialak dira beste zerbitzu garrantzitsu bat; 458 plaza eskaintzen dituzte, 2012an baino % 5,2 gutxiago.

Azkenik, egoitzakoak ez diren plazen % 2,4 adingabeko, gazte eta familien arlokoak dira (324 plaza; 2012ko kopuruaren antzekoa da, baina beheranzko joeran jarraitzen du 2013ko 363 plazen aldean, eta 2013 eta 2015 artean baino -% 10,7 gutxiago dira. 2015ean, 320 plazak adingabe, gazte eta familientzako eguneko arreta-zentroetakoak dira.

Baliagarri dauden egoitzakoak ez diren plazen banaketa aztertuta, plaza publikoek eguneko laguntza-zentroetan eta adinekoentzako jantokietan duten eragin handia nabarmendu behar da (% 70,6 eta % 90,2, hurrenez hurren). Oro har, adinekoei arreta eskaintzearen arloko egoitzakoak ez diren plazen % 71,1 publikoak dira. Nolanahi ere, beheranzko joera egon da azken urteotan. 2012 eta 2013 artean % 71,3tik % 72,8ra igo ondoren, proportzioa mailaz maila murriztu da orduz geroztik, egungo % 71,1ean kokatu arte.

Halaber, plaza publikoek presentzia handia dute adingabeko, gazte eta familientzako eguneko arreta-zentroetan. Kasu horretan, 2012ko % 30az geroztik, gora egin dute nabarmen etengabe.

² Egoitza-zentroetan eskuragarri dauden egoitzazkoak ez diren plazak sartu dira.

3. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitzakoak ez diren plazak, zentro/zerbitzu motaren arabera (Datu absolutuak eta % bertikalak)

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012/2015eko aldaketa
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	% ber.	% ber.	% ber.	% ber.	%
Zentro/zerbitzu mota									
Egoitza-zentroak	62	77	89	92	0,5	0,6	0,7	0,7	48,4
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak	95	103	127	122	0,7	0,8	1,0	0,9	28,4
Eguneko laguntza-zentroak	4.144	4.155	4.255	4.330	32,7	31,6	32,4	32,6	4,5
Jantokiak	528	508	528	528	4,2	3,9	4,0	4,0	0,0
Egoitzakoak ez diren zentroak	143	142	141	141	1,1	1,1	1,1	1,1	-1,4
ADINEKOAK, GUZTIRA	4.972	4.985	5.140	5.213	39,2	37,9	39,1	39,2	4,8
Egoitza-zentroak	27	21	36	8	0,2	0,2	0,3	0,1	-70,4
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak					0,0	0,0	0,0	0,0	
Eguneko laguntza-zentroak	2.057	2.097	2.123	2.098	16,2	15,9	16,1	15,8	2,0
Suspertze- eta arreta-zentroak	757	767	790	809	6,0	5,8	6,0	6,1	6,9
Eguneko zentroak eta zentro okupazionalak	2.615	2.769	2.674	2.787	20,6	21,1	20,3	21,0	6,6
Laneratze-zentroak	334	407	296	483	2,6	3,1	2,3	3,6	44,5
DESGAITUAK/GAIXOAK, GUZTIRA	5.790	6.061	5.919	6.185	45,7	46,1	45,0	46,6	6,8
Adingabe/familien egoitza-zentroak	4	4	4	4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Adingabe/familientzako eguneko arreta	320	359	354	320	2,5	2,7	2,7	2,4	0,0
ADINGABEAK/FAMILIAK, GUZTIRA	324	363	358	324	2,6	2,8	2,7	2,4	0,0
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak	68	22	72	22	0,5	0,2	0,5	0,2	-67,6
Eguneko zentroak	1.046	1.262	1.204	1.080	8,2	9,6	9,2	8,1	3,3
Jantoki sozialak	483	458	458	458	3,8	3,5	3,5	3,4	-5,2
BAZTERTUAK, GUZTIRA	1.597	1.742	1.734	1.560	12,6	13,2	13,2	11,7	-2,3
GUZTIRA	12.683	13.151	13.151	13.282	100,0	100,0	100,0	100,0	4,7

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.
OHARRA: ikusi atsedeen- eta babes-zerbitzuei buruzko zehaztapenak Kontzeptu eta Definizioen eranskinean.

4. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitzakoak ez diren plazak (publikoak, itunpekoak eta pribatuak), zentro/zerbitzu motaren arabera (Datu absolutuak eta % bertikalak)

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	Publikoak	Publikoak	Publikoak	Publikoak	Itunpekoak	Itunpekoak	Itunpekoak	Itunpekoak	Pribatuak	Pribatuak	Pribatuak	Pribatuak
	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %	Plazen %
Zentro/zerbitzu mota												
Egoitza-zentroak	12,9	24,7	24,7	6,5	45,2	31,2	15,7	15,2	41,9	44,2	59,6	78,3
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eguneko laguntza-zentroak	70,0	71,8	71,0	70,6	19,5	18,0	18,8	18,8	10,5	10,2	10,2	10,6
Jantokiak	100,0	100,0	96,2	96,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	3,8
Egoitzakoak ez diren zentroak	10,5	10,6	9,2	9,2	0,0	0,0	56,7	56,7	89,5	89,4	34,0	34,0
ADINEKOAK, GUZTIRA	71,3	72,8	71,8	71,1	16,9	15,5	17,4	17,4	11,8	11,8	10,8	11,5
Egoitza-zentroak	7,4	33,3	0,0	0,0	59,3	38,1	77,8	25,0	33,3	28,6	22,2	75,0
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak												
Eguneko laguntza-zentroak	18,1	19,2	19,5	19,4	76,2	74,9	73,9	78,0	5,6	5,9	6,6	2,6
Suspertze- eta arreta-zentroak	0,0	0,0	0,0	0,0	7,8	7,0	14,1	16,9	92,2	93,0	85,9	83,1
Eguneko zentroak eta zentro okupazionalak	20,5	20,2	21,3	21,2	10,0	6,0	3,3	2,5	69,4	73,8	75,4	76,3
Laneratze-zentroak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	100,0	100,0
DESGAITUAK/GAIXOAK, GUZTIRA	15,8	16,0	16,6	16,1	32,9	29,7	30,4	29,8	51,3	54,3	53,0	54,0
Adingabe/familien egoitza-zentroak	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Adingabe/familientzako eguneko arreta	30,0	37,9	38,4	46,3	7,5	12,8	13,0	0,0	62,5	49,3	48,6	53,8
ADINGABEAK/FAMILIAK, GUZTIRA	30,9	38,6	39,1	46,9	7,4	12,7	12,8	0,0	61,7	48,8	48,0	53,1
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak	86,8	72,7	26,4	100,0	7,4	0,0	0,0	0,0	5,9	27,3	73,6	0,0
Eguneko zentroak	8,3	9,3	9,6	12,5	42,9	46,8	26,2	31,2	48,8	44,0	64,3	56,3
Jantoki sozialak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,2	0,0	0,0	100,0	73,8	100,0	100,0
BAZTERTUAK, GUZTIRA	9,1	7,6	7,7	10,1	28,4	40,8	18,2	21,6	62,4	51,6	74,1	68,3
GUZTIRA	37,1	37,0	37,6	37,7	25,4	25,3	23,2	23,3	37,5	37,7	39,2	39,0

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.
OHARRA: Ikus xehetasunak Kontzeptuei eta Definizioei buruzko eranskinean atsedeen- eta babes-zerbitzuei dagokienez.

Plaza publikoek pisu askoz ere txikiagoa dute, ordea, desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonen arretaren, eguneko zentroetan, jarduera okupazionalak konbinatu ala ez (% 19,4 eta % 21,2, hurrenez hurren). Gauza bera gertatzen da bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako eguneko zentroetan (% 12,5). Hala ere, 2012arekin alderatuta, plaza publikoen partaidetzak goranzko joera izan du aintzat hartutako egoitzakoak ez diren zentro mota guztietan.

Itunpeko plazen pisua, bestalde, oso handia da desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonentzako eguneko laguntza-zentroetan: guztiaren % 78. Ehuneko hori % 76,2tik % 73,9ra jaitsi zen 2012 eta 2014 artean, eta modu deigarrian egin du gora 2015ean.

Plazen % 31,2 itunpekoak dira bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako eguneko zentroetan. Zenbateko horrek goraka egin du 2014ko % 26,2tik. Nolanahi ere, 2012ko eta 2013ko % 40tik gorako zenbatekoen azpitik dago argi eta garbi.

Itunpeko plazek nolabaiteko presentzia dute, baita ere, adinekoen eguneko laguntza-zentroetan (% 18,8) eta desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonentzako suspertze- eta arreta-zentroetan. (% 16,9).

Hertsiki pribatuak diren plazei dagokienez, hainbat zerbitzutan gehiengoa dira. % 55 inguruko eragina dute adingabe, gazte edo familientzako eguneko arreta-zentroetan (% 53,8) eta bazterkeria-egoera dauden pertsonentzako eguneko zentroetan (% 56,3). % 75eko maila gainditzen du eguneko zentro eta zentro okupazionalak eta suspertze- eta arreta-zentroetan; bi kasuetan, desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonentzako arretarekin lotuta (% 76,3 eta % 83,1, hurrenez hurren). Desgaitasun- edo gaixotasun-arazoak dituzten pertsona mota horietarako laneratzeko zentroetan % 100ekoa da, bai eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako jantoki sozialetan ere.

2. Gizarte-zerbitzu eta -prestazioetako gastua

Atal honetan, gizarte-zerbitzuetako eta prestazio ekonomikoetako gastu arrunt guztia aztertzen da, zentro/zerbitzu eta prestazio mota aintzat hartuta.

2.1. Gastua, guztira

Gizarte-zerbitzuen erdigunean eta prestazioen sisteman eginiko gastua (barnean daude gizartea babesteko parte hartzen duten gobernuz kanpoko erakundeek arlo horretan garatutako jarduerak) 2.001,34 milioi eurokoa izan zen 2015ean. Gizarte-zerbitzuen erdiguneak aintzat hartutako gastu osoaren % 66,6 hartzen du, guztira 1.333,14 milioi euro 2015ean. Prestazioen sistemak gainerako % 33,4 hartzen du, guztira 668,20 milioi euroko gastua. Ia-ia guztia sektore publikoko prestazioei dagokie (663,53 milioi, gobernuz kanpoko erakundeek kudeatutako 4,67 milioiren aldean).

Oro har, biztanleko gastua 920,92 eurokoa da pertsonako 2015ean. 613,44 euro gizarte-zerbitzuen erdiguneari dagokio eta gainerako 307,47 euroak prestazioen sistemari.

2015eko 2001,34 milioi euroko gastuak 2012ko 1.859,64 milioi euroak % 7,62an gainditzen ditu. 2012 eta 2013 artean gastua -% 0,69 jaitsi ondoren, gorakada indartsua ikusi da 2013 eta 2014 artean (+% 7,19). Modu neurritsuagoan izan arren, goranzko joerari eutsi zaio 2014 eta 2015 artean (+% 1,10).

Gastuaren barne-dinamikaren azterketa xehatua egiteko zenbait ñabardura aipatu behar dira. Batetik, ikusi da termino konstanteetan hazkunde txikiagoa izan dela (+% 7,30, % 7,62ren aldean, termino arruntetan). Nolanahi ere, dinamika aldekoagoa da biztanleko gastu konstantearen bilakaerari erreparatuz gero, 2012 eta 2015 artean % 10,28 areagotu baita. Biztanleko gastu konstanteari dagokionez, 2012-2013 aldiko jaitsiera -% 0,60ra mugatzen da, 2013 eta 2014 artean +% 8,66 hazi zen eta 2014-2015 aldian % 2tik gora eutsi zion (+% 2,09).

Datu deigarriena, ordea, prestazio publikoen dinamikara funtsean lotutako gastuaren hazkundea da. 2012 eta 2015 artean, horiek % 15,6 areagotu ziren termino arruntetan, % 15,25 termino konstanteetan eta % 15,7 biztanleko gastu konstantean. 2012 eta 2013 artean jaitsiera arin bat izan ondoren biztanleko gastuan (-% 0,57), 2013 eta 2014 artean igoera handia izan zen (% 11,38). Gastuaren goranzko joerak oso esanguratsua izaten jarraitu zuen 2014 eta 2015 artean: % 4,47 igo zen, hain zuzen.

Gizarte-zerbitzuen erdigunean biztanleko gastuaren bilakaeraren joera, 2015eko prezioei dagokienez, ez da hain goranzkoa. 2012 eta 2015 artean, % 4,20 igo zen (gastu konstante osoa aintzat hartuta % 3,80 eta gastu arrunta aintzat hartuta % 4,11). Kasu horretan, igoera hori 2013-2014 aldiko suspertze handiarekin lotzen da soilik; biztanleko gastu konstantea % 6,72 hazi baitzen. Biztanleko gastuaren murrizketa izan zen 2012-2013 aldiaren ezaugarria (-% 1,38), bai eta 2014-2015 aldiarena ere, hain biziki izan ez bazen ere (-% 0,99).

5. taula. Gizarte-zerbitzuetako eta -prestazioetako (publikoak eta pribatuak) gastu arrunta. 2012-2015
(Gastu nominala milioi eurotan, % bertikalak, BPG %, gastua biztanleko eta urte arteko aldaketen %)

	2012				2013				2014				2015				Urte arteko aldaketen %			
	Abs.	%	BPG %	Gastua/biz.	Abs.	%	BPG %	Gastua/biz.	Abs.	%	BPG %	Gastua/biz.	Abs.	%	BPG %	Gastua/biz.	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2012/2015
Gastu mota																				
Gastu arrunta, guztira	1.859,64	100	3,34	852,42	1.846,83	100	3,38	847,58	1.979,54	100	3,57	911,02	2.001,34	100	3,55	920,92	-0,69	7,19	1,10	7,62
Gizarte-zerbitzuak: erdigunea	1.280,55	68,9	1,92	586,98	1.268,85	68,7	1,93	582,32	1.342,29	67,8	2,00	617,75	1.333,14	66,6	1,93	613,44	-0,91	5,79	-0,68	4,11
Gizarte-prestazio publikoak	573,99	30,9	0,86	263,11	573,45	31,1	0,87	263,18	633,12	32,0	0,94	291,37	663,53	33,2	0,96	305,32	-0,09	10,41	4,80	15,60
Gizarte-prestazio pribatuak	5,10	0,3	0,01	2,34	4,53	0,2	0,01	2,08	4,13	0,2	0,01	1,90	4,67	0,2	0,01	2,15	-11,06	-8,82	12,95	-8,39

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

6. taula. Gizarte-zerbitzuetako eta -prestazioetako (publikoak eta pribatuak) gastu arrunta. 2012-2015
(Gastua 2015eko prezioetan milioi eurotan eta urte arteko aldaketen %)

	2012	2013	2014	2015	Urte arteko aldaketen %			
	Milioi euro	Milioi euro	Milioi euro	Milioi euro	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2012/2015
Gastu mota								
Gastu arrunta, guztira	1.865,20	1.841,34	1.985,46	2.001,34	-1,28	7,83	0,80	7,30
Gizarte-zerbitzuak: erdigunea	1.284,38	1.265,08	1.346,30	1.333,14	-1,50	6,42	-0,98	3,80
Gizarte-prestazio publikoak	575,71	571,74	635,01	663,53	-0,69	11,07	4,49	15,25
Gizarte-prestazio pribatuak	5,11	4,52	4,15	4,67	-11,59	-8,27	12,62	-8,67

(Gastuak 2015eko prezioetan eurotan biztanleko eta urte arteko aldaketen %)

	2012	2013	2014	2015	Urte arteko aldaketen %			
	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2012/2015
Gastu mota								
Gastu arrunta, guztira	854,97	845,06	913,75	920,92	-0,60	8,66	2,09	10,28
Gizarte-zerbitzuak: erdigunea	588,74	580,59	619,59	613,44	-1,38	6,72	-0,99	4,20
Gizarte-prestazio publikoak	263,89	262,39	292,25	305,32	-0,57	11,38	4,47	15,70
Gizarte-prestazio pribatuak	2,34	2,07	1,91	2,15	-11,48	-8,01	12,60	-8,32

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Joera horrek eragina du gastu arrunt osoaren banaketan, eta goranzko pisu erlatiboa du gizarte-prestazioetan. 2012an eta 2013an % 31 ingurukoak izatetik, gastuan duten pisua % 32,2ra igo zen 2014an eta % 33,4ra 2015ean.

Nolanahi ere, gizarte-zerbitzuetako eta prestazio ekonomikoetako gastuaren dinamikak ekonomiaren gainerakoak baino goranzkoago bilakaera izan du oro har. Hain zuzen, 2015ean, aztertutako gastuak BPGan zuen pisua % 3,55ekoa zen, 2012ko % 3,34ko kopurua baino ehuneko 0,21 portzentajezko puntu gehiago. Hala ere, egonkortu egin dela ikusi da, beherazko joera arin batekin, 2014an izandako % 3,57ko kopuruari dagokionez. Beherazko joera hori argiagoa da gizarte-zerbitzuen erdiguneari dagokionez. 2012an eta 2013an % 1,92-% 1,93 mailara igo ondoren, BPGren partaidetza 2014an % 2 izatera iritsi zen, eta hasierako mailetara igaro zen atzera 2015ean (% 1,93). Prestazio ekonomiko publikoetako gastuak, aldiz, goranzko joera izan du beti; 2012an BPGren % 0,86 izatetik 2015ean % 0,96ko maximoa izan zuen.

2.2. Gizarte-zerbitzuetako erdiguneko gastua

1.2.1. Arloa eta zentro/zerbitzu mota

2015ean gizarte-zerbitzuen erdiguneari ezaugarri diren 1.333.14 milioi euroetatik gehien-gehiena mendekotasuna duten biztanleen arretara bideratzen da oro har, bai eta adinekoen edo desgaitasun edo gaixotasunen arloko arazoak dituzten pertsonen arretara ere. 2015ean, gastuaren % 75,5 kolektibo horretara bideratu zen; guztira, 1.006,13 milioi euro.

Gastu-lerro horren barruan, adinekoentzako zentro eta zerbitzuei dagokiena da nagusi, gizarte-zerbitzuen erdigunean gastu osoaren % 45,9 hartzen baitu (611,83 milioi). Desgaitasun edo gaixotasunak dituzten pertsonentzako zentro eta zerbitzuetarako partida gastu osoaren % 14,5 da (192,72 milioi), eta, ondoren, mendekotasunak dituzten pertsonentzako prestazioek % 8,4 hartzen dute (111,52 milioi). Etxeko laguntzako, telelaguntzako eta zaintzaileak babesteko programek aztertutako gastuaren % 6,8 hartzen dute (90,06 milioi).

Mendekotasunak dituzten pertsonen, adinekoen eta desgaitasun/gaixotasunak dituzten pertsonen bideratutako gastu-lerroa funtsean handitu da aztertutako denbora tartean; hain zuzen, % 6,4 2012-2015 artean (% 6,15 termino konstanteetan). Igoera hori gizarte-zerbitzuetako sektorearen batez bestekoa baino handiagoa da; horrenbestez, gastu-lerro horren pisu erlatiboa areagotu egin da gizarte-zerbitzuen erdiguneari testuinguruan. Pisu hori 2012an eta 2014an % 74 baino pixka bat baxuagoa izatetik 2015ean % 75,5 izatera igaro zen; dena dela, 2013an eskuratutako % 76 baino baxuagoa izan zen.

Aintzat hartutako programen barruan (mendekotasuna, adinekoak eta desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonak), 2012 eta 2015 arteko gastuaren hazkunde-lerroa aldatu egiten da, ordea, zentro, zerbitzu edo programa motaren arabera. Oro har aintzat hartutako arreta arlokoa baino handiagoa da zentro edo zerbitzuetako gastuari dagokionez; desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonekin lotutako % 7,99 eta adinekoentzako zentro eta zerbitzuetako % 8,96 arteko hazkunde nominalekin. Aldiz, dezente baxuagoa da mendekotasunen arloko prestazioen kasuan: % 2,73 igo da, eta gizarte-zerbitzuetako erdigune osoari dagokion gastuaren joeraren azpitik dago.

Bestalde, etxeko laguntzako, telelaguntzako eta zaintzaileak babesteko programetako gastu osoa funtsean murriztu egin da, -% 6,65ko jaitsiera izan du. Murrizketa -% 8,14koa izatera iritsi da

etxeko laguntzan. Arlo horretako gastua etengabe murriztu da 2012 eta 2015 artean, modu oso deigarrian 2012 eta 2014 artean: 2012 eta 2013 artean -% 4,75 murriztu zen, eta 2013 eta 2014 artean, berriz, -% 2,54. Programa mota horretan, telelaguntzak soilik izan du gastuan goranzko joera: % 33 2012 eta 2015 artean, eta azelerazio indartsua 2013 eta 2015 artean.

Haur, gazte eta familientzako zentro, zerbitzu eta programen gastuak, besteak beste genero-indarkeriaren eta tratu txarren aurkako borroka eta prebentziora bideratutako ekintzenak 115,95 milioi eurokoak izan ziren 2015ean, gizarte-zerbitzuen erdiguneari lotutako gastu osoaren % 8,7.

Gastu horren zati handiena haur, gazte eta familientzako zentro eta zerbitzuen da, gastu osoaren % 5,6 (75,32 milioi). Tratu txarren, harreraren, adopzioaren arloko arretarako programek eta familiako esku-hartzearen arloko gainerako programek gastuaren % 3 hartzen dute (39,71 milioi). Gainerako % 0,1a genero-indarkeriaren eta tratu txarren biktima direnentzako prestazio ekonomikoa da (% 0,1).

Arreta arlo horretan, 2012 eta 2015 arteko gastuaren goranzko joera gizarte-zerbitzuen erdigune osokoa baino handiagoa da, baita ere; % 6,25eko igoera nominala izan zuen (% 5,93 termino konstanteetan). Kasu honetan ere, ordea, alde handiak daude barnean; tratu txarren, harreraren, adopzioaren arloko arretarako programek eta familiako esku-hartzearen arloko gainerako programek % 17,33ko hazkundea izan zuten. Tratu txarren biktimentzako prestazio ekonomikoen bilakaera batz bestekotik (% 3,66) hurbilago dagoen mailan dago, eta egonkortze-lerro praktikoa du, nahiz eta gorantz egin zuen 2014 eta 2015 artean, haur, gazte eta familientzako zentro eta zerbitzuei dagokienez (+% 1,23 2012 eta 2015 artean). Hala ere, azken zentro mota horren dinamikak gastuaren erorketa bat ezkutatzen du adingabe eta gazteentzako egoitza-zentroetan (-% 1,4) eta horrek kontrastea egiten du emakumeentzako zentro eta etxebizitzetan (tratu txarren arloko arazoak izan ala ez) eta adingabeko eta familientzako gainerako zerbitzu motetan izandako % 9 inguruko edo gehiagoko gastuaren areagotzearekin.

2012 eta 2013 artean gizarte-zerbitzuetako gastu osoa % 8,5 izatetik % 9 izatera igaro ondoren, 2014an eta 2015ean ikusi da haur, gazte eta familien sektorearen pisu erlatiboa jaitsi egin dela. Hori horrela, proportzioa 2012ko % 8,5 inguruko mailetan kokatu da berriro (% 8,4 2014an eta % 8,7 2015ean).

Gizarte-bazterkeriaren aurkako zentro, zerbitzu eta programetako gastua 43,61 milioi eurokoa da guztira, gizarte-zerbitzuen erdiguneko gastu osoaren % 3,3 baino ez. Sektore horretan, gastuaren hazkundearen erritmoa, ordea, batezbestekoa baino handiagoa da, baita ere, % 8,85 igo baita (% 8,53 termino konstanteetan). Horri esker, presentzia erlatiboa handitu du 2012ko % 3,1etik.

2015ean, gizarte-zerbitzuen egituraren gastua gastu osoaren % 12,6 izan zen, 167,45 milioikoa. Horietatik 100,03 milioi oinarritzko gizarte-zerbitzuei, gizarte-larrialdiei eta zerbitzu espezializatu orokorrei dagokie, gastu osoaren % 7,5, alegia. Gastuaren % 5,1 egitura orokorrari dagokio, 67,42 milioi; partida horrek urteko emaitza jasotzen du (defizita/superabita).

7. taula. Gizarte-zerbitzuetako gastu arrunta 2012-2015
(Gastu nominala eurotan, % bertikalak eta 2012-2015 aldiko aldaketa prezio nominaletan eta 2015eko prezioetan)

	Gastua				% bertikalak				2012-2015 aldiko aldaketa	
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	Nominala	2015eko prezioak
	Euroak	Euroak	Euroak	Euroak	%	%	%	%	%	%
GASTU MOTA	1.280.554.144	1.268.848.885	1.342.285.860	1.333.143.130	100	100	100	100	4,11	3,80
Egitura orokorra (defizita/superabita)	81.322.199	59.201.799	97.008.906	67.421.180	6,4	4,7	7,2	5,1	-17,09	-17,34
Oinarrizko gizarte-zerbitzuak, gizarte-larrialdiak eta espezializatuak	105.014.480	88.524.820	97.939.091	100.032.383	8,2	7,0	7,3	7,5	-4,74	-5,03
EGITURAREN GASTUA	186.336.679	147.726.619	194.947.997	167.453.563	14,6	11,6	14,5	12,6	-10,13	-10,40
Adinekoentzako zentro eta zerbitzuak	561.522.658	578.035.901	595.989.493	611.830.963	43,8	45,6	44,4	45,9	8,96	8,63
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako zentro eta zerbitzuak	178.453.765	189.316.059	198.896.556	192.715.394	13,9	14,9	14,8	14,5	7,99	7,67
Etxeko laguntza, telelaguntza eta zaintzaileen babesa	96.484.015	91.816.499	90.206.046	90.064.125	7,5	7,2	6,7	6,8	-6,65	-6,93
Mendekotasunaren arloko prestazio ekonomikoak	108.560.803	105.781.543	106.393.390	111.520.144	8,5	8,3	7,9	8,4	2,73	2,42
MENDEKOTASUNAREN, ADINEKOEN ETA DESGAITASUNEN ARLOKO GASTUA	945.021.241	964.950.002	991.485.485	1.006.130.626	73,8	76,0	73,9	75,5	6,47	6,15
Haur, gazte eta familientzako eta emakumeentzako zentro eta zerbitzuak	74.397.729	74.802.455	73.739.818	75.316.250	5,8	5,9	5,5	5,6	1,23	0,93
Tratu txarren, harreraren, adopzioaren arloko arretarako programak eta familiako esku-hartzearen arloko programak	33.843.667	38.718.969	38.668.082	39.708.398	2,6	3,1	2,9	3,0	17,33	16,98
Tratu txarren biktime direnentzako prestazio ekonomikoak	890.278	956.881	876.708	922.866	0,1	0,1	0,1	0,1	3,66	3,35
HAUR, GAZTE ETA FAMILIEN ETA EMAKUMEEN (tratu txarrenak barne) ARLOKO GASTUA	109.131.674	114.478.305	113.284.608	115.947.514	8,5	9,0	8,4	8,7	6,25	5,93
BAZTERKERIAREN ARLOKO GASTUA	40.064.550	41.693.959	42.567.770	43.611.427	3,1	3,3	3,2	3,3	8,85	8,53

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

8. taula. Gizarte-zerbitzuetako gastu arrunta, zentro/zerbitzu motaren arabera. 2012-2015
(Gastu nominala eurotan eta % bertikalak)

	Gastua				% bertikalak				2012-2015 aldiko aldaketa	
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	Nominala	2015eko prezioak
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Zentro/zerbitzu mota										
GIZARTE-ZERBITZUAK: ERDIGUNEA	1.280.554.144	1.268.848.885	1.342.285.860	1.333.143.130	100	100	100	100	4,11	3,80
Egitura orokorra (defizita/superabita)	81.322.199	59.201.799	97.008.906	67.421.180	6,4	4,7	7,2	5,1	-17,09	-17,34
Oinarrizko gizarte-zerbitzuak, gizarte-larrialdiak eta espezializatuak	105.014.480	88.524.820	97.939.091	100.032.383	8,2	7,0	7,3	7,5	-4,74	-5,03
EGITURA	186.336.679	147.726.619	194.947.997	167.453.563	14,6	11,6	14,5	12,6	-10,13	-10,40
Adinekoentzako egoitza-zentroak (atsedenerakoak barne)	506.768.236	521.639.609	538.849.118	552.158.949	39,6	41,1	40,1	41,4	8,96	8,63
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako egoitza-zentroak (atsedenerakoak barne)	102.505.088	104.415.112	110.029.366	113.053.812	8,0	8,2	8,2	8,5	10,29	9,96
Adingabe/familientzako egoitza-zentroak	65.491.400	65.443.863	64.328.161	64.574.190	5,1	5,2	4,8	4,8	-1,40	-1,69
Emakumeentzako etxebizitzak eta egoitza-zentroak	4.743.085	5.121.132	5.086.089	5.852.371	0,4	0,4	0,4	0,4	23,39	23,02
Bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako etxebizitzak, harrera eta egoitza-zentroak	31.221.972	31.977.917	32.286.265	33.630.796	2,4	2,5	2,4	2,5	7,72	7,39
EGOITZA-ZENTROAK	710.729.781	728.597.633	750.578.999	769.270.118	55,5	57,4	55,9	57,7	8,24	7,91
Adinekoentzako laguntzako eguneko zentroak	53.789.854	55.357.409	56.103.109	58.472.319	4,2	4,4	4,2	4,4	8,71	8,38
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako laguntzako eguneko zentroak	31.531.312	32.914.653	33.319.409	34.899.592	2,5	2,6	2,5	2,6	10,68	8,59
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako beste eguneko zentroak	38.951.054	45.016.109	47.649.312	36.049.470	3,0	3,5	3,5	2,7	-7,45	-9,51
Adingabe/familientzako eguneko arreta	2.053.466	2.089.770	2.068.144	2.590.978	0,2	0,2	0,2	0,2	26,18	25,80
Gizarteratzeko premiei erantzuteko eguneko zentroak	6.679.303	7.460.343	8.142.314	8.004.870	0,5	0,6	0,6	0,6	19,85	19,49
EGUNEKO ZENTROAK	133.004.989	142.838.284	147.282.288	140.017.229	10,4	11,3	11,0	10,5	5,27	4,96
ETXEKO LAGUNTZA	88.542.107	84.337.034	82.192.108	81.337.202	6,9	6,6	6,1	6,1	-8,14	-8,41
TELELAGUNTZA ETA ZAINZAILAENTZAKO BABESA	7.941.908	7.479.465	8.013.938	8.726.923	0,6	0,6	0,6	0,7	9,88	9,56
FAMILIAN ESKU HARTZEKO ETA EKITEKO PROGRAMAK	35.953.445	40.866.659	40.925.506	42.007.109	2,8	3,2	3,0	3,2	16,84	16,49
MENDEKOTASUNEN ARLOKO PRESTAZIOAK ETA BESTE BATZUK	109.451.081	106.738.424	107.270.098	112.443.010	8,5	8,4	8,0	8,4	2,73	2,43
BESTE ZENTRO ETA ZERBITZU BATZUK	8.594.154	10.264.767	11.074.926	11.887.976	0,7	0,8	0,8	0,9	38,33	37,91

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Alderdi deigarri bat egitura horretako gastuaren beheranzko joera izan da; 2012 eta 2015 artean % 10,13 murriztu zen (-% 10,40 termino konstanteetan). Praktikan, aldiz, ikusi da dinamika desberdina dagoela oinarrizko gizarte-zerbitzuen eta gizarte-zerbitzuen egiturari lotutako gainerako zerbitzuen artean. Azken horietan gastuen maila -% 17tik gora jaitsi zen 2012 eta 2015 artean; aitzitik, oinarrizko gizarte-zerbitzuetako gastuak gora egin du nabarmen aldi horretan, eta gorakada positiboa izan zuen 2014 eta 2015 artean. Oro har, oinarrizko gizarte-zerbitzuetako gastua % 15,2 igo zen 2012 eta 2015 artean (2012an 40,29 milioi izatetik 2015ean 46,43 izatera). 2015ean, gizarte-zerbitzuen erdigunearen gastu osoaren % 3,5 oinarrizko gizarte-zerbitzuei zegokien.

Zentro edo zerbitzu motaren ikuspegiari erreparatuta, gastuaren orientazio nagusia egoitza-zentroak dira. Zentroon gastua 769,27 milioi eurokoa izan zen 2015ean, gizarte-zerbitzuen erdigunearen gastu osoaren % 57,7. Zati nagusia adinekoentzako egoitzei dagokie; horiek gastu osoaren % 41,4 hartzen dute (552,16 milioi); hortaz, goranzko joera garbia dute 2012ko % 39,6ko zenbatekoaren aldean.

Adinekoen egoitzetako gastuaren pisu erlatiboa askoz ere handiagoa da desgaitasunak dituzten pertsonen dagokiena (% 8,5, hau da, 113,05 milioi) eta adingabeei dagokiena (% 4,8, hau da, 64,57 milioi) baino. Beste % 2,5 bazterkeria-egoera dauden pertsonentzako etxebizitza, harrera eta egoitzara bideratzen da (33,63 milioi), eta beste % 0,4 emakumeentzako etxebizitza eta egoitzara bideratzen da, genero-indarkeriaren eta tratatu txarren arloko arazoekin eta gabe (5,85 milioi).

Egoitza-zentroetako gastuaren bilakaeraren lerroa goranzkoa da argi eta garbi; salbuespen bakarra, ordea, adingabe, gazte eta familientzako zentroena da, 2012-2015 artean -% 1,4 murriztu baitzen. Aldiz, igoera gizarte-zerbitzuen erdigunearen batez bestekoa baino askoz ere handiagoa da; aldi horretan % 7,72 eta % 10,29 artean igo zen, adinekoentzako zentroetan (% 8,96), desgaitasunak/gaixotasunak dituztenen arloan (% 10,29) edo bazterkeria-arazoak dituztenen arloan (% 7,72). Nolanahi ere, igoera handiena emakumeentzako ostatu- eta egoitza-zerbitzuei dagokie (genero-indarkeriaren edo tratatu txarren arloko arazoekin edo gabe); % 23,39 igo zen 2012 eta 2015 artean. Oro har, 2012-2015 artean, egoitza-zentroetako gastua % 8,29 igo zen termino nominaletan. Zerbitzuen arlo horretako gastuaren pisua 2012an % 55,5 izatetik 2014an % 55,9 izatera igaro zen, eta 2015ean % 57,7 izatera (proportzio hori hurbil dago, aldiz, 2013ko % 57,4tik).

Zentro eta zerbitzuei dagokienez, eguneko zentroen gastua da azpimarratzeko bigarren arloa. Guztira, 140,02 milioi euroko gastua izan zuten, eta gastu osoaren % 10,5 hartu zuten 2015ean. Kasu honetan, desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonentzako arretarako zentroek hartzen dute gehien-gehiena (70,95 milioi), gastu osoaren % 5,3. Adinekoentzako eguneko zentroetarako partidak 58,47 milioi izan zituen, gastu osoaren % 4,4. Gainerako % 0,8a (10,60 milioi euroko gastua), adingabe, gazte eta familientzako eta gizarteratze-premiak dituzten pertsonentzako arretari dagokio.

Zentro okupazionalen eta desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonentzako³ eguneko gainerako zentroetan izan ezik, gainerako kasuetan gastuaren lerroa igo egin dela ikusi da. Areagotze hori % 8,71koa izan zen 2012-2015 artean adinekoentzako eguneko laguntza-zentroetan eta % 10,68koa desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonentzako arretan.

³ Kasu honetan, bilakaera zentro okupazionalen eta enplegu-zentroen arteko jardueraren alboratze-/konbinazio-dinamikak baldintzatzen du; horren ondorioz, benetako egitura-dinamikak irudikatzen ez dituzten aldaketa handiak gerta daitezke (zentro bat enplegu-zentro bereziko plazak soilik eskaintzen hastea, adibidez).

Adingabe, gazte eta familientzako edo gizarte-bazterkeriako premiak dituzten pertsonentzako zentroetan % 20 ingurura iritsi da edo zenbateko hori gainditu egiten da (% 26,18 eta % 19,85, hurrenez hurren).

Zentro, zerbitzu edo programa espezializatuen hirugarren esparru garrantzitsua etxeko laguntza da. Arlo horretan 81,34 milioi gastatu ziren 2015ean; 2012ko 88,54 milioiak baino % 8,4 gutxiago. Etxeko laguntzako gastuaren pisua gizarte-zerbitzuen erdigune osoan % 6,9 izatetik % 6,1 izatera jaitsi zen 2012 eta 2015 artean.

2.2.2. Gastuaren aldeak, lurralde historikoaren eta udalerri multzoen arabera

2015ean, gizarte-zerbitzuetako gastu arrunteko zenbait alderi eutsi zitzairen lurralde historikoaren arabera; alderdi hori beha daiteke biztanleko gastuen aldeetan. Gastu handiena Arabako lurralde historikoari dagokio: 723,63 euro biztanleko. Ondoren, Gipuzkoari (630,56 euro) eta, azkenik, Bizkaiari (571,74 euro).

Aldeen azalpenaren zati bat 2012-2015 artean gizarte-zerbitzuen erdigunean biztanleko gastua gutxien hazi den lurralde historikoa Bizkaia izateari zor zaio: % 2,91 termino nominaletan. Zenbateko hori nahiko urrun dago Gipuzkoako (% 5,27) eta Arabako (% 5,27) zenbatekoetatik.

Bizkaiaren eta Arabaren artean gastuaren hazkundearen aldearen jatorria alderatuz gero, ikusten da, 2012an eta 2013an hurbileko bilakaera izan arren (-% 1,60 bi kasuetan), 2013 eta 2014 artean Bizkaian gastua arinki handiagoa izanda ere (% 5,20; Araban, ordea, % 3,78), alde hori 2014an eta 2015ean Bizkaian gastua murriztearekin lotzen dela, eta horrek kontrastea egiten du Araban aldi horretan izandako goranzko joerarekin (+% 3,12). Bestalde, Gipuzkoan hazi zen gehien gastuaren maila 2013 eta 2014 artean (% 7,67), eta, gainera, lurralde historiko horrek bakarrik izan zuen dinamika positiboa 2012 eta 2013 artean (% 0,47). Hala ere, 2014-2015 artean jaitsiera deigarria izan zen (-% 2,69); hori gabe, ordea, Bizkaiarekin alderatuta gastuaren dinamika are gehiago areagotuko zatekeen 2012-2015 aldian.

Dena dela, prozesuaren emaitza da Bizkaiak pisua galdu zuela Euskadiko gizarte-zerbitzuen erdigunearen gastu arruntean: 2012an gastuaren % 49,5 zuen eta 2015ean, berriz, % 49.

Bigarren faktore adierazgarria da Bizkaian gastatzen den BPGren ehunekoa gainerako lurraldeetakoa baino baxuagoa dela: % 1,87; aldiz, Gipuzkoan % 1,95 eta Araban % 2,06, 2015ean. Datuek islatzen dute korrelazioa dagoela BPGren gainerako gastuaren mailaren eta biztanleko BPGren beraren artean (handiena Araban, gero Gipuzkoan eta azkenik Bizkaian). Hartara, zenbat eta BPGren maila txikiagoa izan, orduan eta txikiagoa da gizarte-zerbitzuen erdigunera bideratutako gastuaren pisu erlatiboa.

BPGrekin lotuta kalkulatuta, gastuaren lurraldeen arteko alde nagusiak antzematen diren zentro, zerbitzu edo programen azterketak hainbat datu osagarri jartzen ditu agerian, eta horiek garrantzitsuak dira 2015erako.

9. taula. Gizarte-zerbitzuetako (erdigunea) gastu arrunta, lurralde historikoen arabera. 2012-2015
(Gastu nominala eurotan, % bertikalak, BPG %, gastua biztanleko eta urte arteko aldaketan %)

Lurralde historikoa	2012				2013				2014				2015				Urte arteko aldaketan %			
	Abs.	%	BPG %	Gastua/biz.	Abs.	%	BPG %	Gastua/biz.	Abs.	%	BPG %	Gastua/biz.	Abs.	%	BPG %	Gastua/biz.	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2012/2015
EAE	1.280.554.144	100	1,92	586,98	1.268.848.885	100	1,93	582,32	1.342.285.860	100	2,00	617,75	1.333.143.130	100	1,93	613,44	-0,91	5,79	-0,68	4,11
Araba	221.096.453	17,3	2,04	686,93	217.566.466	17,1	2,03	679,33	225.794.650	16,8	2,05	705,54	232.847.962	17,5	2,06	723,63	-1,60	3,78	3,12	5,32
Gipuzkoa	425.285.601	33,2	1,93	602,73	427.275.865	33,7	1,96	603,59	460.060.966	34,3	2,08	649,23	447.691.258	33,6	1,95	630,56	0,47	7,67	-2,69	5,27
Bizkaia	634.172.090	49,5	1,87	549,48	624.006.554	49,2	1,87	542,24	656.430.244	48,9	1,93	573,70	652.603.910	49,0	1,87	571,74	-1,60	5,20	-0,58	2,91

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

10. taula. Gizarte-zerbitzuetako gastu arrunta, gastu motaren eta lurralde historikoen arabera. 2012-2015
(BPG % eta 2012-2015 aldiko aldaketan %)

Gastu mota	2015eko BPG %				2012/2015 aldiko aldaketan %			
	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAE	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAE
GIZARTE-ZERBITZUAK: ERDIGUNEA	2,06	1,95	1,87	1,93	5,32	5,27	2,91	4,11
Egitura orokorra	0,07	0,08	0,11	0,10	79,56	9,94	-32,67	-17,09
Egitura espezifikoak	0,20	0,13	0,13	0,14	-16,39	-9,85	6,22	-4,74
EGITURAREN GASTUA, GUZTIRA	0,28	0,22	0,25	0,24	-2,18	-3,11	-16,02	-10,13
Adinekoentzako zentro/zerbitzuak	0,98	0,89	0,85	0,88	14,03	8,60	7,43	8,96
Desgaitasunak/gaixotasunak dituztenentzako zentro/zerbitzuak	0,28	0,26	0,29	0,28	7,57	0,87	12,83	7,99
Haur/Gazte/Familia/Emakumeentzako zentro/zerbitzuak	0,14	0,12	0,09	0,11	21,17	2,49	-7,03	1,23
Bazterkeria-egoeran daudenentzako zentro/zerbitzuak	0,07	0,07	0,06	0,06	18,20	14,53	1,98	8,85
ZENTRO ETA ZERBITZUETAKO GASTUA, GUZTIRA	1,46	1,34	1,29	1,33	13,54	6,73	7,12	8,08
Mendekotasunaren arloko programak	0,15	0,12	0,13	0,13	-18,89	-3,00	-3,38	-6,65
Familien arloko programak eta beste programa batzuk	0,05	0,06	0,06	0,06	19,74	16,41	17,37	17,33
PROGRAMEN GASTUAK, GUZTIRA	0,20	0,18	0,19	0,19	-12,14	3,06	2,04	-0,43
Mendekotasunen arloko prestazioak	0,12	0,22	0,13	0,16	-23,31	7,53	8,53	2,73
Tratu txarren biktima direnentzako prestazioak	0,00	0,00	0,00	0,00	101,82	-33,71	-0,58	3,66
PRESTAZIOEN GASTUAK, GUZTIRA	0,13	0,22	0,14	0,16	-22,43	7,28	8,44	2,73

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Datu esanguratsuen da Arabako gizarte-zerbitzuetako gastu handiena hiru jarduera-ildo hauekin lotzen dela: zerbitzuon egitura espezifikoak (oinarrizko gizarte-zerbitzuak, gizarte-larrialdiak eta zerbitzu espezializatuak); adinekoentzako zentro eta zerbitzuak; eta, neurri txikiagoan, haur, gazte eta familientzako zentro eta zerbitzuak. Arlo horietan, gastuaren eta lurraldeko BPGren arteko erlazioa % 1,32koa da Araban, Gipuzkoakoa (% 1,14) baino 0,18 puntu handiagoa eta Bizkaikoa (% 1,08) baino 0,24 puntu handiagoa. Alde horiek erakusten dute, hein batean, 2012-2015 artean Araban adinekoentzako eta haur, gazte eta familientzako zentroetako gastuak izandako igoera nabarmena, nahiz eta konpentsatu egiten dituen lurralde horretan, 2012-2013 aldian egitura espezifikoari dagokion zatian gastuaren murrizketa oso esanguratsuak.

Arabarekin alderatuta, Gipuzkoak gastuaren alde orokorrak zati batean murrizten ditu mendekotasunen arloko prestazioei esker. BPGren % 0,22 dauka, eta partida horretako gastuak argi eta garbi gaitzen du Araba eta Bizkaiko % 0,12ko eta % 0,13ko zenbatekoak, hurrenez hurren. Kasu horretan, Arabaren kokapena 2012-2015 artean gastuaren murrizketa deigarri batekin lotzen da, esparru horretako gastu nominalaren etengabeko murrizketa batekin, gainerako lurraldeetan ikusi ez dena, gutxienez 2013az geroztik goranzko gastu kopuruekin.

Bizkaia, bestalde, nabarmen berreskuratzen du gainerako lurraldeekiko distantziaren zati bat, baina soilik egitura orokorraren zatian (BPGren % 0,11; gainerakoek % 0,07 eta % 0,08)⁴.

Gainerako zentro, zerbitzu eta programetan, gastua/BPG erlazioa oso hurbilekoa da EAEko hiru lurralde historikoetan: % 0,54 Araban eta Bizkaian eta % 0,51 Gipuzkoan.

2.3. Gizarte-prestazioetako gastua

2.3.1. Prestazio motak

Gizarte-prestazioek, oro har, pertsonen eta familien eginiko transferentziek, 668,20 milioi euro jaso zituzten guztira 2015ean; besteak beste, transferentzia publikoak (663,53 milioi euro) nahiz hirugarren sektoreko erakundeetan eginikoak (4,67 milioi).

Aztertutako gastua diru-sarrerak bermatzeko sistemara bideratu da nagusiki, honako hauetara, hain zuzen: Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta (DSBE), Etxebizitzako Gastuetarako Prestazio Osagarria (EGPO) eta Gizarte Larrialdietarako Laguntzak (GLL). DSBE/EGPO/GLL sistemak 515,90 milioi euroko gastua izan zuen 2015ean, autonomia-erkidegoan garatzen diren pertsona eta familientzako transferentzietako gastu osoaren % 77,2. Proportzio hori nabarmen handiagoa da 2012ko % 74,7 baino, baina 2013an eskuratutako % 79,5eko zenbatekoarekiko beherazko joera erakusten du.

⁴ Hein batean, egitura orokorraren barruan dauden lurraldeko erakunde publiko edo pribatuaren defizit/superabit faktoreari zor zaio.

11. taula. Gizarte-prestazioak (familiantzako transferentziak) 2012-2015
(Gastu nominala eurotan, % bertikalak eta urte arteko aldaketen %)

	Datu absolutuak				% bertikalak				2012-2015 aldiko aldaketa	
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	Nominala	2015eko prezioak
Prestazio mota	Euroak	Euroak	Euroak	Euroak	%	%	%	%	%	%
GIZARTE-PRESTAZIOAK, GUZTIRA	579.086.020	577.980.157	637.253.306	668.198.661	100	100	100	100	15,39	15,04
LISMI	892.257	783.322	700.864	641.401	0,2	0,1	0,1	0,1	-28,11	-28,33
KGP/GOF	53.734.390	55.492.302	57.627.448	59.587.446	9,3	9,6	9,0	8,9	10,89	10,56
LISMI/KGP/GOF, GUZTIRA	54.626.647	56.275.624	58.328.312	60.228.847	9,4	9,7	9,2	9,0	10,26	9,93
DSBE	343.113.213	359.329.986	388.123.359	398.372.575	59,3	62,2	60,9	59,6	16,11	15,76
EGPO	71.220.539	75.876.124	84.277.514	88.510.073	12,3	13,1	13,2	13,2	24,28	23,91
GLL	18.088.320	24.185.343	28.119.671	29.012.874	3,1	4,2	4,4	4,3	60,40	59,92
DSBE/EGPO/GLL, GUZTIRA	432.422.072	459.391.453	500.520.544	515.895.522	74,7	79,5	78,5	77,2	19,30	18,95
Familia eta seme-alabentzako prestazio ekonomikoak	37.964.238	20.365.805	29.649.024	27.713.936	6,6	3,5	4,7	4,1	-27,00	-27,22
Familia eta lana bateragarri egitea	34.202.000	16.865.152	17.302.967	31.302.795	5,9	2,9	2,7	4,7	-8,48	-8,75
FAMILIA ARLOKO PRESTAZIOA, GUZTIRA	72.166.238	37.230.957	46.951.991	59.016.731	12,5	6,4	7,4	8,8	-18,22	-18,47
Gizarte-urgentziako laguntzak	439.361	4.209.546	4.703.561	8.564.361	0,1	0,7	0,7	1,3	1849,28	1843,46
Beste prestazio ekonomiko batzuk	14.334.721	16.339.276	22.615.230	19.824.102	2,5	2,8	3,5	3,0	38,29	37,88
BESTE PRESTAZIO BATZUK, GUZTIRA	14.774.082	20.548.822	27.318.791	28.388.463	2,6	3,6	4,3	4,2	92,15	91,58
PRESTAZIO PUBLIKOEN GASTUAK, GUZTIRA	573.989.039	573.446.856	633.119.638	663.529.563	99,1	99,2	99,4	99,3	15,60	15,25
Familiantzako transferentzia pribatuak	5.096.981	4.533.301	4.133.668	4.669.098	0,9	0,8	0,6	0,7	-8,39	-8,67
FAMILIENTZAKO TRANSFERENTZIA PRIBATUETAKO GASTUA, GUZTIRA	5.096.981	4.533.301	4.133.668	4.669.098	0,9	0,8	0,6	0,7	-8,39	-8,67

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

DSBERi dagokio gastu handiena, 398,37 milioikoa izan baitzen 2015ean, gastu osoaren % 59,6. Proportzio hori 2012ko % 59,3aren antzekoa da, baina 2013an % 62,2 izatera iritsi zen. 2015ean, EGPOk hartutako % 13,2ko zenbatekoa (88,51 milioiko gastua) 2012-2015 aldiko altuena da, 2012an % 12,3 zelarik. Gizarte Larrialdietarako Laguntzen pisua ere igo egin zen, 2012an % 3,1 izatetik 2015ean % 4,3 izatera; proportzio hori 2014ko % 4,4ko zenbatekoa baino zertxobait txikiagoa da. Kasu honetan, gastua 29,01 milioi eurokoa izan zen 2015ean.

Prestazio horietan gastu osoaren goranzko joera agerikoa da; 2012 eta 2015 artean % 19,3 hazi zen (% 18,95, 2015eko prezioetan) Gizarte Larrialdietarako Laguntzek izan zuten igoerarik handiena: +% 60,4, EGPOren % 24,28tik eta GLLen % 16,11tik gora. 2012-2015 aldian, gastuaren igoera absolutuaren barne-banaketari dagokionez, DSBEk hartzen du, ordea, gehien-gehiena (igoera absolutuaren % 66,2, hau da, 83,47 milioi: EGPOk % 20,7 eta GLLek % 13,1).

LISMI, GOF eta, funtsean, kotizatu gabeko pentsioen (KGP) gastua agertzen da bigarren, distantzia handira badago ere. 2015ean gastu osoaren % 9 hartu zuten, eta pertsona eta familientzako transferentzietara bideratu zen (60,23 milioi euro). 2012 eta 2015 artean, gastua % 10,26 areagotu zen (% 10,89, soil-soilik KGPa eta GOFak kontuak hartuta). DSBE/EGPO/GLL sistemak hazkunde txikiagoa izatea, ordea, 2013an izan zuen % 9,7ko gehienezko zenbatekoari dagokionez izandako gastu osoaren pisu erlatiboaren jaitsieran ikusten da.

Hirugarren gastu-arloa familientzako prestazioena da. 2015ean, gastu hori 59,02 milioi eurokoa izan zen, transferentzietako gastuaren % 8,8. Bizitza pertsonala eta familia-bizitza uztartzeko gastua 31,30 milioikoa izan zen (guztiaren % 4,7), eta 27,71 bideratu ziren familia eta seme-alabentzako prestazio ekonomikoetara (guztiaren % 4,1).

Datu esanguratsua da prestazio horiei dagokien gastuan partaidetzan garrantzia galdu izana; izan ere, 2012an gastuaren % 12,5 izatera iritsi zen (72,17 milioi). 2012 eta 2013 artean, ordea, funtsean erori egin zen, eta partida horietarako ekarpena gastu osoaren % 6,4 besterik ez zen izan. Orduz geroztik lehengoratzan joan arren, 2015ean familia-arloko prestazioetako gastuak 2012koa baino % 18,2 txikiagoa izaten jarraitzen du. 2012 eta 2015 artean, jaitsiera handiagoa da familia eta seme-alabentzako prestazioetan (-% 27), baina deigarria da, baita ere, uztartzearen arloan (-% 8,48).

Gainerako prestazio publikoek, gizarte-larrialdiko laguntzek eta beste prestazio ekonomiko batzuek 28,39 milioi euro hartu zituzten. Kasu horretan, gastuaren igoera deigarria da, % 92,2koa izan baitzen 2012 eta 2015 artean. Hain zuzen, gastuan duten partaidetza 2012an % 2,6 izatetik 2015ean % 4,2 izatera igaro zen.

Gobernuz kanpoko erakundek pertsonen eta familien eginiko transferentziak 4,67 milioi eurokoak izan ziren guztira, aztertutako gastu osoaren % 0,7. 2014ko % 0,6tik igo egin den arren, proportzio horrek behera egin du 2012ko % 0,9tik.

2.3.2. Gastuaren aldeak, lurralde historikoaren eta udalerri multzoen arabera

Lurralde historikoen arabera, prestazioetako gastuaren datuak aztertuz gero, interes nabarmeneko aldeak jartzen dira agerian. Araudi komunari lotuta egon arren, eta pobrezia-errealitate desberdinek baldintzatu arren, hasteko deigarria da gastuak DSBE eta EGPOn duten eragin oso desberdina.

Partida horietan gastu handiena Bizkaian egin zen (lurraldeko BPGren % 0,85), eta, ondoren, Araban (% 0,72). Gipuzkoa, aldiz, oso urrun geratzen da, BPGrekiko gastuaren % 0,48 batekin, nahiz eta lurralde horretan handitu den gastua gehien 2012 eta 2015 artean, bai DSBEn (% 44,2; Araban % 29,3 eta Bizkaian % 5,6), bai EGPOn (% 45,8; Bizkaian % 20,6 eta Araban % 13).

Gipuzkoako gastu txikiago hori zuzenean lotuta dago aldi horretan lurralde horretan beste prestazio batzuetan eginiko ahalegin bereizgarriarekin, besteak beste Diru Sarrerak Bermatzeko Laguntzetan (DSBL), prestazio mota horretan gastatutako BPGren % 0,07; Euskal Autonomia Erkidegoaren gainerako lurraldeetan kopuru hori % 0,01 izan da. Partida horietako gastua % 76,7 igo da Gipuzkoan 2012 eta 2015 artean, DSBEn % 44,2 baino gehiago.

Hein batean, Arabak Bizkaiaren aldean duen DSBE/EGPOko gastuaren maila txikiagoa lotuta dago Araban gizarte-urgentziako laguntzetako eta gizarte-larrialdiko laguntzetako gastuak pisu handiagoa izatearekin: BPGren % 0,08; gainerako euskal lurraldeetan, aldiz, % 0,05. Ildo horretan, 2012 eta 2015 artean, GLLetako gastua % 109,8 igo zen Araban, eta % 71 Gipuzkoan eta % 43,6 Bizkaian. Nolanahi ere, zehaztu behar da ekimen horietan udal-ekintzek aldea ezartzen dutela, eta, beraz, era berean azaltzen dituzte Araban ikusitako aldeak.

Aldeak askoz ere txikiagoak dira KGPetan eta GOFen, gastua handixeagoa izan arren Bizkaian: % 0,10; aldiz, Gipuzkoan % 0,08 eta Araban % 0,06.

12. taula. Gizarte-prestazioetako gastua (familiantzako transferentziak), lurralde historikoaren arabera. 2012-2015 (BPG % eta 2012-2015 aldiko urte arteko aldaketan %)

	2015eko BPG %				2012/2015 aldiko aldaketan %			
	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAE	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAE
GIZARTE-PRESTAZIOAK, GUZTIRA	0,98	0,77	1,09	0,97	25,79	35,24	5,72	15,39
LISMI	0,00	0,00	0,00	0,00	-31,62	-28,94	-26,48	-28,11
KGP/GOF	0,06	0,08	0,10	0,09	19,45	13,09	8,21	10,89
LISMI/KGP/GOF, GUZTIRA	0,07	0,08	0,10	0,09	18,33	12,27	7,74	10,26
DSBE	0,59	0,39	0,69	0,58	29,26	44,24	5,64	16,11
EGPO	0,13	0,09	0,15	0,13	12,98	45,81	20,60	24,28
GLL	0,05	0,04	0,04	0,04	109,82	70,95	43,58	60,40
DSBE/EGPO/GLL, GUZTIRA	0,77	0,51	0,89	0,75	29,22	46,11	9,37	19,30
Familia eta seme-alabentzako prestazio ekonomikoak	0,04	0,04	0,04	0,04	-29,56	-18,00	-31,40	-27,00
Familia eta lana bateragarri egitea	0,05	0,04	0,04	0,05	14,01	-15,36	-10,85	-8,48
FAMILIA ARLOKO PRESTAZIOA, GUZTIRA	0,10	0,08	0,08	0,09	-10,36	-16,66	-21,86	-18,22
Gizarte-urgentziako laguntzak	0,03	0,02	0,00	0,01	3.956,27	4.070,08	205,53	1.849,28
Beste prestazio ekonomiko batzuk	0,01	0,07	0,01	0,03	-53,38	76,69	-19,41	38,29
BESTE PRESTAZIO BATZUK, GUZTIRA	0,04	0,09	0,01	0,04	182,99	117,74	-5,12	92,15
PRESTAZIO PUBLIKOEN GASTUAK, GUZTIRA	0,98	0,76	1,08	0,96	25,72	35,72	5,87	15,60
Familiantzako transferentzia pribatuak	0,00	0,00	0,01	0,01	42,81	-25,01	-8,88	-8,39
FAMILIENTZAKO TRANSFERENTZIA PRIBATUETAKO GASTUA, GUZTIRA	0,00	0,00	0,01	0,01	42,81	-25,01	-8,88	-8,39

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

3. Gizarte-zerbitzu eta -prestazioetako gastuaren finantzaketa

Txostenaren atal honetan, gizarte-zerbitzuetako eta horiekin lotutako gizarte-prestazioetako gastu arrunt osoaren finantzaketa-egitura aztertzen da. Azterketaren ardatza zentro/zerbitzu motak eta prestazio motak dira, bai eta lurraldearen alderdi osagarriak ere. Hurbilketak zehatz-mehatz ezartzen du, gainera, erabiltzaileen partaidetza eta foru-aldundien eta udalen zeregina.

3.1. Finantzaketaren alderdi orokorrak

Gizarte-zerbitzuen erdigunea eta gizarte-prestazioak elkarrekin aztertuta, ikusi da foru-aldundiak direla sistemaren finantzatzaile nagusiak. 2015ean gastu arruntaren % 40,5 hartu zuten; zenbateko hori ez dago 2012an izan zuten % 40,2tik edo 2013ko % 40,6tik oso urrun, baina 2014an % 41,2 izatera iritsi zen.

13. taula. Gizarte-zerbitzuetako eta -prestazioetako (publikoak eta pribatuak) gastu arrunta, finantzaketa-iturriaren arabera. 2012-2015
(Datu absolutuak milioi eurotan eta % bertikalak)

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	% ber.	% ber.	% ber.	% ber.
Finantzaketa-iturriak								
Gizarte-zerbitzuak eta -prestazioak	1.859,64	1.846,83	1.979,54	2.001,34	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	77,45	81,12	53,28	64,17	4,2	4,4	2,7	3,2
Erkidego-mailakoa	565,79	539,23	609,38	620,21	30,4	29,2	30,8	31,0
Foru Aldundikoa	748,44	749,92	814,93	809,83	40,2	40,6	41,2	40,5
Udalekoa	162,06	165,48	177,23	185,58	8,7	9,0	9,0	9,3
Pribatua	305,91	311,08	324,72	321,55	16,4	16,8	16,4	16,1
Gizarte Zerbitzuak: erdigunea	1.280,55	1.268,85	1.342,29	1.333,14	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	77,45	81,12	53,28	64,17	6,0	6,4	4,0	4,8
Erkidego-mailakoa	62,80	47,46	69,54	52,45	4,9	3,7	5,2	3,9
Foru Aldundikoa	685,66	681,98	739,66	732,59	53,5	53,7	55,1	55,0
Udalekoa	153,84	151,75	159,22	167,05	12,0	12,0	11,9	12,5
Pribatua	300,81	306,54	320,59	316,89	23,5	24,2	23,9	23,8
Gizarte-prestazioak	579,09	577,98	637,25	668,20	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Erkidego-mailakoa	502,99	491,77	539,84	567,76	86,9	85,1	84,7	85,0
Foru Aldundikoa	62,78	67,94	75,27	77,24	10,8	11,8	11,8	11,6
Udalekoa	8,22	13,73	18,01	18,53	1,4	2,4	2,8	2,8
Pribatua	5,10	4,53	4,13	4,67	0,9	0,8	0,6	0,7

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Eusko Jaurlaritza da bigarren finantzaketa-iturria (% 31). Aldaketak txikiak izan arren, 2012an, % 30,4 baitzen, urte horretatik lortutako maila altuena zen. Hain zuzen ere, 2012 eta 2013 artean % 30,4tik % 29,2ra jaitsi ondoren, proportzioak gorantz egin zuen harrezkero, egungo mailara iritsi arte.

Arlo publikoan, udalen ekarpena agertzen da hirugarren postuan (% 9,3). Goranzko joera dago 2012ko % 8,7tik, eta 2013ko eta 2014ko % 9ko zenbatekotik.

Erkidegoz gaindiko finantzaketa, ordea, 2014 eta 2015 artean % 2,7tik % 3,2ra igo arren, mugatua da. Beheranzko joera garbia da, gainera, 2012ko eta 2013ko % 4,2ko eta % 4,4ko mailen aldean.

Finantzaketa pribatuari dagokio gastuaren gainerako % 16,1aren finantzaketa. Aldaketa txikiak egon arren (2013an lortu zen ehunekorik altuena, % 16,8), partaidetzan beherazko joera arin bat egon zen. 2015eko pisu erlatiboa da 2012-2015 aldiko baxuena.

3.2. Gizarte-zerbitzuen erdigunearen finantzaketa

Foru Aldundien finantzaketaren pisua handiagoa da eta nagusiki haiek finantzatzen dute gizarte-zerbitzuen erdigunea. Kasu honetan, foru-aldundiek gastuaren % 55 finantzatzen dute. Gainera, ikusi da parte-hartze finantzarioa areagotu egin dela: 2012an eta 2013an % 53,5etik hurbil zeuden zenbatekoetatik 2014an eta 2015ean % 55aren ingurura igaro ziren.

Udalek, bestalde, gizarte-zerbitzuen erdigunearen % 12,5 finantzatu zuten 2015ean. Proportzio hori zertxobait handiagoa da 2012tik 2014ra bitarteko % 12 inguruko mailak baino.

Erkidegoen ekarpena guztiaren % 3,9 besterik ez da, eta erkidegoz gaindiko erakundeei dagokien % 4,8ren azpitik dago. Nolanahi ere, eta oro har, erkidegoen edo erkidegoz gaindikoen ekarpena etengabe murriztu da aztertutako aldian, eta 2012an % 11 izatetik 2015ean % 8,7 izatera iritsi da.

Finantzaketa pribatuaren pisua, bestalde, % 23,8 da. Zenbatekoa % 23,5etik % 24,2ra artean mugitzen da, eta erreferentzia gisa egonkorra dela esan daiteke 2012 eta 2015 artean.

3.2.1. Arloa eta zentro/zerbitzu mota

Gizarte-zerbitzuen egitura orokorrean (sektoreko zerbitzu orokorrak, foru-aldundiek egiten dute oraindik finantzaketa nagusiki (% 48,1). 2012 eta 2013 artean % 45,5etik % 54,1era igo ondoren, orduz geroztik beherantz egin du, gaur egungo mailara arte.

Esparru horretan, erkidegoen finantzaketaren pisua nabarmentzekoa da (% 35,5), udalen ekarpenaren gainetik baitago (% 13,7). Zenbateko hori, ordea, 2012ko % 12,9 baino handiagoa da, eta funtsezko aldaketa bat ezartzen du partaidetza erlatiboak 2014ra arte izandako (% 7,1) jaitsierari dagokionez.

Erkidegoz gaindiko finantzaketa % 0,8koa besterik ez da, eta finantzaketa pribatua, berriz, % 1,9koa.

Oinarrizko gizarte-zerbitzuei, gizarte-urgentziei eta zerbitzu espezializatuei dagokienez, foru-aldundien eta udalen finantza-partaidetza oso antzekoa da. Lehengoaren kasuan, gastu osoaren % 49,2 da; 2013ko % 48tik 2014ko % 49,9ra arteko tarteko proportzioa, baina 2012ko % 56,1etik oso urrun dago. Aldiz, 2015eko ekarpena oso handia da udalei dagokienez 2012an ikusitakoaren aldean (% 47,3, % 38ren aldean). 2014ko % 45,4a ere gaintitzen badu ere, 2013ko % 47,2aren antzekoa da.

Datu esanguratsua da, 2012arekin lotuta eta oinarrizko gizarte-zerbitzuei, gizarte-urgentziei eta zerbitzu espezializatuei dagokienez, antzemandako joerek ekarpen kuantitatibo txikiagoa izan dutela, eta ez soilik foru-aldundien eskutik, 2015ean.

14. taula. Gizarte-zerbitzuen egiturako gastu arrunta, finantzaketa-iturriaren arabera. 2012-2015
(Datu absolutuak eta % bertikalak)

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Gastu-sektorea	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	% ber.	% ber.	% ber.	% ber.
EGITURA, GUZTIRA	186,34	147,73	194,95	167,45	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	0,08	0,24	0,09	0,55	0,0	0,2	0,0	0,3
Erkidego-mailakoa	38,59	24,17	44,42	27,46	20,7	16,4	22,8	16,4
Foru Aldundikoa	95,91	74,52	98,09	81,62	51,5	50,4	50,3	48,7
Udalekoa	50,42	47,48	51,35	56,55	27,1	32,1	26,3	33,8
Pribatua	1,34	1,32	0,98	1,27	0,7	0,9	0,5	0,8
Egitura orokorra (defizita/superabita)	81,32	59,20	97,01	67,42	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	0,03	0,14	0,02	0,55	0,0	0,2	0,0	0,8
Erkidego-mailakoa	32,94	20,06	40,25	23,94	40,5	33,9	41,5	35,5
Foru Aldundikoa	36,98	32,03	49,21	32,44	45,5	54,1	50,7	48,1
Udalekoa	10,52	5,69	6,92	9,22	12,9	9,6	7,1	13,7
Pribatua	0,86	1,29	0,60	1,27	1,1	2,2	0,6	1,9
Oinarrizko gizarte-zerbitzuak, gizarte-urgentziak eta espezializatuak	105,01	88,52	97,94	100,03	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	0,06	0,11	0,07	0,00	0,1	0,1	0,1	0,0
Erkidego-mailakoa	5,65	4,10	4,17	3,52	5,4	4,6	4,3	3,5
Foru Aldundikoa	58,93	42,49	48,88	49,18	56,1	48,0	49,9	49,2
Udalekoa	39,90	41,79	44,43	47,33	38,0	47,2	45,4	47,3
Pribatua	0,48	0,03	0,38	0,00	0,5	0,0	0,4	0,0

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Foru Aldundiek adinekoentzako, desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako edo mendekotasun-arazoak dituzten pertsonentzako zentro, zerbitzu, programa eta prestazioen % 53,5 finantzatzen dute. Finantzaketan goranzko joera antzeman da: 2012an eta 2013an % 51,2 eta % 51,5 arteko zenbatekoak zituzten, eta 2014an iritsi ziren 2015erako ezarritako % 53,5era.

Arreta-arlo horretan, udalen ekarpena % 7,9koa da, 2012-2015 artean izandako % 7,6 eta % 8,1 arteko egonkortasun-lerro berean. Erkidegoz gaindiko ekarpena % 6,3koa da. 2014ko % 5,3ko gutxienekotik gora egiten duen arren, zenbateko hori 2012 eta 2013 arteko % 8,2-% 8,4 baino baxuagoa da funtsean. Eusko Jaurlaritzaren ekarpena, bestalde, % 1,5 eta % 1,6 artean geratzen da.

Finantzaketa pribatuaren pisua oso funtsezkoa da gizarte-zerbitzuen arlo horretan eta 2015ean % 30,8 izatera iritsi zen. 2012ko eta 2013ko % 31tik hurbil dago, baina 2014ko % 31,6 baino pixka bat baxuagoa da.

Jarduera mota desberdinak aztertuz gero, foru-aldundien finantzaketaren pisuak maximo bat lortzen du mendekotasunen arloko prestazioetan: % 90,7. Gainerako % 9,3 erkidegoz gaindiko erakundeei dagokie, bereziki Autonomiaren Aldeko eta Mendetasunari Arreta Eskaintzeko Sistemaren ekarpenen bidez. Ekarpene hori 2013an lortu zen % 14,1 baino askoz ere baxuagoa da. Erkidegoz gaindiko ekarpenak mendekotasunaren arlorako izandako jaitsiera handia jartzen du ikusgai (2012an eta 2013an 13,20 eta 14,94 milioi euro izatetik, 2014an 9,72 eta 2015ean 10,42 izatera).

Foru Aldundiek parte-hartze handia duten beste arlo bat desgaitasunak edo gaixotasunak dituzten pertsonentzako zentro eta zerbitzuena da. Kasu horretan, foru-aldundien finantzaketa % 73,1

izatera iritsi zen 2015ean, eta igoera nabarmena izan zuen 2012 eta 2014 arteko % 68,4tik % 69,7ra bitarteko zenbatekoen aldean.

Gizarte-zerbitzuen arlo horretan, erkidegoz gaindiko erakundeek ekarpena % 7,2koa da. Proportzioa igo egin den arren 2014ko % 6,4tik, 2012ko % 9,7tik jaitsi egin dela erakusten du, eta deigarria da baita ere termino kuantitatiboetan (2012an 17,25 milioiko murrizketa, 2013an 16,52koa eta 2014an 12,80koa; 2015ean igo egin zen 13,90 milioira arte). Erkidegoko erakundeek ekarpena % 4,8koa da. Era berean, 2012ko % 5,4 baino baxuagoa da. Udalen ekarpena % 0,3koa besterik ez da.

Bestalde, finantzaketa pribatua % 14,5ekoa da; 2012ko % 15,2tik hurbil dago, baina 2013 eta 2014ko % 17,2-% 17,8 mailak baino baxuagoa da. Hain zuzen ere, ekarpen pribatua (28,02 milioi) 2012ko 27,04 milioitik hurbil kokatu da, 2013an 32,48 milioira eta 2014an 35,46 milioira igo ondoren.

15. taula. Adinekoentzako, desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako edo mendekotasun-arazoak dituzten pertsonentzako zentro eta zerbitzuen gastu arrunta, finantzaketa-iturriaren arabera. 2012-2015 (Datu absolutuak eta % bertikalak)

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	% ber.	% ber.	% ber.	% ber.
Gastu-sektorea								
MENDEKOTASUNAREN, ADINEKOEN ETA DESGAITASUNEN ARLOA, GUZTIRA	945,02	964,95	991,49	1006,13	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	77,22	80,75	52,98	63,34	8,2	8,4	5,3	6,3
Erkidego-mailakoa	15,15	14,45	15,47	15,55	1,6	1,5	1,6	1,5
Foru Aldundikoa	483,51	496,97	532,66	538,27	51,2	51,5	53,7	53,5
Udalekoa	76,27	73,70	77,37	79,05	8,1	7,6	7,8	7,9
Pribatua	292,86	299,09	313,01	309,92	31,0	31,0	31,6	30,8
Adinekoentzako zentro eta zerbitzuak	561,52	578,04	595,99	611,83	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	40,42	39,63	27,53	36,09	7,2	6,9	4,6	5,9
Erkidego-mailakoa	0,61	0,20	0,34	0,16	0,1	0,0	0,1	0,0
Foru Aldundikoa	228,63	244,59	266,26	268,36	40,7	42,3	44,7	43,9
Udalekoa	36,41	37,88	35,28	36,65	6,5	6,6	5,9	6,0
Pribatua	255,45	255,74	266,59	270,57	45,5	44,2	44,7	44,2
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako zentro eta zerbitzuak	178,45	189,32	198,90	192,72	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	17,25	16,52	12,80	13,90	9,7	8,7	6,4	7,2
Erkidego-mailakoa	9,56	9,46	9,95	9,27	5,4	5,0	5,0	4,8
Foru Aldundikoa	124,04	129,43	138,67	140,93	69,5	68,4	69,7	73,1
Udalekoa	0,57	1,43	2,03	0,58	0,3	0,8	1,0	0,3
Pribatua	27,04	32,48	35,46	28,02	15,2	17,2	17,8	14,5
Etxeko laguntza, telelaguntza eta zaintzaileen babesa	96,48	91,82	90,21	90,06	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	6,35	9,65	2,94	2,93	6,6	10,5	3,3	3,3
Erkidego-mailakoa	4,99	4,79	5,18	6,12	5,2	5,2	5,7	6,8
Foru Aldundikoa	35,75	32,12	31,06	27,88	37,1	35,0	34,4	31,0
Udalekoa	39,03	34,39	40,06	41,82	40,5	37,5	44,4	46,4
Pribatua	10,37	10,87	10,97	11,32	10,7	11,8	12,2	12,6
Mendekotasunaren arloko prestazio ekonomikoak	108,56	105,78	106,39	111,52	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	13,20	14,94	9,72	10,42	12,2	14,1	9,1	9,3
Erkidego-mailakoa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Foru Aldundikoa	95,10	90,84	96,67	101,10	87,6	85,9	90,9	90,7
Udalekoa	0,26	0,00	0,00	0,00	0,2	0,0	0,0	0,0
Pribatua	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Adinekoentzako zentro eta zerbitzuetan, foru-aldundiek finantzaketari % 43,9ko ekarpena egin diote. Zenbateko horrek gora egin du 2012ko % 40,7rekin alderatuta, baina 2014an lortutako % 44,7 baino txikiagoa da. Kasu honetan, erkidegoz gaindikoa erakundeek ekarpena % 5,9koa da, eta gora egin du, baita ere, 2014ko % 4,6tik, baina 2012ko % 7,2 baino baxuagoa da. 2014 eta 2015 artean 27,53 milioitik 36,09 milioira igo arren, ekarpena 2012ko eta 2013ko 40 milioi ingurutik oso urrun dago. Udalen finantzaketa, bestalde, % 6koa da, 2012ko eta 2013ko % 6,5-% 6,6 mailak baino pixka bat txikiagoa.

Adinekoentzako zentro eta zerbitzuetan, nabarmentzekoa da ekarpen pribatuen pisua, gastuaren % 44,2 estaltzen baitute; zenbateko hori 2013koaren antzekoa da, baina 2014ko % 44,7tik eta 2012ko % 45,5etik beherakoa da. Hala ere, termino kuantitatiboetan, ekarpena igo egin da 2012ko eta 2013ko 255 milioi inguruko zenbatekotik 2015ean 270,57 milioiko maximora.

Foru Aldundien ekarpen txikiagoa jaso zuten etxeko laguntza, telelaguntza eta zaintzaileen babesaren arloek. Kasu honetan, foru-aldundiaren ekarpena % 31koa izan zen 2015ean, eta beheranzko joerari jarraitu dio 2012ko % 37,1aren aldean. Beheranzko joera hori ikusi da, baita ere, termino kuantitatiboetan, 2012 eta 2015 artean 35,75 milioi eurotik 27,88 milioi eurora jaitsi baita.

2012 eta 2013 artean % 40,5etik % 37,5era jaitsi ondoren, 2015ean % 46,4 arte igo zen udalen ekarpenei esker; udalak dira arlo horretako finantza-erakunde nagusiak. 2012an 39,03 milioi izatetik, 2013an 34,39ra jaitsi ondoren, arlo horretan udalen gastuak 41,82 milioira arte egin zuen gora.

Finantzaketa autonomikoa, bestalde, 2012an % 5,2 eta 2013an % 5,7 izatetik 2017an % 6,8 izatera igaro zen. % 6,6tik % 10,5era igo ondoren, erkidegoz gaindikoa ekarpena murriztu egin zen % 3,3ra 2014an eta 2015ea.

Programa horietan, ekarpen pribatua % 12,6koa da 2015ean. 2012an % 10,7 izan zenetik, ekarpena handitzen joan da pixkanaka.

Hala ere, aipatu behar da programa horietan finantzaketa oso bestelakoa dela programa motaren arabera. Telelaguntzaren kasuan, Eusko Jaurlaritzak hartzen du bere gain finantzaketaren zati handiena (% 81,7); proportzio horrek beheranzko joera izan du 2012ko % 88,5etik. Horren paraleloan, ekarpen pribatuen pisua 2012an % 11,5 izatetik 2015ean % 18,3 izatera igaro zen.

Beste bi programetan, udalen finantzaketaren pisua da handiena: % 49,2 hartzen dute zaintzaileei laguntzeko programek eta % 50,7 etxeko laguntzak. Azken ehuneko horri dagokionez, igo egin da 2013ko % 40,1az geroztik; 2012an, ordea, % 42,2koa zen. Foru-aldundiek etxeko laguntzan duten parte-hartzea, bestalde, pixkanaka murriztu da 2012an % 39,7 izatetik 2015ean % 33,6 izatera. Partaidetza pribatuak goranzko joera izan du: % 10,9tik 12,1era.

Haur, gazte edo familientzako programen arloan, foru-aldundien finantzaketaren pisua erabakigarria da; 2015ean, % 78,7koa izan zen. Proportzio horrek erakusten du pixka bat lehengoratu egin zela 2014 % 77,8aren aldean, 2012ko % 79,5etik beherantz egin baitzuen etengabe. Ekarpen pribatua % 1 baino txikiagoa den testuinguruan, finantzaketaren beste esparru garrantzitsu bat udalena da (% 16,9); egonkortasun handia erakutsi du ekarpenari dagokionez. Erkidegoen finantzaketa, bestalde, 2013an izandako % 3,9aren eta 2015ean eskuratutako % 4,4aren artean dago.

Foru-aldundien finantzaketa, nolanahi ere, nagusi da adingabeentzako egoitza-zentroei dagokienez; 2015ean % 97,2 hartu zuten beren gain, eta udalen ekarpena berriz, % 2,7koa izan zen.

Haur, gazte, familia eta emakumeen arretaren arloko gainerako programetan, foru-aldundien ekarpena 55,4koa da, udalena % 34,8koa eta erkidegoena % 9,7koa. Puntu honetan aipatu beharreko joeraren ezaugarri nagusia udalen ekarpenen beherakada da, 2012an % 37,2koa zen, eta egun, % 34,8koa. Hori ez dago lotuta, baina, ekarpen absolutua murriztearekin, aztertutako aldian foru-aldundiek finantzaketa handiagoa egitearekin baizik.

Baztertutako pertsonak babestearen sektorean, foru-aldundiek hartzen dute finantzaketaren zati handiena: % 49,2. Proportzio hori nahiko egonkorra da eta aldi osoan 2013ko % 48,3aren adierazitako portzentajearen artean mugitzen da.

16. taula. Haur, gazte, familia, emakume eta baztertutako pertsonentzako zentro, zerbitzu eta programen gastu arrunta, finantzaketa-iturriaren arabera. 2012-2015
(Datu absolutuak eta % bertikalak)

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Gastu-sektorea	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	% ber	% ber	% ber	% ber
HAUR, GAZTE, FAMILIA ETA EMAKUMEEN (tratu txarrenak barne) ARLOA, GUZTIRA	109,13	114,48	113,28	115,95	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	0,00	0,00	0,02	0,02	0,0	0,0	0,0	0,0
Erkidego-mailakoa	4,39	4,51	4,88	5,07	4,0	3,9	4,3	4,4
Foru Aldundikoa	86,75	90,35	88,12	91,23	79,5	78,9	77,8	78,7
Udalekoa	18,08	19,26	19,39	19,62	16,6	16,8	17,1	16,9
Pribatua	-0,09	0,35	0,87	0,00	-0,1	0,3	0,8	0,0
Adingabeen egoitza-zentroak	65,49	65,44	64,33	64,57	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	0,00	0,00	0,00	0,02	0,0	0,0	0,0	0,0
Erkidego-mailakoa	0,06	0,18	0,13	0,11	0,1	0,3	0,2	0,2
Foru Aldundikoa	63,58	63,29	62,35	62,75	97,1	96,7	96,9	97,2
Udalekoa	1,86	1,84	1,79	1,75	2,8	2,8	2,8	2,7
Pribatua	-0,01	0,13	0,05	-0,06	0,0	0,2	0,1	-0,1
Tratu txarren (tratu txarren biktimen prestazioak barne), harreraren, adopzioaren arloko eta familiako esku-hartzearen arloko programak. Beste ostatu-programa batzuk	43,64	49,03	48,96	51,37	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	0,00	0,00	0,02	0,01	0,0	0,0	0,0	0,0
Erkidego-mailakoa	4,33	4,33	4,75	4,96	9,9	8,8	9,7	9,7
Foru Aldundikoa	23,17	27,06	25,77	28,47	53,1	55,2	52,6	55,4
Udalekoa	16,22	17,42	17,60	17,87	37,2	35,5	35,9	34,8
Pribatua	-0,08	0,22	0,82	0,06	-0,2	0,5	1,7	0,1
BAZTERTUAK, GUZTIRA	40,06	41,69	42,57	43,61	100	100	100	100
Erkidegoz gaindikoa	0,14	0,12	0,19	0,26	0,3	0,3	0,4	0,6
Erkidego-mailakoa	4,68	4,34	4,77	4,37	11,7	10,4	11,2	10,0
Foru Aldundikoa	19,48	20,13	20,79	21,47	48,6	48,3	48,8	49,2
Udalekoa	9,07	11,31	11,10	11,82	22,6	27,1	26,1	27,1
Pribatua	6,70	5,79	5,72	5,69	16,7	13,9	13,4	13,1

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

2012ko % 22,6tik, udalek bazterkeriaren arloan eginiko ekarpenak gora egin du 2013az geroztik (% 27,1), eta 2014an arinki % 26,1era jaitsi ondoren, 2013ko mailan kokatu da atzera (27,1).

Aitzitik, erkidegoen ekarpena epe luzean murriztu da 2012ko % 11,7tik 2015eko % 10era. Ekarpene pribatuak ere murriztu egin dira; 2012an finantzaketaren % 16,7 izatetik 2015ean % 13,1ra igaro baitira.

Erabiltzaileen ekarpenaren pisu espezifikoa

Erabiltzaileek gizarte-zerbitzuen zentro edo zerbitzuen finantzaketan duten partaidetzaren datuek alde nabarmenak dituzte. Elementu bereizle nagusia erabiltzaileek adinekoentzako egoitza-zentroetan duten partaidetzaren garrantzia da. 2012an eta 2013an % 45,8-% 45,9ko partaidetza izan zuten, eta proportzioa % 46,7ra iritsi zen 2014an eta % 46,8ra 2015ean.

Partaidetzak % 20 gainditzen du adinekoentzako eguneko laguntza zentroetan. 2012-2013 artean % 21,2tik % 23,4ra igo ondoren, proportzioa % 22ra murriztu zen 2014an, eta % 22,6ra igo zen, atzera, 2015ean.

Erabiltzaileen parte-hartzea askoz ere txikiagoa da desgaitasuna edo gaixotasuna duten pertsonen kasuan. 2015ean, % 13,8koa izan zen egoitza-zentroetan eta % 10,3koa eguneko laguntza-zentroetan (% 5,5koa arretaren arlo honetako gainerako eguneko zentroetan). Proportzio horiek, ordea, 2012az geroztik altuenak dira.

Gainerako egoitza-zentro edo eguneko zentro motetan, adingabe, gazte, familia eta emakumeen arloetan edo bazterkeria-egoeran dauden pertsonen arloan, erabiltzaileen parte-hartzea % 3 ingurukoa edo baxuagoa izan da.

Egoitza-zentroak eta eguneko zentroak ez diren beste zentro eta zerbitzu batzuetan, erabiltzaileen parte-hartzea 2012an % 9,1 izatetik 2013an % 15 izatera igo zen. Urte horretatik aurrera, proportzioa jaitsi egin zen arinki, 2015ean % 14,3 izatera iritsi arte.

17. taula. Erabiltzaileek gizarte-zerbitzu eta -zentroetako finantzaketan duten parte-hartzea, zentro/zerbitzu motaren arabera. 2012-2015 (finantzaketa guztiaren %)

	2012	2013	2014	2015
Zentro/zerbitzu mota	%	%	%	%
Adinekoentzako egoitza-zentroak (atsedenerakoak barne)	45,9	45,8	46,7	46,8
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako egoitza-zentroak (atsedenerakoak barne)	12,1	13,5	12,2	13,8
Adingabeentzako egoitza-zentroak	0,0	0,0	0,1	0,0
Emakumeentzako etxebizitzak eta egoitza-zentroak	0,2	0,5	0,4	0,3
Bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako etxebizitzak, harrera eta egoitza-zentroak	3,9	3,7	2,4	3,0
EGOITZA-ZENTROAK	34,7	34,9	35,4	35,7
Adinekoentzako eguneko laguntza-zentroak	21,2	23,4	22,0	22,6
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako eguneko laguntza-zentroak	8,2	9,0	10,2	10,3
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako beste eguneko zentro batzuk	3,9	4,0	2,4	5,5
Adingabe/familientzako eguneko arreta	2,4	2,2	2,1	0,1
Gizarteratzeko premiei erantzuteko eguneko zentroak	3,1	2,6	2,7	3,4
EGUNEKO ZENTROAK	11,9	12,6	11,6	13,6
BESTE ZENTRO ETA ZERBITZU BATZUK	9,1	15,0	14,6	14,3

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Oharra: Ez dira sartu tutoretza-fundazioak beste zentro eta zerbitzu batzuetan.

Erabiltzaileen parte-hartzea desberdina da lurralde historikoaren eta zentro edo zerbitzu motaren arabera. Erabiltzaileek parte-hartzea handiagoa duten arloak aintzat hartuta, alde nabarmenak antzeman dira.

Hasteko, adinekoentzako egoitza-zentroetan, erabiltzaileen parte-hartzea askoz ere handiagoa da Bizkaian, eta finantzaketaren erdia baino gehiago hartzen du (% 52,6; Gipuzkoan % 42,6 eta Araban, % 38,1). 2012ko zenbatekoaren alderatuta, beherantz egonkortu dela ematen du, ordea (% 52,6, % 53,2ren aldean). Parte-hartzea areagotu egin da, aldiz, Araban (% 37tik % 38,1era) eta Gipuzkoan (% 39,3tik % 42,6ra).

Desgaitasunak dituzten pertsonentzako egoitza-zentroetan, erabiltzaileen parte-hartze txikiena Bizkaiari dagokio (% 10,4), Araban, ordea % 15,1ekoa da, eta Gipuzkoan, % 18,6koa. Hala ere, hiru lurraldetan goranzko joera ikusi da zerbitzuaren mantentzeari dagokion ekarpenean (% 8,7; % 13,8 eta % 16,6, hurrenez hurren, 2012an).

Ostatu- eta harrera-zentroetan eta bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako egoitzetan erabiltzaileen parte-hartzearen eragina txikia izan arren, erabiltzaileen parte-hartzea murriztu egin da lurralde historiko guztietan 2012 eta 2015 artean.

Adinekoentzako eguneko laguntza-zentroetan, ekarpen erlatibo handiena Araban egiten da (% 26,9), eta Gipuzkoaren (% 23,4) eta Bizkaiaren (% 19,4) gainetik dago. Egoera hori Arabako parte-hartzearen areagotze esanguratsuarekin lotuta dago: % 6,1 igo zen 2012ko % 20,8ren aldean.

18. taula. Erabiltzaileek gizarte-zerbitzu eta -zentroetako finantzaketan duten parte-hartzea zentro/zerbitzu motaren eta lurralde historikoaren arabera. 2012 eta 2015 (finantzaketa guztiaren %)

	2012				2015			
	EAE	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAE	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia
Zentro/zerbitzu mota	%	%	%	%	%	%	%	%
Adinekoentzako egoitza-zentroak (atsedenerakoak barne)	45,9	37,0	39,3	53,2	46,8	38,1	42,6	52,6
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako egoitza-zentroak (atsedenerakoak barne)	12,1	13,8	16,6	8,7	13,8	15,1	18,6	10,4
Adingabeentzako egoitza-zentroak	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Emakumeentzako etxebizitzak eta egoitza-zentroak	0,2	0,0	0,2	0,2	0,3	0,0	0,0	0,6
bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako etxebizitzak, harrera eta egoitza-zentroak	3,9	3,7	2,8	4,9	3,0	2,5	2,7	3,4
EGOITZA-ZENTROAK	34,7	28,6	29,9	39,9	35,7	29,5	32,7	40,0
Adinekoentzako laguntzako eguneko zentroak	21,2	20,8	23,0	19,4	22,6	26,9	23,4	19,4
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako laguntzako eguneko zentroak	8,2	7,6	12,6	5,0	10,3	4,3	15,0	8,4
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako beste eguneko zentro batzuk	3,9	0,8	3,7	5,0	5,5	3,5	5,3	6,2
Adingabe/familientzako eguneko arreta	2,4	0,0	0,0	7,9	0,1	0,1	0,0	0,0
Gizarteratzeko premiei erantzuteko eguneko zentroak	3,1	0,7	1,3	4,1	3,4	1,8	3,8	3,6
EGUNEKO ZENTROAK	11,9	11,6	14,6	9,7	13,6	14,6	16,7	10,9
BESTE ZENTRO ETA ZERBITZU BATZUK	9,1	5,5	3,4	14,2	14,3	30,7	9,3	6,0

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Oharra: Ez dira sartu tutoretza-fundazioak beste zentro eta zerbitzu batzuetan.

Araba da desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako eguneko laguntza-zentroetan erabiltzaileen ekarpen erlatibo txikiena duen lurraldea (% 4,3; Bizkaian, berriz, % 8,4 eta

Gipuzkoan, % 15eko maximoa). Parte-hartze horrek gora egin bazuen ere Bizkaian eta Gipuzkoan 2012 eta 2015 artean (% 5,0 eta % 12,6 2012an), alderantzizkoa gertatu zen Araban (% 7,6).

Erabiltzaileen parte-hartzea antzekoa da, % 3,5 eta % 6,2 arteko zenbatekoekin desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako gainerako eguneko zentroetan, eta aurrera egin dute nolabait hiru lurraldeetan, 2012an ikusitakoaren aldean.

Gainerako zentro eta zerbitzuetan, erabiltzaileen ekarpen erlatiboa oso garrantzitsua da Araban (% 30,7), eta nabarmen igo da 2012ko % 5,5aren aldean. Igo egin da, baita ere, Gipuzkoan, nahiz eta tarte txikiagoan (% 3,4tik % 9,3ra). Aurkakoa gertatzen da Bizkaian, % 14,2tik % 6ra jaitsi baita.

3.3. *Gizarte-prestazioen finantzaketa*

Gizarte-zerbitzuen erdiguneari eginiko ekarpen mugatuaren kasuan ez bezala, Eusko Jaurlaritza da prestazio ekonomikoen finantzaketaren protagonista nagusia. 2015eko % 85ek nolabaiteko egonkortasuna erakusten du 2013 eta 2015 artean ikusitakoari dagokionez, maila baxuagoan, ordea, 2012ko % 86,9aren aldean.

2015ean, foru-aldundiek hartu zuten beren gain aintzat hartutako prestazioen gastuaren % 11,6, 2013ko eta 2014ko % 11,8aren aldean behera eginez. Proportzioa, alabaina, 2012ko % 10,8 baino handiagoa da.

Udalen ekarpena oso txikia da, % 2,8koa besterik ez, 2014an eta 2015ean; gorantz egin du, ordea, 2012ko 1,4ren eta 2013ko % 2,4ren aldean.

Ekarpen pribatua oso txikia da, apenas den % 0,7koa 2015ean. Hala ere, ekarpenak gora egin du 2014ko % 0,6tik, 2012ko % 0,9tik etengabe beherantz egin ondoren.

Prestazioen azterketa xehatuak erakusten du foru-aldundiek osorik finantzatzen dituztela LISMI/GOF/KGP prestazioak, eta Eusko Jaurlaritzak osorik hartzen duela DSBERen eta EGPOren finantzaketa. Erkidegoen finantzaketa % 99,9koa da familien prestazioei dagokionez, eta udalek % 0,1eko ekarpena besterik ez dute egiten.

Gainerako prestazioen (GLLak eta ekintza pribatua, besteak beste) azterketa bereziki interesgarria da, gizarte-larrialdi edo -urgentziekin lotutako alderdietan edo diru-sarrerak bermatzeko sistema orokorra osatzeko jardueretan oinarritzen baita hein handian. Prestazioei dagokionez, parte-hartzean banaketa nabarmena dagoela ikusi da, eta hiru partaidetza-iturrik % 25etik gora hartzen dute 2015ean.

Iturri nagusia erkidegoarena da (% 35,3). Partaidetzak gora egin duen arren 2014ko % 34,4tik, parte-hartze erlatiboak behera egin du argi eta garbi, ez, ordea, ekarpen kuantitatibo zuzenean, 2012ko % 43,9tik. Bestalde, udalek % 29,8ko ekarpena egiten dute. Zenbateko hori 2014ko % 30,2 baino apur bat txikiagoa da, baina argi eta garbi gainditzen du 2012ko % 21,2a. % 27,4 foru-aldundiena da, eta 2012ko % 21,5 baino gehiago izan arren, 2014ko % 28,4 baino baxuagoa da.

Bestalde, erakunde pribatuen parte-hartzearen pisua % 13,4tik % 6,9ra murriztu zen 2012 eta 2014 artean, baina 2015ean % 7,5era igo zen. Proportzio hori 2012koa baino askoz ere baxuagoa da oraindik.

19. taula. Gizarte-prestazioetako (familiantzako transferentziak) gastu arrunta, finantzaketa-iturriaren arabera. 2012-2015 (Datu absolutuak eta % bertikalak)

	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	% ber.	% ber.	% ber.	% ber.
Gastu mota								
LISMI/KGP/GOF	54.626.647	56.275.624	58.328.312	60.228.847	100	100	100	100
Foru Aldundikoa	54.626.647	56.275.624	58.328.312	60.228.847	100,0	100,0	100,0	100,0
DSBE/EGPO	414.333.752	435.206.110	472.400.873	486.882.648	100	100	100	100
Erkidego-mailakoa	414.333.752	435.206.110	472.400.873	486.882.648	100,0	100,0	100,0	100,0
FAMILIA ARLOKO PRESTAZIOAK	72.166.238	37.230.957	46.951.991	59.016.731	100	100	100	100
Erkidego-mailakoa	71.996.316	37.191.152	46.931.767	58.956.122	99,8	99,9	100,0	99,9
Udalekoa	169.922	39.805	20.224	60.609	0,2	0,1	0,0	0,1
BESTE BATZUK (GLLak eta GKEak barne)	37.959.383	49.267.466	59.572.130	62.070.435	100	100	100	100
Erkidego-mailakoa	16.656.987	19.376.146	20.507.358	21.919.295	43,9	39,3	34,4	35,3
Foru Aldundikoa	8.154.123	11.665.129	16.943.348	17.013.460	21,5	23,7	28,4	27,4
Udalekoa	8.051.292	13.692.890	17.987.756	18.468.582	21,2	27,8	30,2	29,8
Pribatua	5.096.981	4.533.301	4.133.668	4.669.098	13,4	9,2	6,9	7,5
GIZARTE-PRESTAZIOAK	579.086.020	577.980.157	637.253.306	668.198.661	100	100	100	100
Erkidego-mailakoa	502.987.055	491.773.408	539.839.998	567.758.065	86,9	85,1	84,7	85,0
Foru Aldundikoa	62.780.770	67.940.753	75.271.660	77.242.307	10,8	11,8	11,8	11,6
Udalekoa	8.221.214	13.732.695	18.007.980	18.529.191	1,4	2,4	2,8	2,8
Pribatua	5.096.981	4.533.301	4.133.668	4.669.098	0,9	0,8	0,6	0,7

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

3.4. Foru-aldundien parte-hartze konparatua, lurralde historikoen arabera

2015ean, Gipuzkoako gizarte-zerbitzu eta -prestazioetan biztanleko foru-gastua Arabakoarenera hurbiltzen da (415,03 euro eta 422,23 euro, hurrenez hurren). Hurbilketa hori 2012-2015 aldian bi lurralde horietan izandako aldean murrizketarekin lotzen da: Gipuzkoan % 12,8 igo zen gastua biztanleko eta Araban, berriz, % 8. Hazkunde hori % 5,6koa da Bizkaian; lurralde horrek izan zuen foru-gastu txikiena biztanleko 2012an. Gainerako lurraldeekiko distantzia handitu egin da, hortaz, eta biztanleko foru-gastua 332,30 eurokoa izan da.

Gizarte-zerbitzuen erdigunean, aipatutako alde horiek Arabaren aldekoagoak dira Gipuzkoaren aldean: 398,25 euro, 368,06 euroren aldean. Bizkaia dago atzetik, 300,61 euroko zenbatekoarekin. Biztanleko gastuaren hazkundearen lerroa, ordea, gutxiago urrundu da beste bi lurraldekoekin alderatuta: % 5,6 2012 eta 2015 artean Bizkaian; Araban, berriz, % 7,4 eta Gipuzkoan % 9,2.

Prestazioen arloan, Gipuzkoak egin zuen foru-gastu handiena 2015ean (46,97 euro biztanleko); atzetik Bizkaia dugu, biztanleko 31,69 euroekin. Kasu honetan, Arabak egiten du ekarpen txikiena (23,98 euro biztanleko). Gastu-lerro honetan, foru-ekarpina % 52,0 igo zen 2012 eta 2015 artean Gipuzkoan, argi eta garbi Arabako % 19ko eta Bizkaiko % 6ko zenbatekoen gainetik.

**20. taula. Gizarte-zerbitzu eta -prestazioetako foru-gastu arrunta, lurralde historikoen arabera. 2012 eta 2015
(Datu absolutuak eurotan eta gastua biztanleko)**

		2012	2015	2012	2015	2012-2015 aldiko aldaketa
		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
Gastu mota eta lurralde historikoa						
Gastu arrunta, guztira	EAE	748.442.008	809.832.937	343,07	372,64	8,6
	Araba	125.872.669	135.864.703	391,08	422,23	8,0
	Gipuzkoa	259.531.850	294.667.777	367,82	415,03	12,8
	Bizkaia	363.037.489	379.300.457	314,55	332,30	5,6
Gizarte Zerbitzuak: erdigunea	EAE	685.661.238	732.590.630	314,29	337,10	7,3
	Araba	119.385.810	128.147.386	370,92	398,25	7,4
	Gipuzkoa	237.733.975	261.319.401	336,93	368,06	9,2
	Bizkaia	328.541.453	343.123.843	284,66	300,61	5,6
Gizarte-prestazioak	EAE	62.780.770	77.242.307	28,78	35,54	23,5
	Araba	6.486.859	7.717.317	20,15	23,98	19,0
	Gipuzkoa	21.797.875	33.348.376	30,89	46,97	52,0
	Bizkaia	34.496.036	36.176.614	29,89	31,69	6,0

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Gizarte-zerbitzuen egituraren biztanleko foru-gastuak maximo batera iritsi zen Bizkaian 2015ean: 46,07 euro; Araban, berriz, 35,05 eurora iritsi zen, eta Gipuzkoan 25,01 eurora. Hori Bizkain egitura orokorrean izandako alde esanguratsuari zor zaio (sektoreko superabit/defizitari dagokion ekarpena barne): 22,94 euro biztanleko Bizkaian; Gipuzkoan, berriz, 9,8 euro eta Araban, berriz, -2,12ko emaitza.

Egitura espezifikoki dagokionez, Araba dago lehen postuan (37,17 euro biztanleko), Bizkaiaren (23,13 euro) eta Gipuzkoaren (15,24 euro) gainetik. Datuok zuzenean lotuta daude foru-egiturako zerbitzu tekniko espezializatuen dinamikarekin. Araban, biztanleko gastua 28,67 eurokoa da, Bizkaian 19,52 eurokoa eta Gipuzkoan 14,38 eurokoa.

Nolanahi ere, Bizkaian biztanleko foru-gastua areagotu egin zen arren 2012-2015 artean zerbitzu espezializatueta (% 5,9), Araban eta Gipuzkoan jaitsiera nabarmena egon da, bi kasuetan % 40 ingurukoa (-% 39 eta -% 41,2, hurrenez hurren). Murrizketa hori zabaldu egin zen, Gipuzkoan, oinarritzko gizarte-zerbitzuen eta gizarte-urgentzien ekarpenetara (-% 0,7 eta -% 8,6).

Oinarritzko gizarte-zerbitzuen ekarpenari dagokionez, Arabakoa da foru-gastu esanguratsuen (8,30 euro biztanleko); Bizkaian, aldiz, 3,60 eurokoa eta Gipuzkoan 0,21 eurokoa besterik ez zen izan. Azken lurralde horretan foru-aldundiak 2012-2015 artean eginiko gutxieneko ekarpena mantendu egiten den arren, gizarte-ekintza horren lerrora bideratutako biztanleko gastua % 67,1 igo zen Araban eta % 41 Bizkaian.

**21. taula. Gizarte-zerbitzuen egiturako foru-gastu arrunta, lurralde historikoen arabera. 2012 eta 2015
(Datu absolutuak eta gastua biztanleko)**

		2012	2015	2012	2015	2012-2015 aldiko aldaketa
Gastu mota eta lurralde historikoa		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
EGITURA ETA EMAITZA OROKORRA	EAE	36.982.507	32.440.691	16,95	14,93	-11,9
	Araba	-4.075.857	-681.035	-12,66	-2,12	-83,3
	Gipuzkoa	1.842.111	6.936.341	2,61	9,77	274,2
	Bizkaia	39.216.253	26.185.385	33,98	22,94	-32,5
Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak	EAE	4.698.447	6.933.662	2,15	3,19	48,1
	Araba	1.598.366	2.670.679	4,97	8,30	67,1
	Gipuzkoa	148.747	148.620	0,21	0,21	-0,7
	Bizkaia	2.951.334	4.114.363	2,56	3,60	41,0
Gizarte-urgentziatzko zerbitzuak	EAE	567.048	526.622	0,26	0,24	-6,8
	Araba	63.918	63.918	0,20	0,20	0,0
	Gipuzkoa	503.130	462.704	0,71	0,65	-8,6
	Bizkaia	0	0	0,00	0,00	
Zerbitzu tekniko espezializatuak	EAE	53.660.492	41.719.771	24,60	19,20	-22,0
	Araba	15.124.556	9.224.385	46,99	28,67	-39,0
	Gipuzkoa	17.264.580	10.208.849	24,47	14,38	-41,2
	Bizkaia	21.271.356	22.286.537	18,43	19,52	5,9
EGITURA ESPEZIFIKOA	EAE	58.925.987	49.180.055	27,01	22,63	-16,2
	Araba	16.786.840	11.958.982	52,16	37,17	-28,7
	Gipuzkoa	17.916.457	10.820.173	25,39	15,24	-40,0
	Bizkaia	24.222.690	26.400.900	20,99	23,13	10,2
EGITURA, GUZTIRA	EAE	95.908.494	81.620.746	43,96	37,56	-14,6
	Araba	12.710.983	11.277.947	39,49	35,05	-11,3
	Gipuzkoa	19.758.568	17.756.514	28,00	25,01	-10,7
	Bizkaia	63.438.943	52.586.285	54,97	46,07	-16,2

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Adinekoen, desgaitasuna/gaixotasunak dituzten pertsonen edo mendekotasun-arazoak dituzten pertsonen arretarekin lotutako arloan, Araba da, era berean, biztanleko gastu-maila handiena duena: 310,44 euro 2015ean. Ondoren, Gipuzkoa (278,67 euro) dago, eta urrunago, Bizkaia (210,72 euro). Bizkaia da, hala ere, 2012-2015 artean, arretaren arlo horretan biztanleko gastuan gorakadarik handiena izan duen lurraldea; gastua % 13,1 areagotu du, Gipuzkoaren (% 12,2) eta Arabaren (% 7,1) gainetik.

Egoitza-zentroetan eginiko biztanleko gastuari dagokionez, Araba nabarmentzen da argi eta garbi adinekoentzakoetan: 140,33 euro; aldiz, Gipuzkoan 116,22 eta Bizkaian 90,27. Kasu horretan, Arabak areagotu zuen gehien biztanleko foru-gastua 2012 eta 2015 artean (% 21,5), Bizkaiaren (% 20,6) eta Gipuzkoaren (% 14,1) gainetik.

Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako egoitza-zentroen arloan ere badaude aldeak, nahiz eta ez diren hain deigarriak. 2015ean, biztanleko foru-ekarpena 45,44 eurokoa izan zen Araban, 39,63 eurokoa Bizkaian eta 36,12 eurokoa Gipuzkoan; lurralde hori, esku-hartzearen arlo honetan, hirugarren postuan dago. 2012-2015 aldian, biztanleko gastuaren areagotzea, ordea, handiagoa da Gipuzkoan (% 25), eta nabarmen gaitzen du Arabako % 15,2ko eta Bizkaiko % 8,5eko zenbatekoa.

Eguneko zentroein dagokienez, Gipuzkoak egin du foru-ekarpen handiena biztanleko adinekoren zentroetan eta desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako zentroetan. Lehenengo kasuan, Gipuzkoak 23,40 euro bideratu ditu biztanleko, Arabaren (18,97) eta Bizkaiaren (12,86) gainetik. Gainera, 2012 eta 2015 artean biztanleko foru-ekarpena gehien hazi den lurraldea da (% 18,2); Bizkaian % 14,5 hazi da eta Araban, berriz, % 1,4 besterik ez.

Gastua parekoagoa da desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako eguneko laguntza-zentroetan; maximoa Gipuzkoan da, berriz ere, 12,86 euro gastatu baitziren bertan, eta atzetik, Araba (11,41) eta Bizkaia (11,28). Araba da, alabaina, 2012-2015 artean biztanleko gastua gehien hazi den lurraldea (% 35,9; Bizkaiko % 15,3aren eta Gipuzkoako % 8,3aren gainetik).

Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako gainerako eguneko zentroetan (zentro okupazionalak barne), biztanleko foru-ekarpena 18,12 eurokoa da Araban, Gipuzkoako 9,68 euroen eta Bizkaiko 8,93 euroen gainetik nabarmen. Araban, ordea, ekarpena -% 3,9 jaitsi da 2012-2015 artean; aldiz, Gipuzkoan % 6,5 igo da, eta Bizkaian, berriz, % 2,7.

Etxeko laguntza-zerbitzuaren arloan, foru-ekarpena biztanleko 2015ean oso gainetik dago Araban (32,13 euro), Gipuzkoako 15,31 euroen eta Bizkaiko 5,36 euroen aldean. Hiru kasuetan, ordea, biztanleko ekarpena asko murriztu da: -% 17 Araban, -% 11 Gipuzkoan eta -% 41,4 Bizkaian.

Mendekotasunen arloko prestazioetan, biztanleko foru-ekarpen handiena (63,24 euro) Gipuzkoan egin zen, Arabaren (40,45 euro) eta Bizkaiaren (37,83 euro) gainetik. Hala ere, azken lurralde horretan hazi zen gehien gastua: % 12,4 2012 eta 2015 artean; Gipuzkoan baino % 8,8 gehiago. Araban, ordea, gastua -% 14,6 jaitsi zen aldi horretan.

Zaintzaileen laguntzetako gastua 0,17 eta 0,31 eurokoa da biztanleko, eta goranzko joera Bizkaian ikusi da bakarrik. Foru-ekarpena, aldiz, areagotu egin zen beste zerbitzu batzuetan, % 25 baino gehiago. Biztanleko foru-gastua, kasu honetan, Gipuzkoako 1,67 euroren eta Bizkaiko 4,24 euroren artekoa da, eta Araban 3,35 eurokoa izan zen.

Adingabe, gazte, familia eta emakumeen arloko eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonen arloko arretarekin lotuta, gastu handiena Gipuzkoan egin zen (64,38 euro), Arabaren (52,76 euro) eta Bizkaiaren (43,82 euro) gainetik. Bizkaian % 0,8 baino ez da igo 2005 eta 2015 artean; aldiz, gastua % 6,4 igo zen Gipuzkoan eta % 26,8 Araban.

Adingabe eta gazteentzako egoitza-zerbitzuetan, Gipuzkoa dago lidergoan biztanleko gastuaren arloan 2015ean: 35,73 euro; Araban, berriz, 31,30 euroko eta Bizkaian 23,93 euroko gastua izan zen. Nolanahi ere, foru-ekarpena biztanleko apenas hazi den % 0,4 Gipuzkoan 2012 eta 2015 artean; Araban, berriz, % 17,5 hazi zen. Bizkaian, -% 7,6 murriztu zen aldi horretan.

22. taula. Adinekoentzako, desgaitasunak dituzten pertsonentzako edo mendekotasun-arazoak dituzten pertsonentzako zentro eta zerbitzuen foru-gastu arrunta, zentro/zerbitzu motaren eta lurralde historikoaren arabera. 2012 eta 2015
(Datu absolutuak eta gastua biztanleko)

		2012	2015	2012	2015	2012-2015
Zentro/zerbitzu mota eta lurralde historikoa		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	aldiko aldaketa
Adinekoentzako egoitza-zentroak	EAE	195.433.106	230.706.906	89,58	106,16	18,5
	Araba	37.160.129	45.153.495	115,45	140,33	21,5
	Gipuzkoa	71.866.590	82.517.263	101,85	116,22	14,1
	Bizkaia	86.406.387	103.036.148	74,87	90,27	20,6
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako egoitza-zentroak (atsedenerakoak barne)	EAE	75.266.054	85.505.112	34,50	39,35	14,0
	Araba	12.693.231	14.622.584	39,44	45,44	15,2
	Gipuzkoa	20.394.049	25.642.591	28,90	36,12	25,0
	Bizkaia	42.178.774	45.239.937	36,55	39,63	8,5
EGOITZA-ZENTROAK	EAE	270.699.160	316.212.018	124,08	145,50	17,3
	Araba	49.853.360	59.776.079	154,89	185,77	19,9
	Gipuzkoa	92.260.639	108.159.854	130,76	152,34	16,5
	Bizkaia	128.585.161	148.276.085	111,41	129,90	16,6
Adinekoentzako eguneko zentroak	EAE	32.954.224	37.401.109	15,11	17,21	13,9
	Araba	6.021.101	6.104.227	18,71	18,97	1,4
	Gipuzkoa	13.972.976	16.616.186	19,80	23,40	18,2
	Bizkaia	12.960.147	14.680.696	11,23	12,86	14,5
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako eguneko zentroak (atsedenerakoak barne)	EAE	22.372.572	25.675.709	10,26	11,81	15,2
	Araba	2.701.710	3.670.395	8,39	11,41	35,9
	Gipuzkoa	8.381.127	9.129.479	11,88	12,86	8,3
	Bizkaia	11.289.735	12.875.835	9,78	11,28	15,3
Desgaitasunak/gaixotasunak dituzten pertsonentzako beste egoitza motak dituzten zentroak	EAE	22.522.862	22.899.663	10,32	10,54	2,1
	Araba	6.070.675	5.831.035	18,86	18,12	-3,9
	Gipuzkoa	6.413.900	6.870.394	9,09	9,68	6,5
	Bizkaia	10.038.287	10.198.234	8,70	8,93	2,7
EGUNEKO ZENTROAK	EAE	77.849.658	85.976.481	35,68	39,56	10,9
	Araba	14.793.486	15.605.657	45,96	48,50	5,5
	Gipuzkoa	28.768.003	32.616.059	40,77	45,94	12,7
	Bizkaia	34.288.169	37.754.765	29,71	33,08	11,3
ETXEKO LAGUNTZA	EAE	35.152.105	27.324.958	16,11	12,57	-22,0
	Araba	12.457.192	10.340.097	38,70	32,13	-17,0
	Gipuzkoa	12.136.651	10.870.048	17,20	15,31	-11,0
	Bizkaia	10.558.262	6.114.813	9,15	5,36	-41,4
ZAINTZAILEENTZAKO LAGUNTZAK	EAE	596.898	552.938	0,27	0,25	-7,0
	Araba	112.653	78.707	0,35	0,24	-30,1
	Gipuzkoa	157.073	123.211	0,22	0,17	-22,0
	Bizkaia	327.172	351.020	0,28	0,31	8,5
MENDEKOTASUNEN ARLOKO PRESTAZIOAK	EAE	95.102.727	101.099.624	43,59	46,52	6,7
	Araba	15.244.192	13.014.305	47,36	40,45	-14,6
	Gipuzkoa	41.018.049	44.900.651	58,13	63,24	8,8
	Bizkaia	38.840.486	43.184.668	33,65	37,83	12,4
BESTE ZENTRO/ZERBITZU BATZUK	EAE	4.113.714	7.103.022	1,89	3,27	73,3
	Araba	824.148	1.077.191	2,56	3,35	30,7
	Gipuzkoa	940.042	1.184.361	1,33	1,67	25,2
	Bizkaia	2.349.524	4.841.470	2,04	4,24	108,4
MENDEKOTASUNAREN, ADINEKOEN ETA DESGAITASUNEN ARLOA, GUZTIRA	EAE	483.514.262	538.269.041	221,63	247,68	11,8
	Araba	93.285.031	99.892.036	289,83	310,44	7,1
	Gipuzkoa	175.280.457	197.854.184	248,42	278,67	12,2
	Bizkaia	214.948.774	240.522.821	186,24	210,72	13,1

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

23. taula. Adingabe, gazte, familia eta emakumeentzako eta baztertutako pertsonentzako zentro eta zerbitzuetako foru-gastu arrunta, zentro/zerbitzu motaren eta lurralde historikoaren arabera. 2012 eta 2015
(Datu absolutuak eta gastua biztanleko)

		2012	2015	2012	2015	2012-2015 aldiko aldaketa
		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
Zentro/zerbitzu mota eta lurralde historikoa						
Adingabeen egoitza-zentroak	EAE	63.582.335	62.754.905	29,14	28,88	-0,9
	Araba	8.576.383	10.070.702	26,65	31,30	17,5
	Gipuzkoa	25.098.247	25.367.589	35,57	35,73	0,4
	Bizkaia	29.907.705	27.316.614	25,91	23,93	-7,6
Emakumeentzako etxebizitzak eta egoitza-zentroak	EAE	3.611.649	4.582.950	1,66	2,11	27,4
	Araba	342.742	842.895	1,06	2,62	146,0
	Gipuzkoa	620.390	1.069.193	0,88	1,51	71,3
	Bizkaia	2.648.517	2.670.862	2,29	2,34	2,0
Bazterkeria-arriskuan dauden pertsonentzako etxebizitzak, harrera eta egoitza-zentroak	EAE	15.412.385	16.721.854	7,06	7,69	8,9
	Araba	1.046.315	1.115.304	3,25	3,47	6,6
	Gipuzkoa	7.572.742	8.660.087	10,73	12,20	13,7
	Bizkaia	6.793.328	6.946.463	5,89	6,09	3,4
EGOITZA-ZENTROAK	EAE	82.606.369	84.059.709	37,87	38,68	2,2
	Araba	9.965.440	12.028.901	30,96	37,38	20,7
	Gipuzkoa	33.291.379	35.096.869	47,18	49,43	4,8
	Bizkaia	39.349.550	36.933.939	34,09	32,36	-5,1
Adingabe/familientzako eguneko arreta	EAE	132.833	744.669	0,06	0,34	462,8
	Araba	105.701	744.669	0,33	2,31	604,7
	Gipuzkoa	0	0	0,00	0,00	
	Bizkaia	27.132	0	0,02	0,00	-100,0
Gizarteratzeko premiei erantzuteko eguneko zentroak	EAE	4.071.337	4.750.079	1,87	2,19	17,1
	Araba	85.313	256.656	0,27	0,80	200,9
	Gipuzkoa	797.245	964.002	1,13	1,36	20,2
	Bizkaia	3.188.779	3.529.421	2,76	3,09	11,9
EGUNEKO ZENTROAK	EAE	4.204.170	5.494.748	1,93	2,53	31,2
	Araba	191.014	1.001.325	0,59	3,11	424,4
	Gipuzkoa	797.245	964.002	1,13	1,36	20,2
	Bizkaia	3.215.911	3.529.421	2,79	3,09	11,0
FAMILIAN ESKU HARTZEKO ETA EKITEKO ARLOA	EAE	19.427.943	23.146.386	8,91	10,65	19,6
	Araba	3.233.342	3.947.177	10,05	12,27	22,1
	Gipuzkoa	8.606.326	9.647.832	12,20	13,59	11,4
	Bizkaia	7.588.275	9.551.377	6,57	8,37	27,3
ADINGABE, GAZTE, FAMILIA ETA EMAKUMEAK, ETA BAZTERTUAK, GUZTIRA	EAE	106.238.482	112.700.843	48,70	51,86	6,5
	Araba	13.389.796	16.977.403	41,60	52,76	26,8
	Gipuzkoa	42.694.950	45.708.703	60,51	64,38	6,4
	Bizkaia	50.153.736	50.014.737	43,46	43,82	0,8

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Gipuzkoa nabarmentzen da biztanleko foru-ekarpenean baztertutako pertsonentzako etxebizitza, harrera eta egoitza-zentroetarako sarbidean. 12,20 euroko gastua izan zuen, Bizkaia 6,09 euroren eta Arabako 3,47 euroren aldean. 2012-2015 aldian, gastuaren hazkundera % 13,7koa izan zen Gipuzkoan, Arabako % 6,6ren eta Bizkaiko % 3,4ren gainetik.

Egoitzaren arloan, emakumeentzako zentroek foru-gastu handia hartzen dute biztanleko. Gipuzkoan 1,51 eurokoa da, Araban 2,62koa, eta, tartean dago Bizkaia, 2,34 euroko gastuarekin. Gastua % 2 soilik areagotzen den arren azken lurralde horretan 2012-2015 artean, % 70 baino gehiagoko zenbatekoarekin egiten du Gipuzkoa eta Arabaren aldean.

Gizarteratzeko premiei erantzuteko eguneko zentroetan, biztanleko gastua Arabako 0,80 euroren eta Bizkaiko 3,09 euroren artekoa da (1,36 eurokoa Gipuzkoan). Kasu guztietan, gastuaren hazkundera % 10 baino handiagoa da 2012 eta 2015 artean.

Adingabe, gazte edo familientzako eguneko arretak Araban soilik du biztanleko foru-ekarpen nabarmena (2,31 euro), 2012 eta 2015 artean aurrera eginez.

Azkenik, familian esku hartzeko eta ekiteko programetan, Gipuzkoa dago, berriz ere, lehenengo postuetan, 13,59 euroko foru-ekarpena baitu biztanleko, eta ondoren datoz Araba (12,27) eta Bizkaia (8,37). Lurralde horretan hazi zen gastua, ordea, 2012 eta 2015 artean (% 27,3), eta ondoren Araban (% 22,1) eta Gipuzkoan (% 11,4).

Gizarte-prestazioen arloan, lurralde-politika desberdinekin gehien lotutako ekarpena GLL, gizarte-urgentzia eta EAEko diru-sarrerak bermatzeko sistema orokorra osatzeko antzeko zeregina duten beste batzuen antzeko babes-prestazioekin lotutakoa da.

Kasu honetan, datu esanguratsuena Gipuzkoako gastu-maila konparatu handia da. Diru-sarrerak bermatzeko laguntzaren kudeaketak Gipuzkoan foru-ekarpena biztanleko 22,14 eurokoa izatea eragin du; % 156,3 hazi da 2012 eta 2015 artean. Datuok kontrastea egiten dute Araban nahiz Bizkaian eginiko biztanleko ekarpen formal oso txikiarekin (0,93 eta 0,87 euro, hurrenez hurren).

24. taula. GLLko, gizarte-urgentziatzko eta antzeko beste prestazioetako foru-gastu arrunta, lurralde historikoen arabera.

2012 eta 2015

(Datu absolutuak eta gastua biztanleko)

		2012	2015	2012	2015	2012-2015 aldiko aldaketa
		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
Prestazio mota eta lurralde historikoa						
Beste gizarte-prestazio batzuk	EAE	8.154.123	17.013.460	3,74	7,83	109,5
	Araba	218.132	299.390	0,68	0,93	37,3
	Gipuzkoa	6.096.057	15.720.560	8,64	22,14	156,3
	Bizkaia	1.839.934	993.510	1,59	0,87	-45,4

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

3.5. Udal-erakundeen parte-hartzearen alderaketa, lurralde historikoen arabera

2015ean, udal-erakundeek, udalen edo mankomunitateen bidez, zerbitzuetan eta gizarte-prestazioetan 85,39 euro gastatu zituzten herritar bakoitzeko, hau da, 2012an baino % 15 gehiago.

Hala ere, gastu-mailen arteko aldeak oso esanguratsuak dira. Udalen artean, ekarpenik handiena Gasteizek egin du; hain zuzen ere, 171,14 euro herritar bakoitzeko. Zifra horretatik oso urrun badaude ere, Donostiak eta Bilbok ere batez besteko maila gainditzen dute (114,09 euro eta 101,28 euro, hurrenez hurren). Batez bestekoaren azpitik daude, gutxigatik bada ere, Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak; bertan, herritar bakoitzeko gastua 83,04 eurokoa izan da. Zifra hori are baxuagoa da Gipuzkoako gainerako udalerri nagusietan: 70,63 euro.

Zerrendako beheko postuetan, Gipuzkoako gainerako udalerriek 56,12 euro gastatu dute herritar bakoitzeko, eta Bizkaian, berriz, 54,77 euro. Zerrendako zifrarik baxuenak Arabako gainerako udalerri nagusiei dagozkie (33,80 euro), eta horren atzetik daude Arabako gainerako udalerriak (13,57 euro).

Gastuaren barne-egitura aztertuta, ikus daiteke herritar bakoitzeko 76,87 euro bideratzen direla gizarte-zerbitzuen erdigunera, eta gastua % 9 igo da 2012tik 2015era.

Udalen gastuak batez ere jarduketara-esparru horretara bideratzen direnez, lurraldeen arteko aldeak gorago aipatu diren horien oso antzekoak dira. Kasu honetan ere, ekarpenik handiena egin duen udala Gasteizkoa izan da, hain zuzen ere, 146,39 euro biztanle bakoitzeko; atzetik ditu Bilbo (98,59) eta Donostia (91,65). Batez bestekotik oso gertu daude Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak, 76,83 euroko ekarpenarekin. Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak batez besteko hori baino apur bat baxuago daude, 64,67 euro gastatu baitira herritar bakoitzeko.

Zerrendako beheko postuetan, Gipuzkoako gainerako udalerriek 51,08 euro gastatu dute herritar bakoitzeko gizarte-zerbitzuen erdigunean, eta Bizkaian, berriz, 49,91 euro. Zerrendako zifrarik baxuenak Arabako gainerako udalerri nagusiei dagozkie (24,51 euro), eta horien atzetik daude Arabako gainerako udalerriak (11,80 euro).

2012. urtearen aldean, 2015ean ikus daiteke gizarte-zerbitzuen erdigunean herritar bakoitzeko udalak gastatu duen zenbatekoa asko hazi dela Donostian (% 27,5) eta Arabako gainerako udalerri nagusietan (% 26,2). Gorakada hain nabarmena ez bada ere, aldi horretan gastuak gora egin du Gasteizen ere (% 13,3).

2012-2015 aldiko batez bestekotik hurbil (% 9), hazkundera % 8,3 eta % 9,7koa izan da Bizkaiko eta Gipuzkoako gainerako udalerri nagusietan, baita Bizkaiko gainerako udalerrietan ere.

Gastuaren hazkunde txikiak ezaugarritzen duen alderdian, Bilbok % 3,8ko hazkundera izan du, eta Gipuzkoako gainerako udalerriek, berriz, % 2,3koa. Beherakada bakarra Arabako gainerako udalerrietan izan da (-% 47,7).

25. taula. Gizarte-zerbitzuetako eta prestazio publikoetako udal-gastu arrunta, udalerri motaren arabera. 2012 eta 2015
(datu absolutuak eta herritar bakoitzeko gastua)

		2012	2015	2012	2015	2012/2015ko aldaketa
Gastu eta udalerri mota		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
Gastu arrunta, guztira	EAE	185.480.988	212.448.942	74,28	85,39	15,0
	Gasteiz	37.783.260	47.370.789	134,17	171,14	27,6
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	890.926	1.168.942	24,52	33,80	37,8
	Arabako gainerakoak	1.515.782	943.216	24,13	13,57	-43,7
	Donostia	17.600.023	23.359.831	85,76	114,09	33,0
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	8.451.147	9.642.547	61,16	70,63	15,5
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	23.694.743	25.302.761	52,89	56,12	6,1
	Bilbo	37.931.616	39.151.186	96,63	101,28	4,8
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	37.229.159	42.249.678	73,41	83,04	13,1
	Bizkaiko gainerako udalerriak	20.384.332	23.259.992	48,09	54,77	13,9
Gizarte-Zerbitzuak: erdigunea	EAE	153.835.090	167.045.854	70,52	76,87	9,0
	Gasteiz	31.063.728	35.235.791	129,20	146,39	13,3
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	557.766	703.673	19,42	24,51	26,2
	Arabako gainerakoak	1.190.246	618.123	22,58	11,80	-47,7
	Donostia	13.058.743	16.522.794	71,90	91,65	27,5
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	7.567.577	8.190.146	59,74	64,67	8,3
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	19.826.393	20.587.577	49,91	51,08	2,3
	Bilbo	33.309.562	33.838.845	95,02	98,59	3,8
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	30.342.929	32.848.449	70,05	76,83	9,7
	Bizkaiko gainerako udalerriak	16.918.146	18.500.456	45,67	49,91	9,3
Gizarte-prestazioak	EAE	8.221.214	18.529.191	3,77	8,53	126,3
	Gasteiz	1.194.785	5.958.393	4,97	24,75	398,1
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	146.653	266.720	5,11	9,29	82,0
	Arabako gainerakoak	81.416	92.753	1,54	1,77	14,7
	Donostia	2.518.485	4.047.067	13,87	22,45	61,9
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	180.234	754.098	1,42	5,95	318,5
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	1.184.082	2.032.993	2,98	5,04	69,2
	Bilbo	564.517	922.497	1,61	2,69	66,9
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	1.453.963	2.654.728	3,36	6,21	85,0
	Bizkaiko gainerako udalerriak	897.079	1.799.942	2,42	4,86	100,5

Iturria: EOE EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Prestazioen arloan udal-erakundeek udalen edo mankomunitateen bidez egiten duten gastua 8,53 eurokoa da biztanleko; gorakada handia egon da 2012ren aldean (+% 126,3).

Kasu honetan, herritar bakoitzeko udal-gasturik handiena Gasteizek eta Donostiak dute, 24,75 eta 22,45 euro, hurrenez hurren. Arabako gainerako udalerri nagusietan, gastua EAEko batez bestekoa baino zertxobait altuagoa da, 9,29 euro, alegia.

Gipuzkoako eta Bizkaiko gainerako udalerri nagusietan, zenbateko hori batez bestekoa baino nabarmen baxuagoa da; hain zuzen ere, udal-gastua biztanleko 5,95 eta 6,21 euro da, hurrenez hurren. Bi lurralde horietako gainerako udalerrietan, gastua 5,04 eta 4,86 eurokoa izan da.

Mailarik baxuenak Bilbon (2,69 euro biztanleko) eta Arabako gainerako udalerrietan (1,77 euro biztanleko) aurki ditzakegu.

Kasu honetan, udal-esparru batzuetan izugarri hazi da gastua 2012 eta 2015 artean; esate baterako, Gasteizen eta Gipuzkoako gainerako udalerri nagusietan % 300 hazi da. EAEko batez bestekoaren azpitik badago ere, Bizkaiko gainerako udalerrietan % 100,5eko hazkundea egon da. Arabako eta Bizkaiko gainerako udalerri nagusietan hazkundea % 82koa eta % 85koa izan da, hurrenez hurren.

Gorakada txikiagoa izan bada ere, gainerako lurralde-esparruetan gastuaren hazkundea esanguratsua izan da 2012-2015 aldian. Bilbon % 66,9koa izan da, eta % 61,9koa Donostian. Gipuzkoako gainerako udalerrietan, berriz, % 69,2koa izan da. Arabako gainerako udalerrietan baino ez da hazkundea % 50etik beherakoa izan (+% 14,7), nahiz eta, hala ere, nabarmenki positiboa izan den.

Gizarte-zerbitzuen erdigunea osatzen duten alorrak banan-banan aztertuz gero, ikus dezakegu 2015ean udalek gizarte-zerbitzuen egitura mantentzeko egin duten ekarpena 26,02 eurokoa izan dela biztanleko. Hau da, % 12,6 hazi da 2012ko 23,11 euroren aldean.

Gasteizko eta Donostiako udaletan hazi da gehien arlo honetako gastua; hain zuzen ere, 46 eta 38,44 euro gastatu dute biztanleko. EAEko batez bestekotik oso hurbil edo hortik gora, 25,98 eta 29,17 euro artean, daude Bilbo (26,47 euro) eta Gipuzkoako gainerako udalerriak (29,17 udalerri nagusietan eta 25,98 Gipuzkoako gainerako udalerrietan). Batez besteko horren azpitik ditugu, berriz, 17,94 eta 18,96 euroekin, Bizkaiko gainerako udalerriak (nagusiak zein besteak) eta Arabako gainerako udalerri nagusiak.

Azken dinamiketan ikus daiteke gastuak gora egin duela. Gorakada % 15etik gorakoa izan da, 2012 eta 2015 artean, Bilbon (% 17,2) eta Donostian (% 50), baita Arabako eta Gipuzkoako gainerako udalerri nagusietan ere (% 37 eta % 24,9 hurrenez hurren). Gasteizko gorakada ere aipagarria da (% 11,7).

Gipuzkoako eta Bizkaiko gainerako udalerrietan, berriz, 2012-2015 aldian, herritar bakoitzeko gastatu den zenbatekoaren hazkundea mugatua izan da (% 3,6 eta % 2,1), eta Arabako gainerako udalerrietan beherakada nabarmena izan du.

26. taula. Gizarte-zerbitzuetako egituretako udal-gastu arrunta, udalerri motaren arabera. 2012 eta 2015 (datu absolutuak eta herritar bakoitzeko gastua)

		2012	2015	2012	2015	2012/2015ko aldaketa
Gastu eta udalerri mota		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
Oinarrizko gizarte-zerbitzuak (gizarte-urgentzietakoak barne)	EAE	33.306.197	38.500.045	15,27	17,72	16,0
	Gasteiz	4.763.410	5.440.784	19,81	22,60	14,1
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	341.856	388.847	11,90	13,54	13,8
	Arabako gainerakoak	251.372	367.604	4,77	7,02	47,2
	Donostia	3.364.555	4.735.637	18,52	26,27	41,8
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	2.295.843	2.610.786	18,12	20,62	13,8
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	7.873.602	9.478.536	19,82	23,52	18,7
	Bilbo	5.305.236	5.785.207	15,13	16,85	11,4
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	5.114.171	5.939.074	11,81	13,89	17,7
	Bizkaiko gainerako udalerriak	3.996.152	3.753.570	10,79	10,13	-6,1
Zerbitzu tekniko espezializatuak	EAE	6.594.738	8.831.215	3,02	4,06	34,4
	Gasteiz	3.583.158	3.895.677	14,90	16,18	8,6
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,00	0,00	0,0
	Arabako gainerakoak	0	0	0,00	0,00	0,0
	Donostia	80.438	1.363.375	0,44	7,56	1607,6
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	72.679	104.164	0,57	0,82	43,4
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	301.049	181.601	0,76	0,45	-40,5
	Bilbo	1.421.757	2.088.954	4,06	6,09	50,1
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	1.099.317	1.108.278	2,54	2,59	2,1
	Bizkaiko gainerako udalerriak	36.340	89.166	0,10	0,24	145,2
Egitura eta emaitza orokorra	EAE	10.515.112	9.223.592	4,82	4,24	-11,9
	Gasteiz	1.551.534	1.736.176	6,45	7,21	11,8
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	55.630	155.441	1,94	5,41	179,6
	Arabako gainerakoak	658.099	-61.745	12,49	-1,18	-109,4
	Donostia	1.210.769	831.889	6,67	4,61	-30,8
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	589.543	979.649	4,65	7,74	66,2
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	1.790.912	812.244	4,51	2,02	-55,3
	Bilbo	1.190.745	1.211.118	3,40	3,53	3,9
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	995.064	753.260	2,30	1,76	-23,3
	Bizkaiko gainerako udalerriak	2.472.816	2.805.560	6,68	7,57	13,4
EGITURA, GUZTIRA	EAE	50.416.047	56.554.852	23,11	26,02	12,6
	Gasteiz	9.898.102	11.072.637	41,17	46,00	11,7
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	397.486	544.288	13,84	18,96	37,0
	Arabako gainerakoak	909.471	305.859	17,26	5,84	-66,2
	Donostia	4.655.762	6.930.901	25,63	38,44	50,0
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	2.958.065	3.694.599	23,35	29,17	24,9
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	9.965.563	10.472.381	25,08	25,98	3,6
	Bilbo	7.917.738	9.085.279	22,59	26,47	17,2
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	7.208.552	7.800.612	16,64	18,25	9,6
	Bizkaiko gainerako udalerriak	6.505.308	6.648.296	17,56	17,94	2,1

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Mendekotasunari loturiko egoeretara bideratutako gastuaren barruan, adineko pertsonei zuzendutako udal-gastua herritar bakoitzeko 16,9 eurokoa izan da 2015ean. Horietatik 14,9 egoitzetara bideratu dira, eta gainerako 2,0 euroak, berriz, eguneko zentroetara eta adineko pertsonentzako beste zentro edo zerbitzu batzuetara.

Aipatzekoa da Gasteizek arlo honetan egin duen gastua, biztanleko 54,9 eurokoa izan baita; zenbateko hori euskal batez bestekotik eta Euskadiko beste toki batzuek izan dutenetik askoz ere gorago dago. Erdibidean Donostia eta Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak ditugu (17,4 eta 15,2 euro, hurrenez hurren), baita Bizkaiko udalerri nagusiak, Bilbo izan ezik, ere (22,7 euro), euskal batez bestekotik gertu Bizkaiko era horretako udalerrietan, Gipuzkoako eskualde hiritartuenen aldean, alderatutako gasturik handiena eguneko zentroei eta beste zentro eta zerbitzu batzuei egindako ekarpen handiagoari lotuta dago, baita egoitza-zentroetan biztanle bakoitzeko gastu handiagoa izateari ere. Gainera, Gipuzkoako eskualde hiritartuetan biztanleko udal-gastua murriztu egin da 2012 eta 2015 artean (18 eurotik 17,4ra, Donostian, eta 18,9 eurotik 15,2ra lurraldeko gainerako udalerri nagusietan); ordea, aztertu diren Bizkaiko udalerrietan, 2012 eta 2015 artean goranzko joera ikus daiteke (biztanleko 21,7 euro bideratzetik 22,7 euro bideratzera). Dena den, gorakada hori ez da Gasteizkoa bezain deigarria (47,9 eurotik 54,9 eurora).

Bilboko biztanle bakoitzeko ekarpena aintzat hartu diren udalerrietakoa baino nabarmen txikiagoa izan da, hain zuzen ere biztanleko 7,8 eurokoa, 2012ko 7,5 eurotik oso gertu. Zenbateko hori hurbilago dago autonomia-erkidegoko udalerri ez hain hiritartuek dituzten mailetatik (5,4 euro Araban, 6,3 Bizkaian eta 8,3 Gipuzkoan). Bizkaiko eta Gipuzkoako udalerri ez hain hiritartu horietan, ikus daiteke udal-gastua nabarmen jaitsi dela 2012tik 2015era (Gipuzkoan 10,5etik 8,3ra jaitsi da, eta horrek sendotu egiten du lurralde horretako biztanleko gastuaren beheranzko joera orokorra; Bizkaian, berriz, 7,4tik 6,3ra jaitsi da, eta lurralde horretan atal horretan izan du 2012-2015 aldian biztanleko gastuak beherakada bakarra).

Ekarpenik txikiena Arabako gainerako udalerri nagusietan egin da, biztanleko 0,8 euro baino ez baitira jarri.

Etxeko laguntzari eta laguntzaileentzako arretari dagokienez, Euskadiko batez besteko udal-ekarpena oso esanguratsua da, adineko pertsonentzako zentro eta zerbitzuetara bideratzen diren biztanleko 16,9 euroak gainditzen baititu. Programa honen kasuan, biztanleko udal-ekarpena 19,2 eurokoa izan da.

Kasu honetan, Bizkaian aurki daiteke biztanleko gasturik handiena, hain zuzen ere 38,7 euro Bilbon eta 26,6 euro Bizkaiko gainerako udalerri nagusietan. Bizkaiko gainerako udalerriak batez bestekotik hurbil daude; hain zuzen ere, biztanleko 19,5 euro gastatu dira. Donostia ere EAEko batez bestekotik hurbil dago: biztanleko 16,9 euro gastatu dira. 2012tik 2015era, Bilbon baino ez da murriztu biztanleko gastua (-% 5,6); gainerako udalerrietan, gastua nabarmen areagotu da: % 14 eta % 28 artean Bizkaian eta % 63,9 Gipuzkoako hiriburuan.

Gipuzkoako gainerako udalerrietan biztanleko gastua 10 euro ingurukoa da (9,6 udalerri txikietan eta 10,2 udalerri nagusietan). 2012 eta 2015 artean, udalerri txikietako gastuak % 6 egin du behera, Gipuzkoako gainerako udalerri nagusietan gertatu denaren kontrara, horietan % 25,2 egin baitu gora gastuak.

27. taula. Adinekoentzako, desgaitasunak/gaixotasunak dituztenentzako edo mendekotasun-arazoak dituztenentzako zentroen eta zerbitzuen udal-gastu arrunta, udalerri motaren arabera. 2012 eta 2015 (datu absolutuak eta herritar bakoitzeko gastua)

		2012	2015	2012	2015	2012/2015ko aldaketa
Gastu eta udalerri mota		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
Egoitza-zentroak	EAE	31.373.079	32.355.500	14,4	14,9	3,5
	Gasteiz	9.186.572	11.041.283	38,2	45,9	20,1
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Arabako gainerakoak	63.695	57.139	1,2	1,1	-9,7
	Donostia	3.145.892	3.214.740	17,3	17,8	2,9
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	2.392.944	1.926.519	18,9	15,2	-19,5
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	3.698.873	3.127.087	9,3	7,8	-16,7
	Bilbo	2.493.967	2.541.886	7,1	7,4	4,1
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	7.991.100	8.455.132	18,4	19,8	7,2
	Bizkaiko gainerako udalerriak	2.400.036	1.991.714	6,5	5,4	-17,1
Eguneko zentroak eta beste zentro/zerbitzu batzuk	EAE	5.041.454	4.297.447	2,3	2,0	-14,4
	Gasteiz	2.329.766	2.181.107	9,7	9,1	-6,5
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	21.744	22.708	0,8	0,8	4,5
	Arabako gainerakoak	212.672	227.525	4,0	4,3	7,7
	Donostia	115.638	-77.363	0,6	-0,4	-167,4
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	491.848	222.543	1,2	0,6	-55,4
	Bilbo	130.895	122.040	0,4	0,4	-4,8
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	1.386.440	1.260.071	3,2	2,9	-7,9
	Bizkaiko gainerako udalerriak	352.451	338.816	1,0	0,9	-3,9
ADINEKOAK	EAE	36.414.533	36.652.947	16,7	16,9	1,0
	Gasteiz	11.516.338	13.222.390	47,9	54,9	14,7
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	21.744	22.708	0,8	0,8	4,5
	Arabako gainerakoak	276.367	284.664	5,2	5,4	3,7
	Donostia	3.261.530	3.137.377	18,0	17,4	-3,1
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	2.392.944	1.926.519	18,9	15,2	-19,5
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	4.190.721	3.349.630	10,5	8,3	-21,2
	Bilbo	2.624.862	2.663.926	7,5	7,8	3,7
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	9.377.540	9.715.203	21,7	22,7	5,0
	Bizkaiko gainerako udalerriak	2.752.487	2.330.530	7,4	6,3	-15,4

**Adinekoentzako, desgaitasunak dituztenentzako edo mendekotasun-arazoak dituztenentzako zentroen eta zerbitzuen udal-gastu arrunta, udalerri motaren arabera. 2012 eta 2015
(datu absolutuak eta herriar bakoitzeko gastua)**

Jarraipena

		2012	2015	2012	2015	2012/2015ko
		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	aldaketa
Gastu eta udalerri mota						
DESGAITUAK/GAIXOAK	EAE	567.900	583.720	0,3	0,3	3,2
	Gasteiz	5.645	3.800	0,0	0,0	-32,8
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	9.889	850	0,3	0,0	-91,4
	Arabako gainerakoak	0	0	0,0	0,0	
	Donostia	12.550	112.184	0,1	0,6	800,6
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	0	5.000	0,0	0,0	
	Bilbo	27.039	154.388	0,1	0,4	483,2
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	350.689	245.449	0,8	0,6	-29,1
	Bizkaiko gainerako udalerriak	162.088	62.049	0,4	0,2	-61,7
ETXEKO LAGUNTZA (laguntzaileei ematen zaiena barne)	EAE	39.032.166	41.815.121	17,9	19,2	7,5
	Gasteiz	2.192.073	1.715.220	9,1	7,1	-21,8
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Arabako gainerakoak	0	0	0,0	0,0	
	Donostia	1.873.202	3.046.637	10,3	16,9	63,9
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	1.028.952	1.287.758	8,1	10,2	25,2
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	3.812.901	3.854.061	9,6	9,6	-0,4
	Bilbo	14.374.508	13.285.083	41,0	38,7	-5,6
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	10.096.129	11.385.151	23,3	26,6	14,2
	Bizkaiko gainerako udalerriak	5.654.401	7.241.211	15,3	19,5	28,0
ADINEKOAK/DESGAITASUNAK/MENDEKOTASUNA, GUZTIRA	EAE	76.270.757	79.051.788	35,0	36,4	4,0
	Gasteiz	13.960.178	14.941.410	58,1	62,1	6,9
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	31.633	23.558	1,1	0,8	-25,5
	Arabako gainerakoak	276.367	284.664	5,2	5,4	3,7
	Donostia	5.147.282	6.296.198	28,3	34,9	23,2
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	3.421.896	3.214.277	27,0	25,4	-6,0
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	8.013.658	7.208.691	20,2	17,9	-11,3
	Bilbo	17.026.409	16.103.397	48,6	46,9	-3,4
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	19.824.358	21.345.803	45,8	49,9	9,1
	Bizkaiko gainerako udalerriak	8.568.976	9.633.790	23,1	26,0	12,4

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Oharra: Amaierako osoan Autonomiaren Aldeko eta Mendekotasunari Arreta Eskaintzeko Sistemaren hondar-partida bat gehitu da.

Arabian, ez zaie udal-ekarpenik egin etxeko laguntza-zerbitzuei, Gasteizen kasuan salbu. Hiriburuan 7,1 euroko gastua egon da biztanleko; zenbateko hori nahiko baxua da Euskadiko beste zifra batzuen aldean. Gainera, murriztu egin da, 2012ko 9,1 euroen aldean % 21,8ko beherakada egon baita.

Bere aldetik, Udalak desgaitasunen edo gaixotasunen bat duten pertsonen arreta emateko egin duen ekarpena oso txikia da, 0,3 euro biztanleko baino ez. Ekarpenerik handiena 0,6 eurokoa baino ez da izan, Donostian eta Bizkaiko gainerako udalerri nagusietan.

Guztira, udalak adineko pertsonei, desgaitasun/gaixotasunen bat dutenei eta mendeko pertsonei bideratzen dieten biztanleko zenbatekoa urteko 36,4 eurokoa izan zen 2015ean, hau da, 2012ko 35,0 euroak baino % 4 gehiago. Gasturik altuena Gasteizek zuen (62,1 euro), Bilboko 46,9 euroetatik eta Bizkaiko gainerako udalerri nagusietako 49,9 euroetatik gora. Bilbon -% 3,4ko beherakada egon da 2012ren aldean. Gainerako kasu guztietan, aldiz, biztanleko gastua nabarmen igo da 2012tik 2015era (% 6,9 Gasteizen eta % 9,1 Bizkaiko gainerako udalerri nagusietan).

Donostia erdibidean dago, 34,9 euro gastatu baitira biztanleko eta % 23,2ko gorakada egon baita 2012ren aldean. Batez bestekotik nabarmen behera daude Bizkaiko gainerako udalerriak, 26 euroekin, Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak, 25,4ekin, eta lurralde horretako gainerako udalerriak, 17,9 euroekin. Aztertu diren Gipuzkoako udalerri askotan % 5etik gorako beherakadak egon diren bitartean, Bizkaiko udalerri ez hain hiritartuetan biztanleko gastua % 12,4 igo da.

Arabako gainerako udalerrietan, sektore honetako biztanleko gastua oso baxua da gainerakoen aldean (0,8 Arabako gainerako udalerri nagusietan eta 5,4 euro gainerako udalerrietan).

Mendekotasun-arazoak dituzten kolektiboak ematen zaien arretaren arloaren aldean, adingabe, gazte, familia, emakume eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonei bideratutako udal-gastua oso txikia izan da. 2015ean, biztanleko 14,5 eurokoa izan da; hau da, 2012ko 12,4 euroen aldean % 16,3 igo da.

Kasu honetan, Gasteiz da biztanleko gehien gastatu duen lurraldea (38,3 euro, 2012ko 30 euroak baino % 27,8 gehiago). Atzetik doakio Bilbo, 25,2 euroekin, 2012an baino % 5,6 gehiago, alegia. Donostian ere ekarpenak batez bestekoa gaintitu du, 18,3 euroekin, 2012an baino % 2 gehiago, hain zuzen ere.

Gipuzkoako eta Bizkaiko gainerako udalerri nagusietan, biztanleko gastua nabarmen txikiagoa da, 10,1 eta 8,7 euro biztanleko, hain zuzen ere. Bizkaiko eta Gipuzkoako gainerako udalerrietan, gastua 6 eta 7,2 eurokoa da, hurrenez hurren, biztanleko. Lurralde horietan guztietan, baina, gastuaren gorakada bat hauteman daiteke 2012 eta 2015 artean (% 7,9 eta % 13,3 Gipuzkoako eta Bizkaiko udalerri nagusietan, hurrenez hurren, eta % 20tik gorakoa bi lurralde horietako udalerri txikiagoetan).

Arabako gainerako udalerri nagusietan, 2012 eta 2015 artean, udal-gastua % 5 igo da; hala ere, gainerako euskal lurraldeen oso azpitik geratu da, biztanleko 4,7 euro baino ez baititu gastatu. Arabako gainerako udalerrietan, gastua 0,5 eurokoa izan da.

Haurrak, gazteak, familiak eta emakumeak babesteko esparruan, udal-gastuaren lehentasuna familiako esku-hartzeak izan dira: 7,5 euro biztanleko. Bestalde, 0,7 euro bideratu dira genero-indarkeriako eta tratatu txarren kasuak artatzeko, eta 0,8 euro adingabeen egoitzetarako. Guztira, biztanleko 9 euro bideratu dituzte tokiko erakundeek sektore honetara.

Oraingoan ere, gasturik handiena Gasteizek eta Bilbok izan dute, 18,3 eta 14,1 euro, hurrenez hurren. Arabako gainerako udalerrietan gastatu da gutxien, gehienez ere biztanleko 0,4 euro. Gainerako kasuetan, udal-gastua 4,7 eta 8,3 euro artekoa izan da.

Oro har, 2012 eta 2015 artean, haurrei, gazteei eta familiei bideratutako udal-gastuak gora egin du % 5 baino gehiagoko balioetan. Hala ere, gorakada hori % 1,6koa baino ez da Bilbon, eta beherakada aipagarriak egon dira Gasteizen eta Gipuzkoako gainerako udalerri nagusietan.

28. taula. Adingabe, gazte, familia, emakume eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako zentro, zerbitzu eta programen udal-gastu arrunta, udalerri motaren arabera 2012 eta 2015 (datu absolutuak eta herritar bakoitzeko gastua)

		2012	2015	2012	2015	2012/2015ko aldaketa
Gastu eta udalerri mota		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
Adingabeentzako egoitza-zentroak	EAE	1.857.893	1.748.454	0,9	0,8	-5,5
	Gasteiz	1.857.893	1.748.454	7,7	7,3	-6,0
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Arabako gainerakoak	0	0	0,0	0,0	
	Donostia	0	0	0,0	0,0	
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	0	0	0,0	0,0	
	Bilbo	0	0	0,0	0,0	
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Bizkaiko gainerako udalerriak	0	0	0,0	0,0	
Tratu txarren kasuen arreta (emakumeak)	EAE	1.381.351	1.603.371	0,6	0,7	16,5
	Gasteiz	240.942	521.637	1,0	2,2	116,3
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	3.304	735	0,1	0,0	
	Arabako gainerakoak	0	0	0,0	0,0	
	Donostia	233.840	0	1,3	0,0	-100,0
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	12.408	0	0,1	0,0	-100,0
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	10.623	32.660	0,0	0,1	203,0
	Bilbo	224.812	157.500	0,6	0,5	-28,4
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	488.818	650.358	1,1	1,5	34,8
	Bizkaiko gainerako udalerriak	166.604	240.481	0,4	0,6	44,3
Familiako esku-hartzeak (harrera/adopzioa barne)	EAE	14.842.624	16.269.629	6,8	7,5	10,0
	Gasteiz	2.042.337	2.138.826	8,5	8,9	4,6
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	125.343	135.092	4,4	4,7	
	Arabako gainerakoak	62	20.358	0,0	0,4	32948,7
	Donostia	1.276.164	1.260.427	7,0	7,0	-0,5
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	577.078	565.102	4,6	4,5	-2,0
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	1.712.549	2.661.933	4,3	6,6	53,2
	Bilbo	4.655.315	4.694.901	13,3	13,7	3,0
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	2.802.841	2.909.213	6,5	6,8	5,2
	Bizkaiko gainerako udalerriak	1.650.935	1.883.777	4,5	5,1	14,0
HAURRAK, GAZTEAK, FAMILIAK, EMAKUMEAK	EAE	18.081.868	19.621.454	8,3	9,0	8,9
	Gasteiz	4.141.172	4.408.917	17,2	18,3	6,3
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	128.647	135.827	4,5	4,7	5,6
	Arabako gainerakoak	62	20.358	0,0	0,4	32948,7
	Donostia	1.510.004	1.260.427	8,3	7,0	-15,9
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	589.486	565.102	4,7	4,5	-4,1
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	1.723.172	2.694.593	4,3	6,7	54,1
	Bilbo	4.880.127	4.852.401	13,9	14,1	1,6
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	3.291.659	3.559.571	7,6	8,3	9,6
	Bizkaiko gainerako udalerriak	1.817.539	2.124.258	4,9	5,7	16,8

**Adingabe, gazte, familia, emakume eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako zentro, zerbitzu eta programen udal-gastu arrunta, udalerri motaren arabera. 2012 eta 2015
(datu absolutuak eta herriar bakoitzeko gastua)**

Jarraipena

		2012	2015	2012	2015	2012/2015ko aldaketa
Gastu eta udalerri mota		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
Egoitza- eta harrera-zentroak	EAE	7.536.082	9.087.019	3,5	4,2	21,0
	Gasteiz	2.615.348	3.550.076	10,9	14,7	35,6
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Arabako gainerakoak	4.346	7.242	0,1	0,1	67,7
	Donostia	1.697.482	1.821.847	9,3	10,1	8,1
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	430.934	455.183	3,4	3,6	5,7
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	113.953	209.596	0,3	0,5	81,3
	Bilbo	2.637.286	2.831.795	7,5	8,3	9,7
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	18.360	122.463	0,0	0,3	575,7
	Bizkaiko gainerako udalerriak	18.373	88.817	0,0	0,2	383,1
Beste zentro eta zerbitzu batzuk	EAE	1.530.336	2.730.741	0,7	1,3	79,1
	Gasteiz	448.928	1.262.751	1,9	5,2	181,0
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Arabako gainerakoak	0	0	0,0	0,0	
	Donostia	48.213	213.421	0,3	1,2	346,0
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	167.196	260.985	1,3	2,1	56,1
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	10.047	2.316	0,0	0,0	-77,3
	Bilbo	848.002	965.973	2,4	2,8	16,3
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	0	20.000	0,0	0,0	
	Bizkaiko gainerako udalerriak	7.950	5.295	0,0	0,0	-33,4
BAZTERTUAK	EAE	9.066.418	11.817.760	4,2	5,4	30,8
	Gasteiz	3.064.276	4.812.827	12,7	20,0	56,9
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	0	0	0,0	0,0	
	Arabako gainerakoak	4.346	7.242	0,1	0,1	67,7
	Donostia	1.745.695	2.035.268	9,6	11,3	17,5
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	598.130	716.168	4,7	5,7	19,8
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	124.000	211.912	0,3	0,5	68,4
	Bilbo	3.485.288	3.797.768	9,9	11,1	11,3
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	18.360	142.463	0,0	0,3	686,1
	Bizkaiko gainerako udalerriak	26.323	94.112	0,1	0,3	257,3
ADINGABEAK, GAZTEAK, FAMILIAK, EMAKUMEAK ETA BAZTERTUAK, GUZTIRA	EAE	27.148.286	31.439.214	12,4	14,5	16,3
	Gasteiz	7.205.448	9.221.744	30,0	38,3	27,8
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	128.647	135.827	4,5	4,7	5,6
	Arabako gainerakoak	4.408	27.600	0,1	0,5	530,2
	Donostia	3.255.699	3.295.695	17,9	18,3	2,0
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	1.187.616	1.281.270	9,4	10,1	7,9
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	1.847.172	2.906.505	4,6	7,2	55,1
	Bilbo	8.365.415	8.650.169	23,9	25,2	5,6
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	3.310.019	3.702.034	7,6	8,7	13,3
	Bizkaiko gainerako udalerriak	1.843.862	2.218.370	5,0	6,0	20,2

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Bazterkeriari aurka egiteko udal-gastua biztanleko 5,4 eurokoa da, hau da, 2012ko 4,2 euroak baino % 30,8 gehiago. 2015ean, 4,2 euro egoitza- eta harrera-zentroetara bideratu ziren, eta 1,3 euro beste zentro eta zerbitzu batzuetara.

Kasu honetan, beste batzuen aldean, Gasteizko Udalaren gastua nahiko altua da, biztanleko 20,0 euro bideratzen baititu era horretako programetara, hau da, 2012an baino % 56,9 gehiago. Bilbon ere gastuak batez bestekoa gainditzen du, 11,1 euroekin, eta Donostiako Udalak ere ekarpen aipagarria egin du, 11,3 euro, hain zuzen ere. Azken bi kasu horietan, gastua % 10tik gora hazi da 2012 eta 2015 artean (% 11,3 eta % 17,5, zehazki).

Gainerako lurralde-esparruetan, ia ez da ezer gastatu; salbuespen bakarra Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak izan dira, non biztanleko 5,7 euro gastatu diren, hau da, 2012an baino % 19,8 gehiago.

Bukatzeko, GLLen, gizarte-urgentzien eta antzeko prestazioen udal-gastuari dagokionez, 2015ean biztanleko gastua 8,5 eurokoa izan zen; beraz, 2012ko datuen aldean, ekarpena % 130,3 igo da. Gorakada hori orokortua da lurralde guztietan, eta oro har % 60tik gorakoa izan da; salbuespen bakarra Arabako gainerako udalerriak izan dira (+% 20,4).

Kasu honetan, herritar bakoitzeko udal-gasturik handiena Gasteizek eta Donostiak dute, 24,8 eta 22,4 euro, hurrenez hurren. Maila apalagoan, baina, hala ere, batez bestekoaren gainetik, Arabako gainerako udalerri nagusiak ditugu; bertan, ekarpena biztanleko 9 eurokoa izan da.

Maila horietatik nahiko urrun, hiriburuak ez diren Bizkaiko eta Gipuzkoako udalerriak ditugu (4,8 eta 6,2 euro biztanleko, hurrenez hurren). Beherago, Bilbo (2,7 euro) eta Arabako gainerako udalerriak (1,5 euro) ditugu.

29. taula. GLLen, gizarte-urgentzien eta antzeko prestazioen udal-gastu arrunta, udalerri motaren arabera. 2012 eta 2015
(datu absolutuak eta herritar bakoitzeko gastua)

		2012	2015	2012	2015	2012/2015ko aldaketa
Prestazio mota eta lurralde historikoa		Abs.	Abs.	Gastua/biz.	Gastua/biz.	Gastua/biz.
Beste gizarte- prestazio batzuk	EAE	8.051.292	18.468.582	3,7	8,5	130,3
	Gasteiz	1.194.785	5.958.393	5,0	24,8	398,1
	Arabako gainerako udalerri nagusiak	136.653	257.720	4,8	9,0	88,7
	Arabako gainerakoak	66.566	79.596	1,3	1,5	20,4
	Donostia	2.518.485	4.047.067	13,9	22,4	61,9
	Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak	180.234	754.098	1,4	6,0	318,5
	Gipuzkoako gainerako udalerriak	1.184.073	2.025.288	3,0	5,0	68,6
	Bilbo	564.517	922.497	1,6	2,7	66,9
	Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak	1.379.221	2.644.729	3,2	6,2	94,3
	Bizkaiko gainerako udalerriak	826.758	1.779.194	2,2	4,8	115,1

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

4. Gizarte-zerbitzuetako langileak

4.1. Alderdi orokorrak

2015eko abenduaren 15ean, gizarte-zerbitzuen erdiguneak berezko 17.815 langile zituen. Azken aldian okupazioak etengabe egin du gora; hala, langile kopuru horrek % 8,3 egin du gora 2012ko 16.457 langileen aldean. Urteko batez besteko langile kopurua aintzat hartuz gero, aztertutako berezko langileen kopurua zertxobait altuagoa zen, 18.254 langile hain zuzen ere, 2012an baino % 9,4 gehiago.

LOB⁵ langileei dagokienez, abenduaren 15ean 14.889 berezko langile zeuden, hau da, 2012an baino % 7,3 gehiago. Urteko batez besteko langile kopurua zertxobait baxuagoa zen, hain zuzen ere 14.771 pertsona, 2012ko 13.897 langileak baino % 6,3 gehiago.

2015ean 6.682 pertsona azpikontratatu zirela zenbatesten da, hau da, 2012an baino % 16,2 gehiago. LOBri dagokionez, zenbateko hori 5.512 pertsonara jaisten da, 2012ko 4.779ak baino % 15,3 gehiago dira.

Sektoreko boluntarioen kopurua aipagarria bada ere (2.739 pertsona 2015ean), zenbateko hori ez da hain nabarmena LOB kontuan hartuta. Lanaldi osoko 274 pertsonaren baliokideak izango lirateke, hau da, 2012ko 322ak baino gutxiago (-% 14,8).

30. taula. Gizarte-zerbitzuen erdiguneak zituen langileen adierazleak (datu absolutuak eta guztizkoarekiko ehunekoa adierazle bakoitzeko)

	2012	2013	2014	2015	2012/2015ko aldaketa
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%
Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	16.457	16.788	17.446	17.815	8,3
Urteko batez besteko langileak: berezkoak	16.689	16.948	17.809	18.254	9,4
Langileak, guztira: azpikontratatuak	5.750	6.416	6.509	6.682	16,2
Langileak, guztira: boluntarioak	2.153	2.153	2.431	2.739	27,2
Abenduaren 15eko langileak, LOB: berezkoak	13.880	14.005	14.484	14.889	7,3
Urteko batez besteko langileak, LOB: berezkoak	13.897	13.931	14.420	14.771	6,3
Langileak, guztira, LOB: azpikontratatuak	4.779	5.236	5.359	5.512	15,3
Langileak, guztira, LOB: boluntarioak	322	294	285	274	-14,8
LOB, GUZTIRA	18.998	19.461	20.064	20.558	8,2
Berezkoen %	73,2	71,6	71,9	71,9	
Azpikontratatuoen %	25,2	26,9	26,7	26,8	
Boluntarioen %	1,7	1,5	1,4	1,3	

EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.
LOB: lanaldi osoaren baliokidea (asteen 35 ordu/urtean 1.600 ordu).

Oro har, gizarte-zerbitzuen nukleoan, LOBri dagokionez, 2015ean 20.558 langile egon direla zenbatesten da.

⁵ LOB: lanaldi osoaren baliokidea (asteen 35 ordu/urtean 1.600 ordu)

Langileen bolumen horrek etengabeko goranzko joera islatzen du 2012-2015 aldian; izan ere, 2012an zeuden 18.998 langileen aldean % 8,2 egin du gora.

Kolektibo horren barruan, berezko langileen pisu erlatiboak 2012an % 73,2 izatetik 2013an % 71,6 izatera egin zuen, eta ordudanik zertxobait igo da 2014an eta 2015ean, % 71,9raino. Beheranzko lerrorik nabarmenena boluntarioei dagokie; izan ere, LOBri dagokionez horien pisua etengabe murriztu da 2012ko % 1,7tik 2015eko % 1,3ra.

Azpik kontratatutako langileak dira gehien areagotu direnak, 2012an guztizkotik % 25,2 izatetik 2013an guztizkotik % 26,9 izatera igaro baitira. Ordudanik proportzioa nahiko egonkor mantendu da (% 26,7 2014an eta % 26,8 2015ean).

4.2. Enpleguaren sektorekako banaketa

Gizarte-zerbitzuetako langileen barne-banaketa aztertzean, LOB kontuan hartuta, ikus daiteke enplegu gehienak adineko pertsonentzako zentro eta zerbitzuen inguruan biltzen direla. Jarduera-esparru horrek 12.733 enplegu bildu zituen 2015ean (LOB), guztizkoaren % 61,9, alegia.

Langileen banaketan eragin askoz ere txikiagoa badauka ere, lanpostu ugari biltzen dituen beste esparru bat desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonen arreta emateko zerbitzuak dira. Kasu horretan, 3.206 langile daude (LOB), guztizkoaren % 15,6, hain zuzen ere.

Sektorekako arreta-esparruan, langileen beste % 6,7 haurren, gazteen, emakumeen eta familien sektorean aritzen da (1.387 LOB enplegu). Bazterkeriaren sektorean 926 lanpostu daude (LOB), guztizkoaren % 4,5.

Bere aldetik, egiturari dagokion enpleguak 2.306 lanpostu biltzen ditu, gizarte-zerbitzu guztiei dagokien LOB enpleguaren % 11,2.

Bilakaerari dagokionez, 2012 eta 2015 artean aztertutako esparru guztiek goranzko joera izan dute. Gorakadarik mugatuena gaixotasun/desgaitasun-esparruak eta bazterkeriaren esparruak izan dute (% 4,5 eta % 6, hurrenez hurren). Enpleguaren hazkunde erlatibo handiena haur, gazte, emakume eta familien esparruan egon da, % 10,9 egin baitu gora. Adineko pertsonen arretaren sektoreak % 9 egin du gora, eta gizarte-zerbitzuen egituraren esparruak, berriz, % 8,5.

Berezko langileak, LOBren arabera neurtuta, nagusi dira ia jarduera-esparru guztietan. Era horretako langile gehien, % 88tik hurbil, gizarte-zerbitzuen egiturari (% 87,7) eta gaixotasun edo desgaitasunen bat duten pertsonen arretari (% 88) daude. Hortik nabarmen beherago baina, hala ere, proportzio handiarekin, ditugu adineko pertsonak artatzeko esparrua (% 70,4) eta bazterkeria-egoeran dauden biztanleei laguntzeko esparrua (% 69,3). Aldiz, era horretako langileak gutxiengoa dira haurrak, gazteak, emakumeak eta familiak artatzeko sektorean (% 23,1 baino ez). Guztira, gizarte-zerbitzuetan LOB erako enplegu guztiaren % 71,9 sistemako berezko langileak dira.

Azpik kontratatutako langileen pisu erlatiboa aztertuta ikus daiteke era horretako langileak nagusi direla haurrak, gazteak, emakumeak eta familiak artatzeko zerbitzuetan, LOB erako enpleguaren % 76 horrelakoa baita. Gutxiengoa badira ere, era horretako lanpostuek pisu aipagarria dute adineko pertsonen arretari (% 29,1) Zenbateko hori % 10,9 eta % 14,6 artekoa da honako esparru hauetan: gizarte-zerbitzuen egitura (% 11,6), gaixotasun edo desgaitasunen bat duten pertsonen arreta (% 10,9) eta bazterkeriaren aurkako borroka (% 14,6). Zenbateko horiek gizarte-zerbitzuetan oro har dagoen LOB erako enplegu azpik kontratatuen batez bestekoaren (% 26,8) nahiko azpitik daude.

31. taula. Gizarte-zerbitzuetako langileei buruzko adierazleak, arreta-sektorearen arabera. Datu orokorrak (datu absolutuak eta guztizkoarekiko ehunekoa adierazle bakoitzeko)

		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
		Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%, guztira	%, guztira	%, guztira	%, guztira
Arreta-sektorea									
EGITURA	Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	2.318	2.263	2.285	2.338	14,1	13,5	13,1	13,1
	Urteko batez besteko langileak: berezkoak	2.329	2.253	2.335	2.383	14,0	13,3	13,1	13,1
	Langileak, guztira: azpikontratatuak	214	253	310	349	3,7	3,9	4,8	5,2
	Langileak, guztira: boluntarioak	2	0	0	26	0,1	0,0	0,0	0,9
ADINEKOAK	Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	9.366	9.580	9.969	10.315	56,9	57,1	57,1	57,9
	Urteko batez besteko langileak: berezkoak	9.558	9.736	10.214	10.625	57,3	57,4	57,4	58,2
	Langileak, guztira: azpikontratatuak	3.823	4.316	4.379	4.471	66,5	67,3	67,3	66,9
	Langileak, guztira: boluntarioak	565	525	501	563	26,2	24,4	20,6	20,6
DESGAITUAK/ GAIXOAK	Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	3.473	3.583	3.777	3.753	21,1	21,3	21,6	21,1
	Urteko batez besteko langileak: berezkoak	3.496	3.593	3.833	3.835	20,9	21,2	21,5	21,0
	Langileak, guztira: azpikontratatuak	367	425	424	482	6,4	6,6	6,5	7,2
	Langileak, guztira: boluntarioak	443	477	483	493	20,6	22,2	19,9	18,0
HAURRAK, GAZTEAK, FAMILIAK ETA EMAKUMEAK	Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	335	337	356	387	2,0	2,0	2,0	2,2
	Urteko batez besteko langileak: berezkoak	344	338	362	385	2,1	2,0	2,0	2,1
	Langileak, guztira: azpikontratatuak	1.140	1.208	1.193	1.179	19,8	18,8	18,3	17,6
	Langileak, guztira: boluntarioak	67	70	82	104	3,1	3,3	3,4	3,8
BAZTERTUAK	Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	965	1.025	1.059	1.022	5,9	6,1	6,1	5,7
	Urteko batez besteko langileak: berezkoak	962	1.028	1.065	1.026	5,8	6,1	6,0	5,6
	Langileak, guztira: azpikontratatuak	206	214	203	201	3,6	3,3	3,1	3,0
	Langileak, guztira: boluntarioak	1.076	1.081	1.365	1.553	50,0	50,2	56,1	56,7
GUZTIRA	Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	16.457	16.788	17.446	17.815	100	100	100	100
	Urteko batez besteko langileak: berezkoak	16.689	16.948	17.809	18.254	100	100	100	100
	Langileak, guztira: azpikontratatuak	5.750	6.416	6.509	6.682	100	100	100	100
	Langileak, guztira: boluntarioak	2.153	2.153	2.431	2.739	100	100	100	100

EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuen Estatistika.

32. taula. Gizarte-zerbitzuetako langileei buruzko adierazleak, arreta-sektorearen arabera. LOB datuak (datu absolutuak eta guztizkoarekiko ehunekoa adierazle bakoitzeko)

		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012/2015ko aldaketa
		Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%, guztira	%, guztira	%, guztira	%, guztira	%
Arreta-sektorea										
EGITURA	Abenduaren 15eko langileak, LOB: berezkoak	1.989	1.940	1.962	2.029	14,3	13,8	13,5	13,6	2,0
	Urteko batez besteko langileak, LOB: berezkoak	1.965	1.909	1.945	2.026	14,1	13,7	13,5	13,7	3,1
	Langileak, guztira, LOB: azpikontratatuak	158	206	239	267	3,3	3,9	4,5	4,8	68,6
	Langileak, guztira, LOB: boluntarioak	2	0	0	13	0,6	0,0	0,0	4,8	556,1
	LOB, GUZTIRA	2.126	2.115	2.184	2.306	11,2	10,9	10,9	11,2	8,5
	Berezkoen %	92,5	90,3	89,0	87,8					
	Azpikontratatuoen %	7,5	9,7	11,0	11,6					
	Boluntarioen %	0,1	0,0	0,0	0,6					
ADINEKOAK	Abenduaren 15eko langileak, LOB: berezkoak	8.314	8.344	8.663	8.983	59,9	59,6	59,8	60,3	8,0
	Urteko batez besteko langileak, LOB: berezkoak	8.354	8.392	8.705	8.963	60,1	60,2	60,4	60,7	7,3
	Langileak, guztira, LOB: azpikontratatuak	3.237	3.500	3.595	3.707	67,7	66,8	67,1	67,3	14,5
	Langileak, guztira, LOB: boluntarioak	91	88	53	62	28,2	29,9	18,6	22,8	-31,1
	LOB, GUZTIRA	11.682	11.979	12.353	12.733	61,5	61,6	61,6	61,9	9,0
	Berezkoen %	71,5	70,1	70,5	70,4					
	Azpikontratatuoen %	27,7	29,2	29,1	29,1					
	Boluntarioen %	0,8	0,7	0,4	0,5					
DESGAITUAK/ GAIXOAK	Abenduaren 15eko langileak, LOB: berezkoak	2.669	2.793	2.855	2.888	19,2	19,9	19,7	19,4	8,2
	Urteko batez besteko langileak, LOB: berezkoak	2.685	2.718	2.788	2.820	19,3	19,5	19,3	19,1	5,1
	Langileak, guztira, LOB: azpikontratatuak	305	347	340	349	6,4	6,6	6,4	6,3	14,3
	Langileak, guztira, LOB: boluntarioak	78	84	77	37	24,2	28,5	27,0	13,3	-53,0
	LOB, GUZTIRA	3.067	3.148	3.206	3.206	16,1	16,2	16,0	15,6	4,5
	Berezkoen %	87,5	86,3	87,0	88,0					
	Azpikontratatuoen %	9,9	11,0	10,6	10,9					
	Boluntarioen %	2,5	2,7	2,4	1,1					
HAURRAK, GAZTEAK, FAMILIAK, ETA EMAKUMEAK	Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	303	291	309	324	2,2	2,1	2,1	2,2	6,8
	Urteko batez besteko langileak: berezkoak	300	291	303	320	2,2	2,1	2,1	2,2	6,7
	Langileak, guztira: azpikontratatuak	940	1.047	1.030	1.054	19,7	20,0	19,2	19,1	12,1
	Langileak, guztira: boluntarioak	9	12	13	12	2,9	3,9	4,6	4,5	32,0
	LOB, GUZTIRA	1.250	1.350	1.346	1.387	6,6	6,9	6,7	6,7	10,9
	Berezkoen %	24,0	21,6	22,5	23,1					
	Azpikontratatuoen %	75,2	77,6	76,5	76,0					
	Boluntarioen %	0,8	0,9	1,0	0,9					
BAZTERTUAK	Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	604	637	694	666	4,4	4,6	4,8	4,5	10,3
	Urteko batez besteko langileak: berezkoak	593	622	679	641	4,3	4,5	4,7	4,3	8,2
	Langileak, guztira: azpikontratatuak	138	136	154	135	2,9	2,6	2,9	2,4	-2,5
	Langileak, guztira: boluntarioak	142	111	142	150	44,1	37,7	49,8	54,6	5,5
	LOB, GUZTIRA	873	868	975	926	4,6	4,5	4,9	4,5	6,0
	Berezkoen %	67,9	71,6	69,6	69,3					
	Azpikontratatuoen %	15,9	15,7	15,8	14,6					
	Boluntarioen %	16,2	12,7	14,6	16,2					
GUZTIRA	Abenduaren 15eko langileak: berezkoak	13.880	14.005	14.484	14.889	100	100	100	100	7,3
	Urteko batez besteko langileak: berezkoak	13.897	13.931	14.420	14.771	100	100	100	100	6,3
	Langileak, guztira: azpikontratatuak	4.779	5.236	5.359	5.512	100	100	100	100	15,3
	Langileak, guztira: boluntarioak	322	294	285	274	100	100	100	100	-14,8
	LOB GUZTIRA	18.998	19.461	20.064	20.558	100	100	100	100	8,2
	Berezkoen %	73,2	71,6	71,9	71,9					
	Azpikontratatuoen %	25,2	26,9	26,7	26,8					
	Boluntarioen %	1,7	1,5	1,4	1,3					

EOE, EGPS.

Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

LOB: lanaldi osoaren baliokidea (astean 35 ordu/urtean 1.600 ordu)

33. taula. Gizarte-zerbitzuetan azpikontratatuak langileak, zentro/zerbitzu motaren arabera (LOB erako enpleguaren ehuneko zenbatetsia eta aldaketa absolutua, eta 2012-2015 aldian azpikontratatuak enpleguaren ehunekoa)

	Langileak, guztira, LOB: azpikontratatuak				2012/2015ko aldaketa	
	2012	2013	2014	2015		
Zentro/zerbitzu mota	%	%	%	%	Abs.	%
Zerbitzu orokorrak (publikoak)	13,8	22,1	22,7	26,9	100	100,5
Zerbitzu tekniko espezializatuak:	2,0	0,8	3,8	3,0	9	75,9
Gizarte-urgentzietako zerbitzuak	76,3	86,7	88,4	73,3	7	27,0
Oinarrizko gizarte-zerbitzuak	2,6	2,0	1,8	1,6	-7	-35,3
EGITURA	7,5	9,7	11,0	11,6	109	68,6
Egoitza-zentroak	24,8	26,6	26,2	26,4	437	16,4
Atsedean- eta babes-zerbitzuak	82,9	83,8	83,7	83,9	1	6,3
Eguneko arreta-zentroak	60,5	59,4	62,7	60,6	33	5,9
Beste zentro eta zerbitzu batzuk	11,2	11,6	5,1	3,3	-1	-57,0
ADINEKOAK	27,7	29,2	29,1	29,1	470	14,5
Egoitza-zentroak	13,1	14,0	13,4	13,9	28	12,1
Atsedean- eta babes-zerbitzua	11,1	6,8	7,1	8,0	-2	-39,4
Eguneko arreta-zentroak	8,5	11,6	11,5	10,7	21	34,0
Eguneko zentroak eta zentro okupazionalak	0,0	0,0	0,1	0,3	1	
Laneratze-zentroak	7,4	7,9	8,4	4,8	-1	-42,5
Tutoretza-fundazioak	0,0	0,2	0,2	0,1	0	
Laguntza goiztiarra	61,2	55,9	36,4	33,5	-4	-48,4
DESGAITUAK/GAIXOAK	9,9	11,0	10,6	10,9	44	14,3
Adingabeentzako egoitza-zentroak	75,7	78,6	78,1	77,8	137	17,0
Emakumeentzako etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktimak ez diren entzat)	26,6	30,9	26,7	23,5	2	20,0
Emakumeentzako etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktimak diren entzat)	94,3	94,3	80,6	85,3	-3	-6,5
Adingabe/familientzako eguneko arreta	45,2	51,6	51,1	54,2	3	20,1
Tratu txarren aurkako arreta	100,0	100,0	100,0	100,0	-26	-40,4
HAURRAK, GAZTEAK, FAMILIAK, ETA EMAKUMEAK	75,2	77,6	76,5	76,0	114	12,1
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak	16,3	16,5	16,2	14,6	-5	-6,2
Gaueko harrera-zentroak	28,5	24,5	29,3	25,5	-5	-13,5
Eguneko zentroak	8,7	9,2	8,0	9,7	4	26,6
Jantoki soziala	0,0	6,6	7,0	5,8	3	
BAZTERTUAK	15,9	15,7	15,8	14,6	-3	-2,5
GUZTIRA	25,2	26,9	26,7	26,8	733	15,3

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuen Estatistika.
Oharra: ikusi atsedean- eta babes-zerbitzuei buruzko zehaztapenak Kontzeptu eta Definizioen eranskinean.

LOB erako enplegu orokorraren % 1,3 boluntarioei dagokie. Ehuneko hori enpleguaren % 0,5 eta % 1,1 artekoa da sektore gehienetan. Hala ere, salbuespen bat dago: bazterkeriaren aurkako ekintza-esparrua. Esparru horretan, LOB erako enpleguaren % 16,2 boluntarioen esku dago.

Hona hemen aipatu beharreko datu bat: gizarte-zerbitzuen jarduera-sektore ia guztietan, 2012 eta 2015 artean, modu argian egin du gora enplegu azpikontratatuak. Joera hori bereziki deigarria da sektorearen egitura orokorrean; izan ere, esparru horretan, aztertutako aldian, azpikontratutako langileak % 7,5 izatetik % 11,6 izatera igaro dira, hau da, 4,1 puntuko gorakada egon da. 0,8tik 1,4ra igo da, baita ere, adineko pertsonen, desgaitasunen edo gaixotasunen bat duten pertsonen eta haur, gazte, emakume eta familien arretaren sektoreetan.

Azpikontratutako langile gutxien dituen sektore horretan, baina, joerak adierazten du lanarekiko eredu horren goreneko ezarpen mailara hurbiltzen ari dela. 2012 eta 2015 artean arreta-esparru horretan sortu ziren LOB erako 137 lanpostuen % 83 azpikontratazioak izan ziren. Ehunekoa oso altua da, baita ere, gizarte-zerbitzuen egituran (sortu diren LOB erako 181 lanpostuen % 60,2).

Azpikontratazioak goranzko joera izan ez duen esparru bakarra bazterkeria-egoeran dauden pertsonen arreta emateko esparrua izan da. Kasu horretan, 2014ra arte egonkor mantendu zen, LOB erako enpleguaren % 15,7 eta % 15,9 artean; gero, 2014 eta 2015 artean, azpikontratutako enpleguaren pisua % 14,6ra jaitsi zen. Hori dela eta, jarduera-esparru horretan, 2015ean, era horretako enplegua ez da hazi, eta, gainera, 2014ko edo are 2012ko mailen azpitik kokatu da. Boluntarioen pisuak beherakada handia bizi ondoren (% 16,2tik % 12,7ra), era horretako langileak indartu egin dira bazterkeria-egoeran dauden pertsonen arreta emateko esparruan, 2015ean % 16,2 izan baitira. Sektorean, oro har, enplegua haziz doa, eta, ondorioz, 2012 eta 2015 artean, LOB erako borondatezko enplegua % 5,5 hazi da.

Hala ere, zentro edo zerbitzu bakoitzean azpikontratutako enpleguak LOB erako enpleguan oro har izan duen eragina sakonago aztertzen badugu, ikusiko dugu gorago adierazitakoa baino aniztasun handiagoa dagoela. Era horretan, alde batetik ikus daiteke mota horretako enpleguaren pisua % 15etik beherakoa dela enpleguaren honako funtsezko esparru hauetan: zerbitzuaren egituraren barruan, zerbitzu tekniko espezializatueta eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetan; gaixotasun edo desgaitasunen bat duten pertsonak artatzeko ia zentro eta zerbitzu guztietan (laguntza goiztiarrean izan ezik), eta bazterkeriaren esparruan (gaueko harrera-zentroetan izan ezik).

Azpikontratazioa nagusi ez bada ere, honako esparru hauetan LOB erako enpleguaren % 23,5 eta % 33,5 artean azpikontratatuta dago: egituraren barnean, zerbitzu publiko orokorretan (% 26,9), adineko pertsonentzako egoitza-zentroetan, gaixotasun edo desgaitasunen bat duten pertsonen laguntza goiztiarrean, indarkeriaren biktima izan ez diren emakumeentzako egoitza-zentroetan eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera-zentroetan. Zerbitzuen oinarritzko egituraren zerbitzu orokorren kasuan, era horretako enpleguak gorakada aipagarria izan du (2012an % 13,8 zen; 2015ean, berriz, % 26,9); horri lotuta, gainera, azpikontratutako enplegua nabarmen areagotu da (+% 100, 5). Adineko pertsonentzako egoitza-zentroetan azpikontratutako enpleguak gora egin du (% 16,4), baita era horretako enpleguak duen pisu erlatiboak ere (2012an % 24,8 izatetik 2015ean % 26,4 izatera); hala ere, gorakada ez da hain nabarmena izan. Gainerako kasuetan, azpikontratutako enpleguak ez du termino absolutuetan gora egin edo, gora egin badu, beste enplegu mota batzuek izan duten gorakada baino txikiagoa izan da.

Beste zerbitzu batzuetan, azpikontratutako enpleguaren pisua da nagusi, eta LOB erako enpleguaren gehiengoa biltzen du. Enpleguari dagokionez garrantzia duten zerbitzu eta zentroen artean honako hauek aipa ditzakegu: gizarte-urgentzietako zerbitzuen egituran (LOB erako enpleguaren % 73,3 azpikontratatuta dago), adineko pertsonentzako eguneko laguntza-zentroak (% 60,6), adingabeentzako eguneko arreta (% 54,2), adingabeentzako egoitza-zentroak (% 77,8)

eta genero-indarkeria eta tratu txarren kasuak artatzeko zerbitzuak (% 85,3 egoitza-zerbitzuetan eta % 100 tratu txarrak artatzeko beste programa batzuetan).

4.3. Enpleguaren banaketa profesionala

GZEEren datuek enpleguaren barne-egitura ikusten laguntzen digute, lanbide-talde handietan sailkatuta, baina soilik zentro eta zerbitzuetako berezko langileei dagokienez.

LOB datuak kontuan hartuta, 2015eko abenduan lanaldi osoaren baliokideak ziren 14.889 lanpostu zeuden, eta horien artean arretaren esparruko langile espezializatuak ziren nagusi. Talde horrek LOB erako 10.908 lanpostu zituen, hau da, enplegu osoaren % 73; zenbateko horrek goranzko joera du, 2012ko % 72ren aldean. Barneko osagai nagusia zaintzen arloko langile laguntzaileak ziren, era horretako 6.760 lanpostu baitzeuden, hau da, LOB erako enplegu osoaren % 45,4. Kualifikaziorik altuenak dituzten langileek, batez ere hezkuntzaren esparruan eta esparru soziosanitarioan, LOB erako 2.494 lanpostu betetzen dituzte, hau da, guztien % 16,8. Gizarte-langileek LOB erako 840 lanpostu betetzen dituzte, guztizkoaren % 5,6, alegia, eta monitoreek beste % 5,5 (813 lanpostu).

Administrazioko langileek LOB erako 1.855 enplegu betetzen dituzte, hau da, lanaldi osoko lanpostuen % 12,5. Langile administratiboak edo espezializatuak ez diren gainerako langileek LOB erako 2.177 enplegu betetzen dituzte, hau da, guztien % 14,2.

Langile espezializatuak desgaitasunen edo gaixotasunen bat duten pertsonei arreta emateko esparruan dute pisurik handiena, esparru horretan LOB erako enpleguaren % 84 hartzen baitute. Proportzioa % 79,7koa da haur, gazte, emakume eta familiei arreta emateko esparruan, baita bazterkeriaren esparruan ere; adineko pertsonak artatzeko esparruan, berriz, % 75ekoa da. Ehunekorik txikiena (% 47,1) gizarte-zerbitzuen egitura orokorrean aurki dezakegu.

Profesional espezializatu motak aztertzen baditugu, ikusiko dugu adineko pertsonei arreta emateko zaintza-lanak egiten dituzten langile laguntzaileek pisu handia dutela; izan ere, arlo horretan, talde profesional horrek LOB erako enpleguaren % 62,1 hartzen du. Desgaitasunen edo gaixotasunen bat duten pertsonak artatzeko esparruan pisua nabarmen baxuagoa da (% 35,7). Arretaren gainerako esparruetan, kolektibo horren pisua % 5 ingurukoa edo txikiagoa da.

Hezitzaileek, langile soziosanitarioek edo oso espezializatutako langileek sektorerik txikienetan eskuratzen dute mailarik handiena, besteak beste haur, gazte, emakume eta familiei arreta emateko sektorean edo bazterkeria-egoeran dauden pertsonak babestekoan. Bi kasu horietan, profesional horiek nagusi dira, inolako zalantzarik gabe, % 68,6 eta % 60,5 baitira, hurrenez hurren. Maila horretatik behera badago ere, aipagarria da desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonei arreta ematen dietenen zenbatekoa, LOB erako enpleguaren % 22,7 hartzen baitute.

Desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonei laguntzeko jarduketa-esparru horretan aurki ditzakegu monitore, kapataz edo tailerreko buru gehien; izan ere, horiek hartzen dute LOB erako enpleguaren % 23,9. Gizarte-langileei dagokienez, euren presentzia txikia da LOB erako enpleguan. Salbuespen bakarra gizarte-zerbitzuen egitura da; bertan, LOB erako enpleguen % 32,4 hartzen dute. Kasu batean zein bestean, bi esparru horietatik kanpo, era horretako profesionalek enpleguan duten pisua beti % 10etik beherakoa da.

34. taula. Gizarte-zerbitzuetako berezko langileen banaketa xehatua, arreta-sektorearen arabera LOB (datu absolutuak eta guztizkoarekiko ehunekoa adierazle eta sektore bakoitzeko)

		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
		Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%, guztira	%, guztira	%, guztira	%, guztira
Arreta-sektorea	EGITURA								
	Berezko langileak (abenduak 15), LOB:	1.989	1.940	1.962	2.029	100	100	100	100
	Administrazioa eta lanpostu orokorrak, LOB	1.092	1.041	1.042	1.074	54,9	53,7	53,1	52,9
	Zuzendaritza eta administrazioa, LOB	1.054	1.006	1.001	1.029	53,0	51,9	51,0	50,7
	Beste lanpostu orokor batzuk, LOB	38	35	40	45	1,9	1,8	2,1	2,2
	Langile espezializatuak, LOB	897	898	920	955	45,1	46,3	46,9	47,1
	Gizarte-langileak, LOB	620	634	633	657	31,2	32,7	32,3	32,4
	Hezitzaileak, langile sanitarioak eta beste espezializatu batzuk	158	155	171	185	7,9	8,0	8,7	9,1
	Zaintzako langile laguntzaileak	119	104	112	110	6,0	5,4	5,7	5,4
	Monitoreak/kapatazak/tailerreko buruak	0	5	4	3	0,0	0,3	0,2	0,2
ADINEKOAK	Berezko langileak (abenduak 15), LOB:	8.314	8.344	8.663	8.983	100	100	100	100
	Administrazioa eta lanpostu orokorrak, LOB	2.144	2.086	2.146	2.245	25,8	25,0	24,8	25,0
	Zuzendaritza eta administrazioa, LOB	551	524	545	545	6,6	6,3	6,3	6,1
	Beste lanpostu orokor batzuk, LOB	1.593	1.562	1.602	1.700	19,2	18,7	18,5	18,9
	Langile espezializatuak, LOB	6.171	6.259	6.517	6.737	74,2	75,0	75,2	75,0
	Gizarte-langileak, LOB	84	80	93	84	1,0	1,0	1,1	0,9
	Hezitzaileak, langile sanitarioak eta beste espezializatu batzuk	914	927	1.017	1.029	11,0	11,1	11,7	11,5
	Zaintzako langile laguntzaileak	5.132	5.217	5.369	5.577	61,7	62,5	62,0	62,1
	Monitoreak/kapatazak/tailerreko buruak	40	34	38	46	0,5	0,4	0,4	0,5
DESGAITUAK/ GAIXOAK	Berezko langileak (abenduak 15), LOB:	2.669	2.793	2.855	2.888	100	100	100	100
	Administrazioa eta lanpostu orokorrak, LOB	433	444	451	451	16,2	15,9	15,8	15,6
	Zuzendaritza eta administrazioa, LOB	184	216	227	209	6,9	7,7	7,9	7,2
	Beste lanpostu orokor batzuk, LOB	249	228	224	242	9,3	8,2	7,8	8,4
	Langile espezializatuak, LOB	2.226	2.311	2.394	2.427	83,4	82,7	83,8	84,0
	Gizarte-langileak, LOB	51	43	50	53	1,9	1,5	1,8	1,8
	Hezitzaileak, langile sanitarioak eta beste espezializatu batzuk	622	584	753	655	23,3	20,9	26,4	22,7
	Zaintzako langile laguntzaileak	827	1.002	988	1.030	31,0	35,9	34,6	35,7
	Monitoreak/kapatazak/tailerreko buruak	727	682	602	689	27,2	24,4	21,1	23,9
HAURRAK, GAZTEAK, FAMILIAK, ETA EMAKUMEAK	Berezko langileak (abenduak 15), LOB:	303	291	309	324	100	100	100	100
	Administrazioa eta lanpostu orokorrak, LOB	65	66	65	66	21,4	22,6	21,0	20,3
	Zuzendaritza eta administrazioa, LOB	11	9	14	16	3,6	3,3	4,7	4,8
	Beste lanpostu orokor batzuk, LOB	54	56	50	50	17,8	19,3	16,3	15,5
	Langile espezializatuak, LOB	238	226	244	258	78,6	77,4	79,0	79,7
	Gizarte-langileak, LOB	3	2	5	5	1,0	0,7	1,7	1,6
	Hezitzaileak, langile sanitarioak eta beste espezializatu batzuk	226	212	223	222	74,6	72,9	72,2	68,6
	Zaintzako langile laguntzaileak	3	2	4	13	1,0	0,8	1,2	3,9
	Monitoreak/kapatazak/tailerreko buruak	6	9	12	18	2,0	2,9	3,9	5,7
BAZTERTUAK	Berezko langileak (abenduak 15), LOB:	604	637	694	666	100	100	100	100
	Administrazioa eta lanpostu orokorrak, LOB	138	145	142	135	22,9	22,8	20,5	20,3
	Zuzendaritza eta administrazioa, LOB	59	75	64	56	9,7	11,8	9,1	8,4
	Beste lanpostu orokor batzuk, LOB	80	70	79	80	13,2	11,0	11,3	12,0
	Langile espezializatuak, LOB	466	492	552	530	77,1	77,2	79,5	79,7
	Gizarte-langileak, LOB	37	31	44	42	6,0	4,8	6,4	6,2
	Hezitzaileak, langile sanitarioak eta beste espezializatu batzuk	348	367	393	403	57,7	57,5	56,6	60,5
	Zaintzako langile laguntzaileak	44	50	34	30	7,2	7,8	5,0	4,5
	Monitoreak/kapatazak/tailerreko buruak	37	45	80	56	6,1	7,0	11,5	8,3
GUZTIRA	Berezko langileak (abenduak 15), LOB:	13.880	14.005	14.484	14.889	100	100	100	100
	Administrazioa eta lanpostu orokorrak, LOB	3.872	3.783	3.846	3.972	27,9	27,0	26,6	26,7
	Zuzendaritza eta administrazioa, LOB	1.858	1.830	1.851	1.855	13,4	13,1	12,8	12,5
	Beste lanpostu orokor batzuk, LOB	2.014	1.952	1.995	2.117	14,5	13,9	13,8	14,2
	Langile espezializatuak, LOB	9.998	10.185	10.627	10.908	72,0	72,7	73,4	73,3
	Gizarte-langileak, LOB	795	791	826	840	5,7	5,6	5,7	5,6
	Hezitzaileak, langile sanitarioak eta beste espezializatu batzuk	2.268	2.245	2.557	2.494	16,3	16,0	17,7	16,8
	Zaintzako langile laguntzaileak	6.125	6.374	6.508	6.760	44,1	45,5	44,9	45,4
	Monitoreak/kapatazak/tailerreko buruak	810	775	736	813	5,8	5,5	5,1	5,5
	EZB erabiltzaileak, LOB	10	38	11	10	0,1	0,3	0,1	0,1

EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekinizaren Estatistika eta Gizarte Ekiniza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika. LOB lanaldi osoaren baliokidea (asteen 35 ordu/urtean 1.600 ordu)

35. taula. Berezko langileen banaketa xehatua, zenbait zentro eta zerbitzu motatan. LOB. 2015
(datu absolutuak eta guztizkoarekiko ehunekoa adierazle eta sektore bakoitzeko)

Zentro edo zerbitzu mota	Administrazioa eta orokorrak	Zuzendaritza eta administrazioa, LOB	Beste lanpostu orokor batzuk, LOB	Langile espezializatuak, LOB	Gizarte- langileak, LOB	Hezitzaileak, langile sanitarioak eta beste espezializatu batzuk	Zaintzako langile laguntzaileak	Monitoreak/kapatazak/tailerreko buruak	EZB erabiltzaileak
Zerbitzu orokor eta tekniko espezializatuak	62,3	58,8	3,5	37,7	14,6	13,9	8,9	0,3	0,0
Oinarrizko gizarte-zerbitzuak	38,5	38,2	0,3	61,5	59,9	1,7	0,0	0,0	0,0
Adinekoentzako egoitza-zentroak	25,2	6,0	19,2	74,8	0,8	11,4	62,0	0,5	0,0
Adinekoentzako eguneko arreta-zentroak	21,3	7,4	14,0	78,7	3,0	12,3	62,6	0,8	0,0
Desgaitasunen bat dutenentzako egoitza-zentroak	18,5	6,1	12,4	81,5	0,9	15,6	48,7	16,3	0,0
Desgaitasunen bat dutenentzako eguneko laguntza-zentroak	10,1	6,9	3,2	89,9	1,0	44,3	29,9	14,8	0,0
Desgaitasunak dituztenentzako eguneko zentroak eta zentro okupazionalak	8,9	5,4	3,5	88,6	1,4	9,8	0,4	77,1	2,4
Adingabeentzako egoitza-zentroak	20,2	3,6	16,6	79,8	0,0	68,7	4,5	6,6	0,0
Bazterkeria-egoeran daudenentzako etxebizitzak eta egoitza-zentroak	12,2	8,1	4,1	87,8	5,6	65,1	6,3	10,7	0,0
Bazterkeria-egoeran daudenentzako gaueko harrera-zentroak	62,1	6,6	55,5	37,9	6,0	25,7	0,9	5,3	0,0
Bazterkeria-egoeran daudenentzako eguneko zentroak	14,9	9,6	5,3	85,1	8,8	70,5	2,2	3,7	0,0

EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarateratzeko Gastuaren Estatistika.

LOB: lanaldi osoaren baliokidea (astean 35 ordu/urtean 1.600 ordu)

Zuzendaritzako eta administrazioako langileei dagokienez, ikus daiteke azken horrek paper erabakigarria duela gizarte-zerbitzuen egituran; hala, LOB erako enpleguaren zatirik handiena, % 50,7, hartzen du. Gainerako jarduketa-esparruetan, enpleguaren % 4,8 eta % 8,4 artean hartzen du.

Langile orokorrek, hau da, zuzendaritzakoak edota administrazioakoak ez direnek, adineko pertsonen arretan dute presentziarik handiena (% 18,9), baita haur, gazte, emakume eta familientzako arretan (% 15,5) eta bazterkeriaren sektorean (% 12) ere.

Gizarte-zerbitzuen sektoreko zentro edo zerbitzu mota nagusiak aintzat hartuz gero, ikus daiteke horietako bakoitzean LOB erako langile mota bat zela nagusi 2015ean. Zerbitzu tekniko espezializatuetan, esate baterako, langileen % 58,8 zuzendaritzako eta administrazioako langileak ziren. Bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera-zentroetan, berriz, arretaren esparruko langile ez espezializatuak dira nagusi; hala, zuzendaritzako edo administrazioako langileak ez direnak langile guztien % 55,5 dira. Bi kasu horietan honako hau ere ikus daiteke: gizarte-lanari loturiko arreta-langile espezializatuak, langile soziosanitarioen eta profil espezializatu asimilatuak dituzten langileen presentzia osagarria aipagarria da (% 28,5 zerbitzu orokorretan eta zerbitzu tekniko espezializatuetan eta % 31,7 gaueko harrera-zentroetan).

Zuzendaritzako eta administrazioako langileen presentzia aipagarria da, baita ere, oinarritzko gizarte-zerbitzuetan (% 38,2). Kasu horretan, baina, gailentzen den profila gizarte-langileena da, LOB erako enpleguen % 59,9 hartzen baitute.

Hezitzaileek, langile soziosanitarioek edo profil espezializatu asimilatuak dituztenek pisu handia dute, % 65,1 eta % 70,5 artekoa, adingabeentzako edo bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-zentroetan, baita bazterkeria-egoeran daudenentzako eguneko zentroetan ere. Kategoria profesional hori gailentzen da, halaber, desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako eguneko laguntza-zentroetan, nahiz eta pisu erlatiboa txikiagoa izan (% 44,3). Kasu horretan, alderaketa eginez gero, ikus daiteke zaintzen arloko langile laguntzaileek garrantzi handiagoa dutela (% 29,9).

Zaintzen arloko langile laguntzaileak gailentzen dira, era berean, adineko pertsonentzako edo desgaitasun nahiz gaixotasunen bat duten pertsonentzako egoitza-zentroetan (% 62 eta % 48,7). Zaintzen arloko langileak dira gehiengoa, baita ere, adineko pertsonentzako laguntza-zentroetan (% 62,6).

Desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako zentroetan garrantzitsua da, halaber, jarduera okupazionalerako monitoreen zeregina, bai egoitza-zentroetan (% 16,3), bai eguneko laguntza-zentroetan (% 14,8). Era horretako langileak nagusi dira desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako eguneko zentro okupazionaletan, LOB erako enpleguaren % 77,1 profil profesional horri loturik baitago.

4.4. Enpleguaren banaketa, lurralde historikoaren arabera

2015ean, gizarte-zerbitzuen sektoreko LOB erako lanpostuen % 46,7, hau da, 10.494 lanpostu, guztira, Bizkaian zeuden. Lurralde horretan, enpleguak % 7,2 egin du gora 2012 eta 2015 artean; hala, gainditu egin du Arabako % 6,5eko gorakada. Lurralde horretan 3.414 lanpostu daude, hau da, guztizkoaren % 21,2. Gainerako % 32a Gipuzkoari dagokio, eta lurralde horretan hazi da enplegua gehien 2012 eta 2015 artean, % 10,8, hain zuzen ere.

Zenbait sektoretan, enpleguari dagokionez Bizkaiak duen pisua handiagoa da. Hala, lurralde horrek LOB erako enpleguen % 48,3 eta % 52,2 artean hartzen du honako sektore hauetan: desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonen arreta, haur, gazte, emakume eta familien babesa eta bazterkeria-arazoak dituzten pertsonen arreta. Azken bi sektore horietan, 2012 eta 2015 artean, enplegua % 13 baino gehiago hazi da. Hala ere, gizarte-zerbitzuen egituran, lurralde horrek enpleguari egiten dion ekarpena txikiagoa da, enpleguaren % 42,4 baino ez baitu biltzen.

36. taula. Gizarte-zerbitzuetako LOB erako langileei buruzko adierazleak, arreta-sektorearen eta lurraldearen arabera.

(datu absolutuak, zentro/zerbitzu mota bakoitzeko ehunekoa)

		Urteko batez besteko langileak, LOB: berezkoak								2012/2015ko aldaketa
		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	
		Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%	%	%
Arreta-sektorea	EGITURA									
	Araba	362	370	389	442	22,6	22,6	22,7	22,4	22,1
	Gipuzkoa	645	616	651	673	35,0	35,2	35,3	35,1	4,3
	Bizkaia	1.118	1.129	1.145	1.191	42,5	42,3	42,1	42,4	6,5
	EAE	2.126	2.115	2.184	2.306	100,0	100,0	100,0	100,0	8,5
ADINEKOAK	Araba	1.908	1.859	1.945	1.989	22,6	22,6	23,4	23,4	4,2
	Gipuzkoa	3.575	3.899	4.028	4.125	30,5	29,9	30,2	30,0	15,4
	Bizkaia	6.199	6.221	6.380	6.619	46,8	47,5	46,4	46,6	6,8
	EAE	11.682	11.979	12.353	12.733	100,0	100,0	100,0	100,0	9,0
DESGAITUAK/GAIXOAK	Araba	511	525	537	546	19,9	20,7	21,1	21,6	6,7
	Gipuzkoa	1.028	1.039	1.059	1.067	37,1	35,1	32,5	26,5	3,8
	Bizkaia	1.528	1.585	1.610	1.593	42,9	44,2	46,4	51,9	4,2
	EAE	3.067	3.148	3.206	3.206	100,0	100,0	100,0	100,0	4,5
HAURRAK, GAZTEAK, FAMILIAK, ETA EMAKUMEAK	Araba	289	280	262	283	20,6	20,9	20,4	20,8	-2,1
	Gipuzkoa	442	489	501	517	27,6	26,4	26,1	27,0	16,8
	Bizkaia	518	581	582	587	51,8	52,8	53,5	52,2	13,3
	EAE	1.250	1.350	1.346	1.387	100,0	100,0	100,0	100,0	10,9
BAZTERTUAK	Araba	135	135	154	155	12,5	11,6	12,1	12,5	14,7
	Gipuzkoa	309	298	317	268	41,1	42,4	41,1	39,2	-13,3
	Bizkaia	430	435	505	504	46,4	46,0	46,8	48,3	17,2
	EAE	873	868	975	926	100,0	100,0	100,0	100,0	6,0
GUZTIRA	Araba	3.205	3.169	3.287	3.414	20,8	20,8	21,2	21,2	6,5
	Gipuzkoa	5.999	6.342	6.556	6.650	34,1	33,7	33,2	32,0	10,8
	Bizkaia	9.794	9.950	10.222	10.494	45,2	45,5	45,7	46,7	7,2
	EAE	18.998	19.461	20.064	20.558	100,0	100,0	100,0	100,0	8,2

EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.
LOB: lanaldi osoaren baliokidea (asteen 35 ordu/urtean 1.600 ordu)

Bestalde, Gipuzkoak LOB erako enpleguan duen pisua handiagoa da 2015ean bazterkeriaren aurkako borrokan (% 39,2) eta gizarte-zerbitzuen egituran (% 35,1). Hala ere, ehuneko hori

% 30ekoa da adineko pertsonen kasuan, batez besteko pisu osoaren (% 32) azpitik. Sektore horretan aipagarria da Gipuzkoan enpleguak 2012 eta 2015 artean izan duen gorakada (+% 15,4), haur, gazte, familia eta emakumeei zuzenduriko zerbitzuetan soilik gaitutua (+% 16,8). Hala ere, 2015ean, Gipuzkoak enpleguan izan duen parte-hartzea % 27koa izan da sektore horretan; hau da, gaixotasun edo desgaitasunen bat dutenentzako arretari dagokion % 26,5 baino ez du gaitutua.

Arabako, bestalde, enplegu osoan izan duen parte-hartzea nahiko orekatua izan da sektore guztietan, oro har % 20,8 eta % 23,4 arteko zifrekin. Salbuespen bakarra bazterkeriaren arloa da; bertan LOB erako enpleguaren % 12,5 baino ez da bildu. Dena den, arlo horretan egon da gorakadarik handiena Arabako gizarte-zerbitzuetako enpleguan: % 14,7. Lurralde horretan ehuneko hori gaitutua duen sektore bakarra gizarte-zerbitzuen egitura egon den % 22,1eko gorakada izan da.

Azpikontrazioak lurralde bakoitzeko enpleguan izan duen eragina aztertzen badugu, ikusiko dugu lanpostuak esleitzeko modu hori Gipuzkoako lurralde historikoan gaitutua dela oro har. Hain zuzen ere, 2015ean, lurralde horretan gizarte-zerbitzuetako LOB erako enpleguaren % 33,8 hartu zuen; Bizkaian % 24 eta Araban % 21,6.

Gipuzkoan azpikontrazioak duen pisu diferentziala batez ere formula horrek adineko pertsonen arretan duen pisuaren ondoriozkoa da, eragindako LOB erako enpleguaren % 38,4 hartzen baitu. Arreta-esparru horretan, Bizkaiko azpikontrazioak % 28,5 izan dira, eta % 11,9 baino ez Araban.

Horrez gain, gizarte-zerbitzuen egitura ere Gipuzkoan gainerako lurraldeetan baino azpikontrazio gehiago dago: LOB erako enpleguaren % 14,2, Bizkaian, berriz, % 12,6 eta Araban, aldiz, % 4,7, beste bietan baino gutxiago.

Esku hartzeko gainerako sektoreetan, ordea, Araban erabiltzen da gehien azpikontrazioa. Hori bereziki nabaria da desgaitasun edo gaixotasunen bat dutenen arretan eta bazterkeriaren aurkako borrokan. Lehen kasuan, LOB erako enpleguaren % 32,4 azpikonttratatu egin da Araban (Gipuzkoan % 11,5 eta Bizkaian % 3,1). Bazterkeriaren aurkako programetan, gizarte-zerbitzuetako enpleguaren azpikontrazioa % 48koa da Araban (Gipuzkoan % 16,8 eta Bizkaian % 3,1).

Haur, gazte, familia eta emakumeen sektorea berezia da. Kasu horretan, azpikontrazioa nagusi da lurralde guztietan, batez ere Araban (LOB erako enpleguaren % 80,8), baina baita Gipuzkoan (% 78,6) eta Bizkaian (% 71,4) ere.

37. taula. Gizarte-zerbitzuen azpikontrataturako langileak, arreta-sektorearen eta lurraldearen arabera.
(LOB erako enpleguaren ehuneko zenbatetsia eta aldaketa absolutua, eta 2012-2015 aldian azpikontrataturako enpleguaren ehunekoa)

		Langileak, guztira, LOB: azpikontratatuak					
		2012	2013	2014	2015	2012/2015ko aldaketa	
Arreta-sektorea		Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%
EGITURA	Araba	2,9	4,0	4,4	4,7	10	99,6
	Gipuzkoa	8,7	9,3	12,6	14,2	40	70,8
	Bizkaia	8,2	11,9	12,3	12,6	59	63,8
	EAE	7,5	9,7	11,0	11,6	109	68,6
ADINEKOAK	Araba	15,2	12,5	12,3	11,9	-52	-18,0
	Gipuzkoa	34,6	39,5	38,4	38,4	344	27,8
	Bizkaia	27,6	27,7	28,3	28,5	178	10,4
	EAE	27,7	29,2	29,1	29,1	470	14,5
DESGAITUAK/GAIXOAK	Araba	32,9	32,8	31,1	32,4	9	5,3
	Gipuzkoa	10,1	11,4	11,1	11,5	19	18,0
	Bizkaia	2,2	3,6	3,5	3,1	16	48,6
	EAE	9,9	11,0	10,6	10,9	44	14,3
HAURRAK, GAZTEAK, FAMILIAK ETA EMAKUMEAK	Araba	84,5	84,5	83,0	80,8	-16	-6,4
	Gipuzkoa	74,6	78,6	78,6	78,6	76	22,9
	Bizkaia	70,6	73,4	71,8	71,4	54	14,7
	EAE	75,2	77,6	76,5	76,0	114	12,1
BAZTERTUAK	Araba	51,7	51,7	46,3	48,0	5	6,5
	Gipuzkoa	18,1	17,5	21,6	16,8	-11	-19,7
	Bizkaia	3,0	3,2	2,9	3,1	3	24,2
	EAE	15,9	15,7	15,8	14,6	-3	-2,5
GUZTIRA	Araba	24,4	22,9	21,7	21,6	-44	-5,6
	Gipuzkoa	29,7	33,9	33,7	33,8	467	26,2
	Bizkaia	22,6	23,7	23,8	24,0	310	14,0
	EAE	25,2	26,9	26,7	26,8	733	15,3

EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.
LOB: lanaldi osoaren baliokidea (asteen 35 ordu/urtean 1.600 ordu)

5. Kudeaketa-adierazle nagusiak, zentro eta zerbitzuen arabera

Txosteneko azken atal honetan, kudeaketaren errealitatea aztertzeko zenbait adierazle jaso dira, egoitza-zentro eta egoitzakoak ez diren zentro moten arabera.

5.1. Egoitza-zentroak

2015ean, batez beste, EAEko gizarte-zerbitzuen sisteman zeuden egoitzako plazen % 89,3 hartuta zeuden. 2012ko % 86,5en aldean goranzko joera hautematen da, nahiz eta 2014 eta 2015ean joera egonkortu egin den.

Okupazio-maila % 90etik gorakoa da sektore nagusietan (adinekoak, desgaitasunak/gaixotasunak eta adingabeak). Adineko pertsonen artean, okupazio-ehunekoa goranzko joera du epe luzera: 2012an % 85,5ekoa zen, eta egun, berriz, % 90,5ekoa. Goranzko joera hori beste bi sektoretan hauteman zitekeen 2012 eta 2014 artean, baina okupazio-mailak behera egin zuen 2014 eta 2015 artean. Adinekoentzako egoitzen kasuan, 2012 eta 2014 artean % 92,1etik % 93,5era igo ondoren, berriz ere % 92,1era jaitsi zen 2015ean. Duela gutxi izandako beherakada are nabarmenagoa da desgaitasunak/gaixotasunak dituztenentzako egoitzetan: 2012 eta 2014 artean % 96,4tik % 97,8ra igo ondoren, okupazioa % 90era jaitsi zen 2015ean.

Aztertutako sektoreetatik kanpo, okupazio-maila % 90etik gorakoa da bazterkeria-arazoak dituzten pertsonentzako gaueko harrera-zentroetan (% 93). Okupazio-maila baxuagoa da, % 80etik beherakoa, etxeko indarkeria-arazorik ez duten emakumeentzako zentroetan (% 76,7) eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako etxebizitza eta egoitzetan (% 78,1). Lehenengo kasuan, ehuneko horrek argi islatzen du 2015ean okupazioak gora egin duela, 2012ko % 65,7ren eta 2014ko % 67,6ren aldean. Bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-zentroetan, aldiz, beheranzko joera argia dago. Hala, 2012 eta 2013an okupazioa % 83tik beherakoa izan ondoren, 2014an % 84,7ra igo zen, baina 2015ean % 78,1ekoa baino ez zen.

38. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitza-zentroak. 2012-2015
Okupazioaren ehunekoa (erabiltzaileak/plazak)

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia
	Okupa- zioa (%)	Okupa- zioa (%)	Okupa- zioa (%)	Okupa- zioa (%)	2015ko okupa- zioa (%)	2015ko okupa- zioa (%)	2015ko okupa- zioa (%)
Zentro/zerbitzu mota							
Egoitza-zentroak	85,5	88,2	89,1	90,4	92,5	93,5	88,2
ADINEKOAK (atsedena/babesa)	85,5	88,3	89,3	90,5	92,5	93,5	88,3
Egoitza-zentroak	96,5	97,7	97,7	90,0	66,6	98,6	98,6
DES GAITUAK/GAIXOAK (atsedena/babesa)	96,4	97,6	97,8	90,0	66,7	98,6	98,4
Egoitza-zentroak	92,1	92,4	93,5	92,1	95,8	85,8	94,9
ADINGABEAK/FAMILIAK	92,1	92,4	93,5	92,1	95,8	85,8	94,9
Etxebizitza eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima ez direnentzat)	65,7	67,1	67,6	76,7	42,9		80,9
Etxebizitza eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima direnentzat)	64,8	44,8	44,8	63,7	58,5	40,0	73,0
EMAKUMEAK	65,2	54,0	53,5	68,5	55,7	40,0	76,8
Etxebizitza eta egoitza-zentroak	82,7	82,9	84,7	78,1	93,0	72,1	78,8
Gaueko harrera-zentroak	94,5	95,4	89,6	93,0	72,7	97,8	97,9
BAZTERTUAK	84,9	85,5	85,8	81,2	88,3	76,4	83,2
GUZTIRA	86,5	88,6	89,4	89,3	87,2	91,2	88,9

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuen Estatistika.
Erabiltzaile eta jardueren erregularra duten zentroi dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

Okupazioari dagokionez mailarik baxuena genero-indarkeria edo tratu txarrak jasan dituzten emakumeentzako egoitza-zentroetan dago, % 63,7, hain zuzen ere. 2012ko zifra (% 64,8) baino baxuagoa da, baina 2013 eta 2014ko % 44,8 baino altuagoa.

Lurraldearen arabera, hainbat alde hauteman ditzakegu: Alde batetik, Araba nabarmendu egiten da adineko pertsonentzako zentroetan egon den okupazio altuagatik (% 92,5), baita adingabeentzako zentroetan (% 95,8) eta bazterkeria-egoeran daudenentzako etxebizitzetan (% 93) izandakoagatik ere. Aldiz, lurralde hori euskal batez bestekoaren oso azpitik dago emakumeentzako etxebizitzetan (% 55,7), bazterkeria-egoeran daudenentzako gaueko harrera-zentroetan (% 72,7) eta, bereziki, desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako zentroetan (% 66,6).

Gipuzkoan, okupazio-mailak EAEko altuenak izan dira adineko pertsonentzako zentroetan (% 93,5), desgaitasun edo gaixotasunen bat dutenentzakoetan (% 98,6) eta gaueko harrera-zentroetan (% 97,8). Batez bestekoa baino nabarmen beherago daude bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-zentroen okupazio mailak (% 72,1), eta EAEko mailarik baxuena dute adingabeentzako zentroetan (% 85,8) eta emakumeentzako zentroetan (% 40).

Bizkaian, oro har, ehuneko altuagoak ditugu, edo maila altuenetatik oso hurbil daude, sektore guztietan. Hala, desgaitasun edo gaixotasunen bat dutenentzako egoitzetan okupazio-maila % 98,4koa da, adingabeen zentroetan, berriz, % 94,9koa, bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera-zentroetan % 97,9koa, eta emakumeentzako egoitza-zentroetan % 76,8koa. Maila batez bestekotik hurbil dago bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-zentroetan (% 78,8). Hala ere, okupazio-adierazlea gainerako lurraldeen nabarmen azpitik kokatzen da adineko pertsonen egoitza-arretan (% 88,3).

Erabiltzaile bakoitzeko gastu arruntari dagokionez, 2015ean batez bestekoa 31.996 eurokoa zen gizarte-zerbitzuen sistemako egoitza-zentro guztietarako. Zenbateko hori 2012ko 30.676 euroak baino % 4,3 gehiago da.

Egoitza-zentroetan, gasturik altuena adingabeentzako zerbitzuek izan dute, erabiltzaileko 65.491 euro gastatu baitira. Gastuaren gorakada era horretako zentroetan ikusitakoaren antzekoa da, 2012 eta 2015 artean % 4,6 igo baita. EAEko batez bestekoaren gaineratik dago, baita ere, desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako zentroetako erabiltzaileko gastua, 43.884 eurokoa, zein 2012 eta 2015 artean % 6 igo den.

Tarteko mailetan dago adineko pertsonentzako egoitzetan erabiltzaileko gastatu dena, 30.370 euro erabiltzaileko, hain zuzen ere. Kasu honetan, 2012-2015 aldian gastuaren gorakada batez bestekoaren azpitik dago, eta % 2,7koa izan da.

Erabiltzaileko gastua askoz ere txikiagoa da gainerako sektoreetan. 23.934 eurokoa da emakumeentzako arretan, eta ez dago alde handirik indarkeria-kasuak izan ala ez. Gastua pertsonako 16.291 eurokoa da bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako zentroetan, eta ia ez dago alderik zentro motaren arabera. Kasu horietan, baina, gastuak 2012tik izan duen gorakada aipagarria da, batez beste % 20ko gorakada egon baita.

2015eko erabiltzaileko gastuaren lurraldekako azterketak ez du joera argirik erakusten. Arabako gastua adineko pertsonen kasuan baino ez da gailentzen, erabiltzaileko 35.273 euroekin (31.915 Gipuzkoan eta 28.106 Bizkaian). Lurralde hori, baina, nabarmendu egiten da desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako egoitzetan erabiltzaileko gastu handiagoa duelako: 46.834 euro (42.243 Gipuzkoan eta 39.353 Araban).

Gainerako egoitza-zentroetan, gasturik altuena Gipuzkoan egon da. Aldeak bista-bistakoak dira adingabeen/familien sektorean (83.956 Gipuzkoan, 65.005 Araban eta 54.617 Bizkaian) eta emakumeen sektorean (77.313 Gipuzkoan, 33.012 Araban eta 17.736 Bizkaian). Bazterkeria-egoeran dauden pertsonak artatzeko zerbitzuetan, berriz, aldea ez da hain handia: 16.961 Gipuzkoan, 16.217 Bizkaian eta 14.996 Araban.

39. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitza-zentroak. 2012-2015
Gastu arrunta erabiltzaileko

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAEko aldaketa 2012/2015
Zentro/zerbitzu mota	gastua/erabiltz aile	gastua/erabiltz aile	gastua/erabiltz aile	gastua/erabiltz aile	gastua/erabiltz aile 2015	gastua/erabiltz aile 2015	gastua/erabiltz aile 2015	
Egoitza-zentroak	29.572	29.761	30.332	30.401	35.273	31.915	28.158	2,8
ADINEKOAK (atsedena/babesa)	29.574	29.717	30.285	30.370	35.273	31.915	28.106	2,7
Egoitza-zentroak	41.264	40.677	42.672	43.817	39.236	42.474	46.636	6,2
DESGAITUAK/GAIX OAK (atsedena/babesa)	41.415	40.621	42.753	43.884	39.353	42.243	46.834	6,0
Egoitza-zentroak	62.600	63.530	64.895	65.491	65.005	83.956	54.617	4,6
ADINGABEAK/FAMI LIAK	62.600	63.530	64.895	65.491	65.005	83.956	54.617	4,6
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktimak ez direnentsat)	20.512	20.928	20.624	23.998	153.135		15.666	17,0
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktimak direnentsat)	19.651	31.583	31.724	23.890	14.046	77.313	19.827	21,6
EMAKUMEAK	20.003	26.119	26.405	23.934	33.012	77.313	17.736	19,7
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak	13.806	14.783	14.558	16.297	12.568	16.574	17.873	18,0
Gaueko harrera-zentroak	12.374	15.739	15.628	16.271	25.351	18.397	11.851	31,5
BAZTERTUAK	13.514	15.001	14.800	16.291	14.996	16.961	16.217	20,6
GUZTIRA	30.676	31.020	31.606	31.996	35.194	33.568	30.065	4,3

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.
Erabiltzaile eta jardueren erregularra duten zentroei dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

Erabiltzaileek egoitza-zentroak mantentzeko egiten dituzten ekarpenetan, aipagarria da adineko pertsonen ordaintzen dituzten kuota altuak. Kasu horretan, erabiltzaileko batez besteko kuota etengabe egin du gora 2013tik, eta 13.850 euro izatetik 2015ean 14.167 izatera igaro da, hau da, kuota % 2,3 egin du gora. Atsedena-zerbitzuen kasuan, 2015ean kuota 2.298 eurokoa zen, 2012an baino % 22,3 gehiago, alegia.

Desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako egoitza-zentroetan, batez besteko kuota 6.215 eurokoa zen. Horrek esan nahi du kuota % 19,3 egin duela gora 2012ko 5.211 euroen aldean, eta gorakada bereziki 2014 eta 2015ean hauteman da. 2012 eta 2014 artean etengabe erori ondoren 2015ean 4.212 igo den arren, sektore horretako atsedena- edo babes-zerbitzuen batez besteko kuota 2012ko zifra baino % 5,5 txikiagoa da oraindik ere.

2015ean, batez besteko kuota askoz ere txikiagoak dira bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitzetan: 421 euro gaueko harrera-zentroetan eta 1.705 egoitza-zentroetan.

Lurraldekako datuek erakusten dutenez, bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako zentroetan, erabiltzaileko batez besteko kuotarik altuena Araban dago. Hala ere, arretaren esparru nagusietan ez da hala gertatzen. Adineko pertsonentzako egoitza-zentroetan, ekarpenik handiena Bizkaiari

dagokio (14.771 euro Bizkaian, 13.540 Gipuzkoan eta 13.311 Araban). Desgaitasun edo gaixotasun bat duten pertsonentzako egoitzetan, berriz, batez besteko kuotarik altuena Gipuzkoari dagokio (7.932 euro Gipuzkoan, 6.275 Araban eta 4.998 Bizkaian).

40. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitza-zentroak. 2012-2015
Erabiltzaileko batez besteko kuota

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAEko aldaketa 2012/2015
Zentro/zerbitzu mota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	
Egoitza-zentroak	13.850	13.595	14.078	14.167	13.311	13.540	14.771	2,3
Atsedena- eta babes-zerbitzuak	1.879	918	1.718	2.298			2.298	22,3
ADINEKOAK (atsedena/babesa)	13.844	13.569	14.051	14.148	13.311	13.540	14.733	2,2
Egoitza-zentroak	5.211	5.571	5.441	6.215	6.275	7.932	4.998	19,3
Atsedena- eta babes-zerbitzuak	4.457	3.817	3.564	4.212	1.386	4.158	4.509	-5,5
DESGAITUAK/GAIXOAK (atsedena/babesa)	5.198	5.534	5.417	6.183	6.244	7.895	4.986	18,9
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak	1.412	1.953	1.774	1.705	2.139	1.359	1.834	20,7
Gaueko harrera-zentroak	572	334	506	421	532	160		-26,4
BAZTERTUAK	1.316	1.766	1.638	1.540	1.391	1.224	1.834	17,0
GUZTIRA	12.357	12.195	12.734	12.885	11.927	12.506	13.393	4,0

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.
Erabiltzaile eta jardueren erregularra duten zentzoei dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

Lanean ari diren berezko langileen datuei dagokienez, abenduaren 15ean, egoitza-zentro eta -zerbitzuetan, LOB kontuan hartuta, euskal egoitzetan 45,9 langile zeuden 100 erabiltzaileko. Okupazioak goranzko joera du, eta 2012 eta 2015 artean % 4,1 hazi da. Hala, 2012 eta 2013 artean egonkortsu ondoren (44,1 eta 43,9), 2013tik gora langileen kopuruak etengabe egin du gora: 45,1 2014an eta 45,9 2015ean.

Okupazioa altuagoa da Araban, LOB erako 49,8 langile baitzeuden zentroetako barne-egituran integratuta 100 erabiltzaileko. Bizkaia zenbateko horretatik nahiko hurbil dago: 47,1 langile. Gipuzkoan, baina, zifra nabarmen baxuagoa da, 100 erabiltzaileko 42,0 langile baitaude.

Jarduketa-esparru edo sektore bakoitza aztertzen badugu, ikus daiteke 100 erabiltzaileko langile kopururik handiena desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako zentroetan dagoela, 2015ean 64,4 langile baitzeuden. Kasu horretan, langileen kopuruak etengabe egin du gora 2012ko 61,1 langiletik, hau da, 2012 eta 2015 artean % 5,4 egin du gora. Lurraldeen arteko aldea aipagarria da kasu honetan, Bizkaian 72,7 langile baitzeuden, Gipuzkoan 65,7 eta Araban 42,0 baino ez.

Okupazioaren zifrak batez bestekoaren inguruan daude adineko pertsonentzako egoitza-zerbitzuetan, 100 erabiltzaileko 47,2 langile baitzeuden 2015ean. Kasu honetan, baina, langile kopuruaren gorakada neurtuagoa da, 2012ren aldean % 1,8 baino ez baita igo. 2012 eta 2013an 46,3tik 45,4ra jaitsi zen, eta 2014an 2012ko balioak berreskuratu ziren, 46,5 langilerekin. Hazkundearen erritmoa moteldu egin da, baina 2015ean 47,2 izatera iritsi da.

Adineko pertsonentzako egoitzetan, langile kopuru handiena Araban zegoen, 100 erabiltzaileko 58,4 langile baitzeuden, beraz, alde handiz gaintzen ziren Bizkaiko 46,9 langileak eta Gipuzkoako 42,1 langileak.

Gainerako sektoreetan, 100 erabiltzaileko zegoen LOB erako langileen kopurua nabarmen jaitsi da, nahiz eta oraindik ere 32,5 langile dauden indarkeriaren biktima izan ez diren emakumeentzako egoitza-zentroetan (genero-indarkeriaren edo tratatu txarren biktima izan diren emakumeen kasuan, 4,2 langile baino ez daude). Zenbatekoak 100 erabiltzaileko 26-27 langile artekoak dira adingabe edo familientzako egoitza-zentroetan (27,3) eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako etxebizitzetan (26,2). Tratatu txarrak jasan dituzten emakumeentzako egoitzei buruz esan dena alde batera utzita, kopururik txikiena bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera-egoitzei dagokie (15,8).

Datuak alderatuta langile gutxiago badaude ere, 100 erabiltzaileko LOB erako langileek adierazitako egoitza-zentroetan izan duten hazkundea batez beste ikusitakoaren gainetik dago. Hala, gorakada horrek, oro har, gainditu egiten du % 20ko maila 2012 eta 2015 artean: gizarte-bazterkeriaren esparruan % 20,5ekoa izan da, eta emakumeen arretan, berriz, % 57,7koa. Gorakada neurritsuagoa izan bada ere (% 7,4), adingabe, gazte edo familientzako harrera-egoitzetako langileen kopurua ere EAEko batez bestekoaren (% 4,1) gainetik dago, argi eta garbi.

41. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitza-zentroak. 2012-2015
LOB erako berezko langileak 100 erabiltzaileko

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAEko aldaket a 2012/2 015
Zentro/zerbitzu mota	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	
Egoitza-zentroak	46,4	45,5	46,6	47,2	58,4	42,1	47,1	1,9
ADINEKOAK (atsedena/babesa)	46,3	45,4	46,5	47,2	58,4	42,1	46,9	1,8
Egoitza-zentroak	61,1	62,0	62,9	64,4	42,3	66,0	72,4	5,4
DESGAITUAK/GAI XOAK (atsedena/babesa)	61,1	61,8	62,9	64,4	42,0	65,7	72,7	5,4
Egoitza-zentroak	25,5	24,5	26,3	27,3	30,2	34,6	21,9	7,4
ADINGABEAK/FA MILIAK	25,5	24,5	26,3	27,3	30,2	34,6	21,9	7,4
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima ez direnentzat)	22,2	22,9	28,3	32,5			34,4	45,9
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima direnentzat)	1,5	2,1	8,1	4,2		14,3	4,3	184,7
EMAKUMEAK	10,0	12,8	17,8	15,7	0,0	14,3	19,5	57,7
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak	21,5	23,6	25,8	26,2	10,1	20,6	40,2	22,0
Gaueko harrera- zentroak	12,9	16,2	15,7	15,8	26,4	19,4	9,9	22,3
BAZTERTUAK	19,8	21,9	23,5	23,8	13,2	20,4	31,9	20,5
GUZTIRA	44,1	43,9	45,1	45,9	49,8	42,0	47,1	4,1

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Erabiltzaile eta jardueraren erregularrak duten zentroi dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

LOB: lanaldi osoaren baliokidea (astearen 35 ordu/urtearen 1.600 ordu)

Adierazle honetan, lurraldeen artean aldeak daude zentro motaren arabera: Bizkaia du berezko langile gehien indarkeriarik jasan ez duten emakumeentzako etxebizitzetan (LOB erako 34,4 langile), baita bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-zentroetan ere (100 erabiltzaileko 40,2 langile Bizkaian, 20,6 Gipuzkoan eta 10,1 Araban).

Gipuzkoak, bere aldetik, 100 erabiltzaileko arretako langile gehien ditu adingabeentzako egoitzetan (34,6; Araban, berriz, 30,2 eta Bizkaian 21,9), baita genero-indarkeria edo tratu txarrak jasan dituzten emakumeentzako zentroetan ere (14,3; Bizkaian, berriz, 4,3).

Aztertutako egoitza-zentroetan, Arabak bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko egoitza-zentroetan baino ez du beste lurraldeek baino langile gehiago (100 erabiltzaileko LOB erako 26,4 langile; Gipuzkoan 19,4 eta Bizkaian 9,9).

Egoitza-zentroetako berezko langileen (LOBren arabera neurtuta) batez besteko soldata 35.988 eurokoa zen 2015ean. Zenbateko hori % 5 hazi da 2012ko 34.607 euroen aldean.

Soldatarik handienak adingabeentzako egoitza-zentroetan aurki daitezke (56.369 euro), eta zenbateko horrek % 9,5 egin du gora 2012 eta 2015 artean, baita bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera-zentroetan ere (50.835); zenbateko horrek % 15,3 egin du gora 2012tik. Horrez gain, LOB erako langileen soldata batez bestekoaren gainetik dago desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako egoitza-zentroetan. Kasu horretan, batez besteko soldata 44.474 eurokoa da, hau da, 2012tik % 1 baino ez da igo.

Soldata EAEko batez bestekotik hurbil dago adineko pertsonentzako egoitza-zentroetan (33.765 euro), eta zenbateko hori % 4,7 igo da 2012tik. Soldata oso antzekoa da bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-zentroetan (32.897 euro); kasu horretan, batez besteko soldata - % 1,2 jaitsi da 2012tik hona.

Beherakadarik handiena, -% 20 ingurukoa edo hortik gorakoa, emakumeentzako egoitza-zentroetan hauteman daiteke, emakume horiek genero-indarkeria/tratu txarrak jasan ala ez. Kasu horretan, 2012 eta 2013an, zentro horietako batez besteko soldata 32.500 eurokoa zen, eta nabarmen murriztu da, 2015ean 25.705 euro izatera iritsi arte.

Arabako LOB erako langileek jasotzen dute batez besteko soldatarik altuena gizarte-zerbitzuen egoitza-esparruan, hain zuzen ere 39.388 euro (35.475 Gipuzkoan eta 35.161 Bizkaian). Aldea bereziki handia da adineko pertsonen arretan (38.176 euro Araban, 33.756 euro Gipuzkoan eta 32.236 euro Bizkaian) eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera-zentroetan (57.835 euro Araban, 49.337 Gipuzkoan eta 46.447 Bizkaian); bi esparru horietan, Bizkaia Arabaren guztiz kontrako egoeran dago.

Desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako egoitza-zentroetan, aldiz, Araban lan egiten duten soldatak ez daude hain modu argian gainerako lurraldeetakoena gainetik. Kasu honetan, Arabako 47.970 euroak nahiko hurbil daude Bizkaiko 46.462 euroetatik; kasu honetan, Gipuzkoa baino ez da nabarmen atzean gelditu, 39.780 euroko batez besteko soldatekin.

Ordea, Araba da batez beste soldatarik txikienak dituen adingabeentzako egoitzetan; esparru horretan Bizkaia da nagusi, 77.427 euroekin, Gipuzkoako 43.359 euroen eta Arabako 39.407 euroen oso gainetik.

Emakumeentzako egoitzetan, soldatarik handienak Gipuzkoan daude; gauza bera gertatzen da bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-zentroetan. Azken kasu horretan, Gipuzkoako 38.889 euroak argi eta garbi daude Araba eta Bizkaiko LOB erako langileen 30.525 eta 30.001 euroen gainetik.

42. taula. Gizarte-zerbitzueta egoitza-zentroak. 2012-2015
Langileko (LOB) batez besteko soldata

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAEko aldaketa 2012/2015
Zentro/zerbitzu mota	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	
Egoitza-zentroak	32.254	33.067	33.442	33.765	38.176	33.756	32.236	4,7
ADINEKOAK (atsedena/babesa)	32.254	33.067	33.442	33.765	38.176	33.756	32.236	4,7
Egoitza-zentroak	43.873	42.247	44.076	44.476	47.970	39.867	46.500	1,4
DESGAITUAK/GAIXOAK (atsedena/babesa)	44.017	42.317	44.078	44.474	47.970	39.780	46.462	1,0
Egoitza-zentroak	51.485	56.881	56.660	56.369	39.407	43.359	77.427	9,5
ADINGABEAK/FAMILIAK	51.485	56.881	56.660	56.369	39.407	43.359	77.427	9,5
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima ez direnzentzat)	31.896	31.601	28.065	24.285			24.393	-23,9
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak (indarkeriaren biktima direnzentzat)	40.853	43.686	24.146	33.276		38.850	30.727	-18,5
EMAKUMEAK	32.678	32.570	27.136	25.705		38.850	25.097	-21,3
Etxebizitzak eta egoitza-zentroak	33.299	33.624	30.682	32.897	30.525	38.889	30.001	-1,2
Gaueko harrera-zentroak	44.087	45.406	48.574	50.835	57.835	49.337	46.447	15,3
BAZTERTUAK	34.740	35.605	33.394	35.682	40.903	41.004	31.407	2,7
GUZTIRA	34.607	35.178	35.574	35.988	39.388	35.475	35.161	4,0

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Erabiltzaile eta jardura erregularra duten zentroei dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

LOB: lanaldi osoaren baliokidea (asteen 35 ordu/urtean 1.600 ordu)

5.2. Egoitzakoak ez diren zentro eta zerbitzuak

2015ean, batez beste, EAEko gizarte-zerbitzuen sisteman zeuden egoitzakoak ez ziren plazen % 96,4 hartuta zeuden. Adierazle horrek 2012ko % 95,4 gainditzen badu ere, nolabaiteko beharakada egon da 2013ko % 98,4ko zenbatekotik.

Dena den, okupazioari dagokionez aldeak daude. Alde batetik, adineko pertsonentzako zenbait zerbitzutan, okupazioaren ehunekoa baxuagoa da, hain zuzen ere % 86,1ekoa eguneko laguntza-zentroetan eta % 71ekoa adineko pertsonentzako jantokietan. Hala ere, azken urteotan, zentro horietako okupazioaren ehunekoa goranzko joera izan du (% 85 2012an, eguneko zentroetan, eta % 53,6 jantokietan).

Batez bestekotik hurbil, okupazio-maila % 91 eta 93,7 artekoa da honako hauetan: desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonak suspertzeko edo horiei arreta emateko zentroak (% 91), adineko edo familientzako eguneko arreta-zentroak (% 93,7) eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako eguneko zentroak (% 91,8). Okupazio-adierazlea % 96,5ekoa edo handiagoa da honako hauetan: egoitzakoak ez diren atsedena- eta babes-zentroetan eta adineko pertsonentzako egoitzakoak ez diren gainerako zentroetan (% 97,5 eta % 96,5, hurrenez hurren), baita desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako eguneko zentroetan, bai laguntzazkoetan bai okupazionaletan (% 98 eta 98,3, hurrenez hurren); kolektibo horrentzako laneratze-zentroetan, okupazio-maila % 100ekoa da.

Beste alde batetik, gehiegizko okupazioa hauteman da bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako jantokietan. Kasu horretan, dauden plazekiko okupazio-adierazlea % 224 izan da 2015ean. Dena den, ehuneko hori 2012-2015 aldiko baxuena izan da; ehunekorik altuena, % 260, 2013an egon zen.

Okupazio-adierazleak Araban dira altuen; bertan, % 102,7 izatera iritsi dira (lurralde horretan, gizarte-jantokien okupazio-maila % 425ekoa izan da). Bizkaian, adierazlea % 95,7koa izan da, eta Gipuzkoan, berriz, % 93,9koa.

43. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitzakoak ez diren zentroak. 2012-2015
Okupazioaren ehunekoa (erabiltzaileak/plazak)

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia
	okupazioa (%)	okupazioa (%)	okupazioa (%)	okupazioa (%)	2015ko okupazioa (%)	2015ko okupazioa (%)	2015ko okupazioa (%)
Zentro/zerbitzu mota							
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak	86,3	109,7	107,1	97,5	100,0		94,2
Eguneko arreta-zentroak	85,0	85,9	85,7	86,1	84,6	87,3	85,6
Jantokiak	53,6	58,7	65,5	71,0	68,6	100,0	100,0
Egoitzakoak ez diren beste zentro batzuk	117,5	96,5	95,7	96,5	95,8	76,9	100,0
ADINEKOAK, GUZTIRA	82,6	83,8	84,4	85,1	80,3	87,4	86,6
Eguneko arreta-zentroak	96,4	96,5	96,8	98,0	96,6	97,1	98,9
Suspertze- eta arreta-zentroak	70,0	100,9	94,5	91,0	50,0	100,0	87,6
Eguneko zentroak eta zentro okupazionalak	99,3	98,8	97,3	98,3	97,9	100,0	97,5
Laneratze-zentroak	100,0	100,0	100,0	100,0			100,0
DESGAITUAK/GAIXOAK, GUZTIRA	94,5	98,3	96,9	97,3	96,8	98,7	96,6
Adingabe/familientzako eguneko arreta	93,8	90,6	93,4	93,7	91,5	100,0	94,3
ADINGABEAK/FAMILIAK, GUZTIRA	93,8	90,6	93,4	93,7	91,5	100,0	94,3
Eguneko zentroak	93,3	98,2	105,0	91,8	86,5	103,6	89,5
Jantoki soziala	238,5	260,0	234,1	224,0	425,0		152,7
BAZTERTUAK, GUZTIRA	139,2	141,3	140,6	132,0	267,9	103,6	109,1
GUZTIRA	95,4	98,4	97,6	96,4	102,7	93,9	95,7

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Erabiltzaile eta jarduera erregularra duten zentroi dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

OHARRA: ikusi atsedeen- eta babes-zerbitzuei buruzko zehaztapenak Kontzeptu eta Definizioen eranskinean.

Erabiltzaile bakoitzeko gastu arruntari dagokionez, 2015ean batez bestekoa 11.496 eurokoa zen gizarte-zerbitzuen sistemako egoitzakoak ez diren zentro guztietarako. 2015eko zenbateko horrek % 0,6an baino ez ditu gainditzen 2012ko 11.424 euroak. Are gehiago, adierazleak aldaketa bat agertzen du 2014 eta 2015 artean: 2014an erabiltzaileko 12.025 euro izatera iritsi ondoren, 2015eko 11.496 euroak ordura arteko dinamikaren haustura argia dira. 2015ean, batez beste, erabiltzaileko gastu gehien Gipuzkoan dago: 13.196 Gipuzkoan, 11.187 Araban eta 10.613 Bizkaian.

Erabiltzaileko gasturik handiena duten zentroak adineko pertsonentzako eta gaixotasun nahiz desgaitasunen bat dutenentzako laguntza-zentroak dira; 15.739 eta 16.975 euroko gastua izan dute, hurrenez hurren. Adineko pertsonentzako arretan, gastua % 1,8 baino ez da igo; desgaitasun edo gaixotasunen bat dutenentzako arretan, berriz, gastua % 5,7 igo da.

Bi era horietako zentroetan, Araban egon da gasturik handiena. Adineko pertsonentzako eguneko zentroetan, Araban gastatu da gehien, 17.594 euro, hain zuzen ere; atzetik ditu Gipuzkoa (16.438) eta Bizkaia (14.205). Aldea askoz ere handiagoa da desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako eguneko laguntza-zentroetan: 29.775 Araban, 16.309 Bizkaian eta 15.652 Gipuzkoan.

Desgaitasunak eta gaixotasunak artatzeko esparruan, erabiltzaileko gastua 10.085 eurokoa zen eguneko zentroetan eta zentro okupazionalak, 9.281 eurokoa, berriz, suspertze- eta arreta-zentroetan. Bi kasu horietan, gastua 2012koa baino nabarmen baxuagoa izan da (-% 14,3 eta -% 21,7). Bizkaian, suspertze- eta arreta-zentroetan erabiltzaileko gastua altuagoa da (10.216 euro Bizkaian, 8.553 Araban eta 7.579 Gipuzkoan), eta Araban, berriz, eguneko zentroetan eta zentro okupazionalak (13.001 euro Araban, 9.984 Bizkaian eta 8.700 Gipuzkoan).

Adineko pertsonentzako egoitzakoak ez diren atsedeen- eta babes-zerbitzuetan, erabiltzaileko gastua baxuagoa da (7.439 euro), baita bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako eguneko zentroetan (7.742 euro) eta adingabe/familientzako eguneko arretan ere (8.806 euro). Azken bi zerbitzu mota horietan, 2015ean nabarmen egin du gora erabiltzaileko gastuak, 2012ko gastuaren aldean (% 13,1 eta % 22,9). Aipatu beharreko beste alderdi bat Arabako gastu diferentziala da: 10.066 euro erabiltzaileko (Bizkaian 7.547 eta Gipuzkoan 7.353) bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako eguneko zentroetan; 19.805 euro erabiltzaileko (4.962 Gipuzkoan eta 2.769 Bizkaian) adingabeentzako eguneko arreta-zentroetan.

Erabiltzaileko gastua askoz ere baxuagoa da egoitzakoak ez diren beste zentro batzuetan, esate baterako gaixotasun edo desgaitasunen bat duten pertsonentzako laneratze-zentroetan, adineko pertsonentzako beste zentro batzuetan eta jantokietan. Azken kasu horretan, erabiltzaileko batez besteko gastua 1.900 eurotik gorakoa da (1.965 euro adineko pertsonen kasuan, 1.926 bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako jantokietan).

44. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitzakoak ez diren zentroak.
Gastu arrunta erabiltzaileko

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAEko aldaketa 2012/20 15
Zentro/zerbitzu mota	gastua/erabiltz aile	gastua/erabiltz aile	gastua/erabiltz aile	gastua/erabiltz aile	gastua/erabiltz aile 2015	gastua/erabiltz aile 2015	gastua/erabiltz aile 2015	
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak	8.757	6.285	6.299	7.439	6.179		9.240	-15,0
Eguneko arreta-zentroak	15.468	15.763	15.731	15.739	17.594	16.438	14.205	1,8
Jantokia	2.126	2.070	2.029	1.965	1.934	2.970	1.480	-7,6
Egoitzakoak ez diren beste zentro batzuk	2.159	3.079	2.483	3.404	3.668	3.538	3.235	57,6
ADINEKOAK, GUZTIRA	13.818	14.065	13.861	13.937	11.780	16.176	13.383	0,9
Eguneko arreta-zentroak	16.055	16.270	16.318	16.975	29.775	15.652	16.309	5,7
Suspertze- eta arreta-zentroak	11.854	8.438	9.208	9.281	8.553	7.579	10.216	-21,7
Eguneko zentroak eta zentro okupazionalak	11.761	13.605	15.135	10.085	13.001	8.700	9.984	-14,3
Laneratzeko zentroak	2.216	1.489	1.397	2.020			2.020	-8,8
DESGAITUAK/GAIX OAK, GUZTIRA	12.744	13.029	14.165	12.123	16.895	11.540	11.570	-4,9
Adingabe/familientzako o eguneko arreta	7.165	6.413	6.311	8.806	19.805	4.962	2.769	22,9
ADINGABEAK/FAMILIAK, GUZTIRA	7.165	6.413	6.311	8.806	19.805	4.962	2.769	22,9
Eguneko zentroak	6.844	6.021	6.385	7.742	10.066	7.353	7.547	13,1
Jantoki soziala	1.878	1.894	1.996	1.926	1.624		2.224	2,5
BAZTERTUAK, GUZTIRA	4.155	3.998	4.371	4.743	2.891	7.353	5.239	14,1
GUZTIRA	11.424	11.471	12.025	11.496	11.187	13.196	10.613	0,6

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Erabiltzaile eta jardueren erregularra duten zentroi dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

OHARRA: ikusi atsedeen- eta babes-zerbitzuei buruzko zehaztapenak Kontzeptu eta Definizioen eranskinean.

Hala ere, antzeko neurri hauek lurraldeen arteko alde nabarmenak ezkututzen dituzte jantokien erabiltzaileko kostuei dagokienez. Kosturik handiena Gipuzkoan egon da, adineko pertsonentzako jantokietan (2.970 euro), eta txikiena, berriz, Bizkaian, zerbitzu horretan bertan (1.480 euro) eta Araban, bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako jantokietan (1.624).

Erabiltzaileek gizarte-zerbitzuen arloko egoitzakoak ez diren zerbitzuak eta zentroak mantentzeko egiten duten ekarpenari dagokionez, ikus daiteke 2015ean batez besteko kuota 2.234 eurokoa izan dela erabiltzaileko, 2012ko 2.106 euroak baino % 6,1 gehiago (baina 2013ko 2.247 euroen azpitik). Lurraldeko batez besteko ekarpenetan alde handiak daude: ekarpenik handiena Gipuzkoan dugu, 2.971 euro, eta atzetik Arabako 2.290 euroak eta Bizkaiko 1.704 euroak.

Erabiltzaileek adineko pertsonentzako eguneko laguntza-zentroetan egin dute ekarpenik handiena, hain zuzen ere, 3.567 euro. Zenbateko hori 2013ko 3.706 euroen azpitik badago ere, 2012ko 3.333 euroak baino % 7 gehiago da. Ekarpenik handiena Arabari dagokio (4.739 euro), Gipuzkoako 3.888 euroen eta Bizkaiko 2.719 euroen gainetik.

Erabiltzaileko ekarpena 1.362 eta 1.610 euro artekoa da adineko pertsonentzako egoitzakoak ez diren gainerako zerbitzuetan eta desgaitasun nahiz gaixotasunen bat duten pertsonentzako eguneko laguntza-zentroetan. Eguneko azken zentro mota horretan, alde handiak daude lurralde batetik bestera: batez besteko kuota 1.993 eurokoa da Gipuzkoan, 1.361 eurokoa Bizkaian eta 1.279 eurokoa Araban.

45. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitzakoak ez diren zentroak. 2012-2015
Erabiltzaileko batez besteko kuota

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAEko aldaketa 2012/2015
Zentro/zerbitzu mota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	Batez besteko kuota	
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak	1.403	1.219	1.305	1.362	1.290		1.466	-2,9
Eguneko arreta-zentroak	3.333	3.706	3.458	3.567	4.739	3.888	2.719	7,0
Jantokia	234	1.332	1.437	1.456	1.485	970		523,2
Egoitzakoak ez diren beste zentro batzuk	890	1.266	1.476	1.362	1.011	943	1.617	53,2
ADINEKOAK, GUZTIRA	2.966	3.377	3.183	3.262	3.432	3.830	2.628	10,0
Eguneko arreta-zentroak	1.298	1.414	1.808	1.610	1.279	1.993	1.361	24,1
Suspertze- eta arreta-zentroak	368	462	331	445	0	418	457	21,0
Eguneko zentroak eta zentro okupazionalak	833	609	880	886	0	0	886	6,3
Laneratzeko zentroak	0	0	0	0			0	
DESGAITUAK/GAIXOAK, GUZTIRA	1.006	1.000	1.288	1.213	1.279	1.706	945	20,6
Adingabe/familientzako eguneko arreta	0	0	0	0	0	0	0	
ADINGABEAK/FAMILIAK, GUZTIRA	0	0	0	0	0	0	0	
Eguneko zentroak	1.735	1.376	1.193	992	389	1.788	1.124	-42,8
Jantoki sozialak	10	103	118	154	154			1.407,4
BAZTERTUAK, GUZTIRA	707	682	294	393	171	1.788	1.124	-44,4
GUZTIRA	2.106	2.247	2.151	2.234	2.290	2.971	1.704	6,1

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Erabiltzaile eta jardueren erregularra duten zentroi dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

OHARRA: ikusi atsedeen- eta babes-zerbitzuei buruzko zehaztapenak Kontzeptu eta Definizioen eranskinean.

Erabiltzaileko kuota 992 eurokoa da bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako eguneko zentroetan, eta 886 eurokoa desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako eguneko zentroetan eta zentro okupazionalak. Kuota 445 eurokoa da kolektibo horrentzako suspertze- eta arreta-zentroetan, 154 eurokoa bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako jantoki sozialetan, eta desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonak laneratzeko zentroetan ez da kuotarik ordaindu behar.

Lanean ari diren berezko langileen datuei dagokienez, abenduaren 15ean, egoitzakoak ez ziren zentro eta zerbitzuetan, LOB kontuan hartuta, euskal zentro eta egoitzetan 13,7 langile zeuden 100 erabiltzaileko. Erabiltzaileko langileen kopuruan nolabaiteko egonkortasuna dago, eta 2012-2015 aldian % 1,7ko hazkunde txikia egon da. Lurraldeei dagokienez, LOB erako enplegu gehien Gipuzkoan dago (LOB erako 16,8 langile), Bizkaia (12,9 langile) eta Araba (11,2 langile) atzetik dituela.

Erabiltzaileko langile kopururik altuena desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako arretan, eguneko laguntza-zentroetan eta suspertze- eta arreta-zentroetan aurki daiteke (25,9, eta 22,5 LOB langile 100 erabiltzaileko). Araban eta Bizkaian langileen adierazleak antzekoak dira (30,5 eta 27,4 eguneko zentroetan, 22,9 eta 23,9 suspertze- eta arreta-zentroetan); Gipuzkoan, berriz, baxuagoak dira (23,2 eta 20,0). Beste alde batetik, 2013tik LOB erako langileen bolumena berreskuratu den arren, 2015eko zenbatekoa 2012kotik oso urrun dago (22,5 28,1en aldean) suspertze- eta arreta-zentroetan. Laguntza-zentroetan, berriz, langileen eta erabiltzaileen arteko zifraren egonkortasuna da bereizgarri nagusia, 25,4 eta 25,9 artekoa baita.

46. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitzakoak ez diren zentroak. 2012-2015
LOB erako berezko langileak 100 erabiltzaileko

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAEko aldaket a 2012/2 015
Zentro/zerbitzu mota	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	langileak/erabil tzaile	
Atsedan- eta babes- zerbitzuak	4,6	3,3	2,8	3,1	5,3		0,0	-32,1
Eguneko arreta- zentroak	10,7	10,5	10,3	10,7	15,8	15,7	3,4	-0,5
Jantokia	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	2,7	
Egoitzakoak ez diren beste zentro batzuk	6,1	7,2	7,3	11,5	11,7	0,0	12,9	90,0
ADINEKOAK, GUZTIRA	9,6	9,4	9,2	9,6	10,4	15,4	3,7	-0,6
Eguneko arreta- zentroak	25,4	25,5	25,5	25,9	30,5	23,2	27,4	2,2
Suspertze- eta arreta-zentroak	28,1	19,7	21,5	22,5	22,9	20,0	23,9	-19,9
Eguneko zentroak eta zentro okupazionalak	14,6	14,3	16,0	14,6	18,9	14,2	13,5	0,4
Laneratzeko zentroak	3,1	2,6	1,9	2,9			2,9	-5,3
DESGAITUAK/GAI XOAK, GUZTIRA	19,1	18,1	19,5	19,1	21,6	18,8	18,9	0,3
Adingabe/familientz ako eguneko arreta	7,1	5,6	5,6	5,8	4,1	0,0	7,5	-18,0
ADINGABEAK/FAM ILIAK, GUZTIRA	7,1	5,6	5,6	5,8	4,1	0,0	7,5	-18,0
Eguneko zentroak	13,7	12,2	12,5	14,8	11,8	9,8	16,7	7,9
Jantoki sozialak	1,8	1,8	1,9	2,0	1,9		2,0	11,3
BAZTERTUAK, GUZTIRA	7,2	7,1	7,6	8,2	3,4	9,8	10,3	12,9
GUZTIRA	13,5	12,9	13,4	13,7	11,2	16,8	12,9	1,7

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Erabiltzaile eta jardueren erregularra duten zentroei dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

LOB: lanaldi osoaren baliokidea (asteen 35 ordu/urtean 1.600 ordu)

OHARRA: ikusi atsedan- eta arreta-zerbitzuei buruzko zehaztapenak Kontzeptu eta Definizioen eranskinean.

100 erabiltzaileko LOB erako 15 langile baino zertxobait gutxiago zeuden desgaitasun edo gaixotasunen bat zuten pertsonentzako eguneko zentroetan eta zentro okupazionalak (14,6) eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako eguneko zentroetan (14,8). Lehen kasuan, Araban gainerako lurraldeetan baino langile gehiago daude (18,9; Gipuzkoan, berriz, 14,2 eta Bizkaian 13,5); bigarren kasuan, Bizkaia gailentzen da (16,7 langile; Araban, berriz, 11,8 eta Gipuzkoan 9,8).

Aztertutako adierazlea zertxobait baxuagoa da adineko pertsonentzako eguneko zentroetan eta egoitzakoak ez diren gainerako zentroetan (100 erabiltzaileko LOB erako 10,7 eta 11,5 langile). Eguneko zentroetan, Arabako eta Gipuzkoako datuak antzekoak dira (15,8 eta 15,7), Bizkaian baino nabarmen gorago (3,4).

Gainerako zerbitzuetan (adineko pertsonentzako atsedeen- eta babes-zerbitzuak, jantokiak eta desgaitasun edo gaixotasun bat dutenentzako laneratze-zentroak), langileriaren pisua oso txikia da eta, oro har, 100 erabiltzaileko LOB erako 2 eta 3,1 langile baino ez daude (adineko pertsonentzako jantokietan izan ezik; bertan, 100 erabiltzaileko LOB erako 0,1 langile zegoen).

Egoitzakoak ez diren zentro eta zerbitzuetako berezko langileen (LOBren arabera neurtuta) batez besteko soldata 38.681 eurokoa zen 2015ean. Zenbateko hori % 4,3 igo da 2012ko 37.075 euroen aldean. Zenbatekoa 2014an izan zen altuena, 40.409 euroekin, 2015eko 38.681 euroetara jaitsi baino lehen.

47. taula. Gizarte-zerbitzuetako egoitzakoak ez diren zentroak. 2012-2015
Langileko (LOB) batez besteko soldata

	2012	2013	2014	2015	Araba	Gipuzkoa	Bizkaia	EAEko aldaketa 2012/2015
Zentro/zerbitzu mota	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	Batez besteko ordainsaria	
Atsedeen- eta babes-zerbitzuak	45.765	49.173	49.842	53.943	53.943			17,9
Eguneko arreta-zentroak	35.299	36.983	36.805	36.559	50.111	31.080	32.279	3,6
Jantokia			25.638	27.326			27.326	
Egoitzakoak ez diren beste zentro batzuk	28.346	28.106	26.852	20.517	29.274		15.920	-27,6
ADINEKOAK, GUZTIRA	35.217	36.875	36.662	36.097	49.291	31.080	29.519	2,5
Eguneko arreta-zentroak	38.388	38.723	39.361	39.048	58.073	38.355	36.720	1,7
Suspertze- eta arreta-zentroak	29.861	31.756	30.529	30.224	35.197	30.245	30.161	1,2
Eguneko zentroak eta zentro okupazionalak	42.722	49.258	52.104	46.597	54.529	42.028	45.931	9,1
Laneratze-zentroak	28.830	32.487	36.992	32.862			32.862	14,0
DESGAITUAK/GAIXOAK, GUZTIRA	38.671	41.499	42.984	40.513	55.533	38.512	38.448	4,8
Adingabe/familientzako eguneko arreta	29.523	30.679	30.782	31.687	33.573		31.075	7,3
ADINGABEAK/FAMILIAK, GUZTIRA	29.523	30.679	30.782	31.687	33.573		31.075	7,3
Eguneko zentroak	32.116	31.835	33.354	33.699	36.438	39.545	32.422	4,9
Jantoki sozialak	31.108	32.900	36.027	33.252	33.684		32.855	6,9
BAZTERTUAK, GUZTIRA	31.983	31.966	33.656	33.644	35.125	39.545	32.459	5,2
GUZTIRA	37.075	39.301	40.409	38.681	50.994	35.726	36.721	4,3

Iturria: EOE, EGPS. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzen Estatistika eta Gizarte Ekintza eta Gizarteratzeko Gastuaren Estatistika.

Erabiltzaile eta jardueren erregularra duten zentzori dagozkien adierazleak kalkulatu dira.

LOB: lanaldi osoaren baliokidea (asteen 35 ordu/urtean 1.600 ordu)

OHARRA: ikusi atsedeen- eta babes-zerbitzuei buruzko zehaztapenak Kontzeptu eta Definizioen eranskinean.

Ordainsaririk altuenak egoitzakoak ez diren adineko pertsonentzako atsedeen- eta babes-zerbitzuetako langileek (53.943 euro) eta desgaitasun nahiz gaixotasunen bat duten pertsonentzako eguneko zentro eta zentro okupazionalen langileek (46.597 euro) izan dituzte. Horrez gain, EAEko batez bestekotik hurbil edo horren gainetik daude eguneko laguntza-zentroetako ordainsariak (39.048 euro desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonen kasuan, eta 36.559 euro adineko pertsonen kasuan).

Zerbitzu hauek partekatzen duten ezaugarrietako bat da ordainsaria askoz ere altuagoa dela Araban, beti 50.000 eurotik gorakoa; Bizkaian eta Gipuzkoan, berriz, 40.000 eurotik beherakoak dira, desgaitasun edo gaixotasunen bat duten eguneko zentroen eta zentro okupazionalen salbuespenarekin (45.931 Bizkaian, 42.028 Gipuzkoan eta 54.529 Araban).

Suspertze- eta arreta zentroetan eta laneratze-zentroetan batez besteko ordainsaria 30.224 eta 33.699 euro artekoa da desgaitasunen edo gaixotasunen esparruan, baita bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako jantokietan edo eguneko zentroetan eta adingabe/familientzako eguneko arreta-zentroetan. Esparru horietan lurraldeen arteko aldeak txikiagoak dira, eta kasu batzuetan ordainsaririk altuenak ez daude Araban, esate baterako bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako eguneko zentroetan (39.545 Gipuzkoan, 36.438 Araban eta 32.422 Bizkaian).

Adineko pertsonentzako jantokietako arretaren kostua, bestalde, 27.326 eurokoa da; kolektibo horrentzako egoitzakoak ez diren gainerako zerbitzuen kostua, berriz, 20.517 eurokoa da.

KONTZEPTUEN ETA DEFINIZIOEN ERANSKINA

ALDERDI OROKORRAK

Gizarte-zerbitzuak eta prestazio sozialak

Gizarte zerbitzuak (erdigunea)

Gizarte-zerbitzuen erdiguneak hauek hartzen ditu:

- a) Gizarte-zerbitzuen egitura orokorreko zerbitzuak, edo gizarte-zerbitzuen arloan eskumenak dituzten erakunde publikoetako zerbitzu nagusiak.
- b) Gizarte-zerbitzuen egitura espezifiko zerbitzuak: oinarriko gizarte-zerbitzuak, gizarte-urgentzietako zerbitzuak eta gizarte-zerbitzuetako zerbitzu tekniko espezializatuak.
- c) Egoitzako edo egoitzakoak ez diren zentro eta zerbitzu guztiak, honako kolektibo hauei gizarte-arreta ematera bideratuta daudenak: adineko pertsonak, desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonak, adingabeak, gazteak eta familiak, arrisku-egoeran dauden emakumeak (genero-indarkeria, tratu txarrak edo beste gizarte-arazo batzuk direla eta), eta bazterkeria-egoeran dauden beste pertsona batzuk.
- d) Mendekotasun-arazoak dituzten pertsonen zuzenduriko arreta-programa espezializatuak: etxeko laguntza, telelaguntza eta zaintzaileentzako laguntza.
- e) Familiei eta genero-indarkeriaren biktima izan diren emakumei arreta emateko programa espezializatuak: genero-indarkeria edo tratu txarren arazoak dituzten pertsonen arreta emateko zerbitzuak (SATEVI Emakumeen aurkako Indarkeriaren Biktimentzako Telefono bidezko Arreta Zerbitzua barne), familientzako harrera, adopzioa eta familian esku hartzeko programa guztiak (familian esku hartzeko programak, haur eta nerabeentzako gizarte-informazioaren telefonoa, familia-bitartekaritza eta Familia Topaguneak).
- f) Mendekotasun-kasuetarako prestazio ekonomikoak.
- g) Gizarte-zerbitzuen erdiguneko beste prestazio espezializatu batzuk, genero-indarkeria edo tratu txarrak jasan dituzten pertsonentzako prestazio ekonomikoak barne.

Gizarte-zerbitzuen erdigunearen kontzeptu hori bat etorri ohi da praktikan gizarte-zerbitzuen zorroaren egitura osoarekin, nahiz eta modu absolutuan hala izan beharrik ez dagoen. Ildo horretatik, ez da ahaztu behar txosten honetan erabilitako kontzeptua estatistikoa dela, eta, ondorioz, denboran irauteko xedea duela. Funtsean zorroaren egituratik eratortzen den kontzeptu politiko-administratiboarekin bat badator ere, hori izaera estatistikoa ez duten eta denboran gehiago alda daitezkeen erabakien mende dago.

Txosten honetan eta honi lotutako agiri estatistikoetan erabiltzen den gizarte-zerbitzuen kontzeptu estatistikoa gizarte-zerbitzuen erdigunearen baliokidea da.

Gizarte-prestazioak

Gizarte-prestazioek gizarte-zerbitzuek kudeatzen dituzten prestazio ekonomiko guztiak hartzen dituzte barne, baita beste zerbitzu batzuek kudeatzen dituzten arren Gizarte Laguntzaren eratze-eta estatutu-kontzeptuaren barruan sar daitezkeen jarduketan berezko elementuren bat duten prestazioak ere. Kanpo gelditzen dira gizarte-zerbitzuen erdigunearen barruan kokatzen diren prestazioak (mendekotasun-prestazioak eta tratu txarren edo genero-indarkeriaren biktimentzako prestazio ekonomikoak).

Honako prestazio hauek hartu dira aintzat:

- a) Estatuko lege orokorretan zehazten diren baina Euskadin kudeatzen diren prestazio ekonomikoak: LISMI (Minusbaliatuak Gizarteratzeari buruzko Legea) prestazioak eta kotizatu gabeko prestazioak. Oso antzekoak direnez, kotizatu gabeko prestazioetan Gizarte Ongizateko Funtseko pentsioak ere sartu dira.
- b) Diru-sarrerak bermatzeko euskal sistemaren prestazioak: Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta (DSBE), Etxebizitzarako Prestazio Osagarria (EPO) eta Gizarte Larrialdiko Laguntzak (GLL).
- c) Familiei laguntzeko familia-prestazioak: familia eta seme-alabentzako prestazio ekonomikoak, eta laneko eta familiako bizitza uztartzeko prestazioak.
- d) Beste prestazio ekonomiko batzuk, orain arte adierazi ez diren gizarte-urgentzia eta -larrialdien arloko gainerako laguntzak barne.

Aztertutako prestazioek, funtsean, adierazitako prestazio publikoak barne hartzen badituzte ere, erakunde pribatuek kudeatzen dituzten era horretako prestazioak ere sartu dira.

Zentroa edo zerbitzua

Kokapen independente eta identifikagarria duen unitatea, azpiegitura materiala duena; bertan gizarte-ekintzaren esparruan artatzen den biztanleriaren sektore edo azpisektore bati edo gehiagori arreta emateko jarduketak gauzatzen dira.

Artatutako biztanleria mota. Hurbilketa orokorra.

Oro har, zentroak eta zerbitzuak artatzen duten kolektibo nagusiaren arabera sailkatzen dira, honako irizpide hau oinarri hartuta:

Adinekoak

Erretiroa hartzeko adina gainditu duten pertsonentzako zentroak. Adin hori izan ez arren antzeko profilak dituzten pertsonak ere artatzen dituzte, argi eta garbi lan-merkatutik kanpo gelditu direlako edo zahartzearen ondorioz euren gaitasun psikiko eta fisikoak murriztu egin direlako.

Desgaituak/gaixoak

Zahartzearekin zerikusirik ez duen gutxitasun edo desgaitasun fisiko, psikiko edo sentsozial baten edo antzeko ondorioak dituen gaixotasun kroniko baten ondorioz gizarteratzeko aukera murriztuak dituzten pertsonen zuzendutako zentroak, batez ere buruko gaixotasunen esparruan.

Gaixotasun/desgaitasunen bat duten pertsonentzako egoitza-zentroez eta egoitzakoak ez diren zentroez gain, esparru honetan sartzen dira pertsona heldu ezinduen tutoretza-zerbitzua eta Tutoretza Fundazioak, baita arreta goiztiarreko esku-hartze sozialaren zerbitzua ere.

Adingabeak/familiak

18 urtetik behera dituzten eta beharrian-egoeran dauden, familia-bizitza egoki edo arduratsurik ez duten, helduengandik jokabide gatazkatsuak jasan dituzten eta familia-giro desagokietan agertzen diren beste arazo batzuk pairatzen dituzten gazteentzako zentroak. Hemen sartzen dira familia osoari arreta eskaintzen dieten zentroak.

Haur, gazte eta familientzako egoitza-zentroez eta egoitzakoak ez diren zentroez gain, arreta honetan sartu dira Familia Topaguneak, familientzako bitartekaritza-zerbitzuak eta haur eta gazteentzako gizarte-informaziorako telefonoa.

Emakumeak

Beharrian-egoeran dauden emakumeei zuzenduriko zentroak, batez ere egoera are gehiago larriagotzen duten baldintzak dituzten emakumeei zuzendurikoak, besteak beste familia-kargak dituzten eta bakarrik dauden emakumeak eta genero-indarkeria edo tratatu txarrak jasan dituzten emakumeak.

Baztertuak

Bazterkeria-egoeran dauden edo egoteko arriskuan dauden pertsonei zuzenduriko zentroak. Pertsona horiek pixkanaka sustraiak eta loturak apurtu dituzte, eta, ondorioz, norbanakoaren dimentsio sozial eta pertsonala eratzen duten elementuak galdu dituzte. Honako hauek artatzen dituzte era honetako zerbitzuek: iragaitzazko bidaiariak, kartzelan dauden edo egon diren pertsonak, alkoholak edo drogek eragindako gizarte-arazoak dituzten pertsonak, gutxiengo etnikoetako kideak direla-eta gizarteratzeko arazoak dituzten pertsonak eta bazterkeria-egoeran egoteko arriskua duten beste talde batzuk.

Adierazitako sailkapena zentro eta zerbitzu espezializatuak aplikatzen zaie. Biztanleria osoari zuzenduriko jarduketak, besteak beste gizarte-zerbitzuen egitura orokorrari edo espezifikoki dagozkionak, ez dira irizpide horien arabera ordenatzen.

Artatutako biztanleria mota. Mendekotasuna babestea.

Zenbait kasutan, batez ere gastuari eta finantzaketari loturiko alderdiei dagokienez, mendekotasunari, adineko pertsonen arretari eta gaixotasun nahiz desgaitasun bat duten pertsonen arretari dagozkien arazoak elkarrekin lantzen dira. Kasu horretan, honako zentro, zerbitzu edo programa hauek sartzen dira:

- a) Adinekoentzako zentroak eta zerbitzuak.
- b) Desgaitasun/gaixotasunen bat duten pertsonentzako zentroak eta zerbitzuak.
- c) Mendekotasun-arazoak dituzten pertsonei zuzenduriko arreta-programa espezializatuak: etxeko laguntza, telelaguntza eta zaintzaileentzako laguntza.
- d) Mendekotasun-kasuetarako prestazio ekonomikoak.

Artatutako biztanleria mota. Haurrak, gazteak, familia eta emakumeak babestea

Zenbait kasutan, batez ere gastuari eta finantzaketari loturiko alderdiei dagokienez, haurrak, nerabe eta gazteak, familiak eta emakumeak babestetik eratorritako arazoak elkarrekin lantzen dira. Kasu horretan, honako zentro, zerbitzu edo programa hauek sartzen dira:

- a) Haur, gazte, familia eta emakumeei zuzenduriko zentroak eta zerbitzuak.
- b) Genero-indarkeria edo tratatu txarrak jasan dituzten pertsonak artatzeko programak, harrera- eta adopzio-programak eta familian esku hartzeko beste jarduketa batzuk.
- c) Genero-indarkeria edo tratatu txarren biktimentzako prestazio ekonomikoa.

Egoitza-zentro eta -zerbitzuak

Zentro hauetan etengabeko arreta eta laguntza integrala eskaintzen da, egoitza- eta mantenu-zerbitzuen bidez, baita beste zerbitzu batzuen bidez ere.

Talde honetan sartzen dira egoitza-zerbitzua eskaintzen duten zentro hauek guztiak: harrera- eta urgentzia-zentroak, egoitzak, etxebizitza komunitarioak, apartamentuak, ostatuak, gaueko zentroak, neguko zentroak, suspertze-zentroak barnetegi-erregimenean, etxe funtzionalak, eta atsedena- eta babes-zerbitzuak.

Artatzen diren pertsonen arabera, egoitza-zentroak honako talde edo azpitalde hauetan bana daitezke:

Adinekoak

- Egoitza-zentroak

Honako egoitza-zentro mota hauek hartzen ditu barne, hala egonaldi labur nola luzeetarako, adineko pertsona guztientzat:

- Egoitza-zentroak, zentzurik zurrunean Egoitza-zerbitzuak
- Tutoretzapeko apartamentuak
- Etxebizitza komunitarioak
- Bestelako egoitza-zentro eta -zerbitzuak

- Atsedena- eta babes-zerbitzuak

Batez ere egoitza-izaera duten aldi baterako zerbitzuak eskaintzen dituzten plazak hartzen dituzte barne, adineko pertsonak zaintzen dituztenei atsedena eta babesa eskaintzeko.

Desgaituak/gaixoak:

- Egoitza-zentroak

Honako egoitza-zentro mota hauek hartzen ditu barne, hala egonaldi labur nola luzeetarako, desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsona guztientzat:

- Egoitza-zentroak, zentzurik zurrunenean Egoitza-zerbitzuak
- Tutoretzapeko apartamentuak
- Egonaldi laburretarako pisuak eta zentroak

- Atsedena- eta babes-zerbitzuak

Batez ere egoitza-izaera duten aldi baterako zerbitzuak eskaintzen dituzten plazak hartzen dituzte barne, desgaitasunen edo gaixotasunen bat duten pertsonak zaintzen dituztenei atsedena eta babesa eskaintzeko.

Adingabeak/familiak

- Egoitza-zentroak

Adingabeentzako eta babesgabetasun-egoeran dauden gazteentzako egoitza-zentro hauek hartzen ditu barne, baita legea haustearen ondorioz kontrolpean dauden adingabeentzako egoitza-zentro hauek ere:

- Adingabe edo gazteentzako zentroak:
 - Babesgabetasun-egoeran dauden adingabe edo gazteentzako zentroak.
 - Jokabide-arazoak dituzten edo legea hautsi duten adingabe eta gazteentzako zentroak.
 - Gazteentzako bestelako egoitza-zentroak.

Urgentzietako egoitza-zerbitzuak eta familiei zuzendurikoak ere hemen sartzen dira.

Emakumeak

Egonaldi labur eta luzeetarako egoitza- eta etxebizitza-zerbitzuak hartzen ditu barne, baita beharizan-egoeran dauden emakumeentzako, familia-kargak dituzten emakumeentzako eta genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzako urgentziako harrera-zentroak ere.

- Emakumeentzako etxebizitzak eta egoitza-zentroak (genero-indarkeriaren biktima ez direnentzat).

Gizarte-beharizan egoeran dauden, familia-kargak eduki eta bakarrik dauden, prostituzioari loturiko arazoak dituzten edo antzeko gizarte-arazoak dituzten emakumeentzako etxebizitza-zerbitzuak eta egoitza-zentroak (egoitzak, pisuak, harrera-zentroak eta epe laburrerako etxebizitzak) hartzen ditu barne.

- Emakumeentzako etxebizitzak eta egoitza-zentroak (genero-indarkeriaren biktima direnentzat).

Genero-indarkeriaren edo tratatu txarren biktima izan diren emakumeentzako etxebizitza-zerbitzuak eta egoitza-zentroak (egoitzak, pisuak, harrera-zentroak eta epe laburrerako etxebizitzak) hartzen ditu barne.

Baztertuak

Epe labur nahiz luzerako egoitza-zerbitzuak eta etxebizitzak hartzen ditu barne.

- Etxebizitzak eta egoitza-zentroak.

Bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako honako egoitza-zentro hauek (egoitzak, pisuak, harrera-zentroak eta egonaldi laburretarako zentroak) hartzen ditu barne:

- Preso dauden edo egon diren pertsonentzako etxebizitzak.
- GIB duten pertsonentzako etxebizitzak.
- Mendekotasun-arazoak dituzten eta bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitzak, tutoretzapeko pisuak eta komunitate terapeutikoak.
- Bestelako bazterkeria-egoeretan dauden pertsonentzako egoitzak eta tutoretzapeko pisuak.
- Bestelako bazterkeria-egoeretan dauden pertsonentzako harrera-zentroak, harrera-pisuak eta urgentzia-zentroak.
- Etorkinentzako etxebizitzak.

- Gaueko harrera-zentroak

Bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera eskaintzen duten honako egoitza-zentro hauek (ostatuak, pisuak, harrera-zentroak eta egonaldi laburretarako zentroak) hartzen ditu barne:

- Bestelako bazterkeria-egoeraren batean dauden pertsonentzako ostatuak.
- Adikzioak dituzten pertsonentzako gaueko zentroak.
- Bestelako bazterkeria-egoeraren batean dauden pertsonentzako gaueko zentroak, etorkinentzat barne.
- Neguko zentroak.

Atsedan- eta babes-zerbitzuei buruzko zehaztapen garrantzitsuak

Atsedan- eta babes-zerbitzuei dagokienez, beharrezkoa da adieraztea atsedan-zerbitzu gehienak egoitza-arretaren sare orokorraren bidez eskaintzen direla, bai adineko pertsonen kasuan, bai desgaitasunen/gaixotasunen bat duten pertsonen kasuan. Hori dela eta, datuek ez dute atsedan- eta babes-zerbitzuen eskaintza osoa islatzen, baizik eta soilik zerbitzu horretan berezitzen diren zentroyen datuak.

Eguneko arretarako zentro eta zerbitzuak (egoitzakoak ez direnak)

Zentro hauek eguneko arreta espezializatua eskaintzen diete gizarte-beharrizanak dituzten pertsonen. Talde honetan sartzen dira eguneko arreta eskaintzen duten zentro hauek guztiak: eguneko laguntza-zentroak, jantokiak, suspertze- eta arreta-zentroak, zentro okupazionalak, gizarteratze- eta laneratze-zentroak eta atsedan- eta babes-zerbitzuak.

Artatzen diren pertsonen arabera, egoitza-zentroak honako talde edo azpitalde hauetan bana daitezke:

Adinekoak

Egoitza-zentroek, eguneko laguntza-zentroek, atsedeen- eta babes-zentroek eta jantokiak eskaintzen dituzten eguneko arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Egoitza-zentroak

Adinekoentzako egoitza-zentroek eskaintzen dituzten egoitzakoak ez diren arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Atsedeen- eta babes-zerbitzuak

Adineko pertsonak zaintzen dituzten pertsonen atsedeen hartzeko eta haiei babesa emateko egoitza-zentroek eskaintzen dituzten egoitzakoak ez diren arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Eguneko arreta-zentroak

Egunean zehar adineko pertsonak artatzea xede duten zentroak hartzen dituzte barne.

- Jantokia

Adinekoentzako jantoki sozialak hartzen dituzte barne.

- Egoitzakoak ez diren beste zentro batzuk

Adinekoentzako gainerako laguntza-zentro guztiak hartzen dituzte barne.

Desgaituak/gaixoak:

Egoitza-zentroek, eguneko laguntza-zentroek, atsedeen- eta babes-zentroek, zentro okupazionalak, eta suspertze- eta arreta-zentroek eskaintzen dituzten eguneko arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Egoitza-zentroak

Desgaitasun edo gaixotasunen bat duten pertsonentzako egoitza-zentroek eskaintzen dituzten egoitzakoak ez diren arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Atsedeen- eta babes-zerbitzua

Desgaitasunen edo gaixotasunen bat duten pertsonak zaintzen dituzten pertsonen atsedeen hartzeko eta haiei babesa emateko egoitza-zentroek eskaintzen dituzten egoitzakoak ez diren arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Eguneko arreta-zentroak

Desgaitasunen edo buruko gaixotasunen bat duten pertsonak egunean zehar artatzea xede duten zentroak hartzen dituzte barne (laguntza-helburuekin).

- Suspertze- eta arreta-zentroak

Desgaitasunen edo buruko gaixotasunen bat duten pertsonak egunean zehar artatzea xede duten zentroak hartzen dituzte barne (suspertzeko eta arreta berezia emateko helburuekin).

- Egunekeo zentroak eta zentro okupazionalak

Aurreko kategorietan sartzen ez diren egunekeo zentroak hartzen ditu barne, egoitza-egiturekin loturarik ez duten egunekeo atsedeen-zentroak eta desgaitasunen edo buruko gaixotasunen bat duten pertsonentzako zentro okupazionalak barne. Zentro mistoen kasuan (okupazionalak eta enpleguan berezitzen diren zentroak), gizarte-zerbitzuen testuingurua aztertzerakoan, izaera okupazionala duten eta egoitzakoak ez diren plazak bakarrik hartu dira kontuan.

- Laneratze-zentroak

Desgaitasunen edo buruko gaixotasunen bat duten pertsonentzako gizarteratze- eta laneratze- zentroak hartzen dituzte barne, zentro okupazionalak izan ezik.

Adingabeak/familiak

Egoitza-zentroek eta egunekeo zentroek eskaintzen dituzten egunekeo arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Adingabe/familiarentzako egoitza-zentroak

Babesgabetasun-egoeran dauden adingabe, gazte eta familiarentzako egoitza-zentroek eskaintzen dituzten egoitzakoak ez diren arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Adingabe/familiarentzako egunekeo arreta

Babesgabetasun-egoeran dauden adingabe, gazte eta familiarentzako egunekeo zentroak hartzen dituzte barne.

Baztertuak

Etxebizitzek, egoitza-zentroek, egunekeo zentroek, zentro okupazionalak, gizarteratze- eta laneratze- zentroek eta jantoki sozialek eskaintzen dituzten arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Etxebizitzak eta egoitza-zentroak

Bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-zentroek eskaintzen dituzten egoitzakoak ez diren arreta-plazak hartzen dituzte barne.

- Egunekeo zentroak

Bazterkeria-egoeran dauden pertsonentzako egunekeo zentro guztiak hartzen ditu barne, egunekeo laguntza- zentroak eta zentro okupazionalak barne.

- Jantoki sozialek

Adinekoentzako jantoki sozialek hartzen dituzte barne.

Erabiltzaileak

Erabiltzaileak dira erreferentziako egunean (abenduko 15) zentroak eskaintzen dituen prestazioak eta zerbitzuak zuzenean jasotzen ari ziren pertsonak.

SISTEMAK ESKAINTZEN DITUEN PLAZEI BURUZKO ALDERDIAK

Plazak

Egoitzakoak

Estatistikan aztertzen den urteko abenduaren 31n erabilgarri zegoen ohe kopurua, horiek okupatuta egon hala ez. Harrera-zentroetan, egoitza-zentroetan eta egoitzako suspertze-zentroetan biltzen dira.

Egoitzakoak ez direnak

Egoitzakoak ez diren zentroetan dagoen plaza kopurua, edo egoitzakoak ez diren zentroetan egoitzakoak ez diren zerbitzuak emateko erabiltzen direnak.

Plazei buruzko zehaztapena

Plazen banaketa artatutako biztanleria motaren arabera aztertzen dugunean, kontuan hartu beharra dago kasu batzuetan arreta mistoa izan daitekeela, hau da, biztanleria talde bati baino gehiagori zuzen dakiokela. Arreta mistoa eskaintzen duten zentroetan, baina, artatutako biztanleriari buruzko informazioa ez da xehatuta agertzen; izan ere, GZEZEn inkestan biztanleria mota bat baino ezin da adierazi.

Hori esanguratsua da adineko pertsonentzako egoitza-plazen kasuan; izan ere, arreta-sare horretan askotan desgaitasun/gaixotasunen bat duten pertsonentzako plazak ere egon ohi dira. Hala ere, plaza horiek adinekoentzako plaza gisa sailkatzen dira, zentro horien xede nagusia adinekoei zerbitzua ematea baita.

Plazen titulartasuna

Egoitzako plazak eta egoitzakoak ez direnak sektore publikoak duen inplikazioaren arabera bereizten dira, bai titulartasunari dagokionez, bai finantzaketari dagokionez. Hona hemen aztertu diren kategoriak:

Publikoak

Administrazio publikoen (Europako administrazioa, Estatuko administrazio orokorra eta Gizarte Segurantzak, Erkidegoko administrazioa, foru-administrazioa, udal-administrazioak eta mankomunitateak) titulartasunpeko zentroei dagozkien plazak.

Itunpekoak

Titulartasun publikoa ez duten baina zati batean edo osorik sektore publikoak finantzatzen dituen zentroetako plazak.

Bazterkeriaren esparruko itunpeko plazei buruzko zehaztapen garrantzitsua:

Itunpeko plaza hauei dagokionez, gogoan hartu beharra dago bazterkeriaren arretaren esparruan interpretazio-arazoak daudela itunpeko plazak zein diren zehazteko. Hori horrela da esparru honetan Administrazioek ez dituztelako itunpeko plazak aipatzen, baizik eta hitzarmenak; horren ondorioz, datuak biltzerakoan, elkarrizketari batzuek itunpeko plazak aipatu dituzte, baina beste batzuek ez. Hasiera batean, emandako datuek elkarrizketari horiek emandako informazio zuzena dute oinarri.

Hala ere, beharrezkoa da adieraztea bazterkeriaren esparruan jokabide horrek gutxietsi egiten duela ekintza publikoaren benetako pisua. Ildo horretatik, erakunde edo elkarte pribatuek bazterkeria-egoeran edo -arriskuan dauden biztanleei eskaintzen dizkieten arreta-baliabide asko % 100ean finantzatuta daude, eta administrazioa da erabiltzailea sare horretan sartu behar dela erabakitzen duena (hala ere, batzuetan egoera mistoak egoten dira, eta erakundeek ere

erabiltzaileak sarean sartzeari buruzko erabakiak hartzen dituzte). Kasu horietan, pribatu gisa sailkatutako plaza ugari egiatan itunpeko plazatzat har daitezke.

Ondorioz, beharrezkoa da egoera hori kontuan hartzea itunpeko jarduketak bazterkeriaren arretaren esparruan duen benetako eragina aztertzerakoan.

Pribatuak

Sektore pribatuak oso-osorik finantzatzen dituen plazak (irabazi-asmorik gabeko jardueraren esparrua, elkarteak, elkarteen federazioak, fundazio pribatuak, ongintzako establezimenduak eta irabazi-asmorik gabeko gainerako erakundeak; guztiz pribatua den esparruan, berriz, pertsona fisikoak, sozietate anonimoak, sozietate mugatuak, lan-sozietate anonimoak, ondasun-erkidegoak, kooperatibak eta esparru honetan sar daitezkeen gainerako erakundeak).

GASTUARI BURUZKO ALDERDIAK

Gastu arrunta

Operazio arruntetara bideratutako gastua da. Informazioa eurotan eman da, berariaz bestela adierazitako kasuetan izan ezik. Hurbilketak erreferentzia egiten dio aztertutako urteko aldiari dagokion gastu nominalari, beste erreferentzia bat zehazten denean salbu (esate baterako, urte zehatz bati dagokion balio baliokidearen bitartez zenbatetsitako gastu arrunta, Eustatek ezarritako inflazioaren aldaketa kontuan hartuta).

Gastu arruntak honako kontzeptu hauek hartzen ditu barne:

Erosketak

Kapitala areagotzea ez dakarten ondasun arrunten gastuak, horien iraupena urtebete baino gutxiagokoa bada, ezin badira inbentarioan sartu eta errepikatu egiten badira.

Kanpoko zerbitzuak

Konponketa eta kontserbazioari loturiko gastuak, profesional independenteen zerbitzuak, hornidurak, garraioak, aseguruen sariak, banku-zerbitzuak eta abar.

Langileen gastuak

Soldatak eta ordainsariak, Gizarte Segurantza eta langileen beste gastu batzuk.

Beste batzuk

Zergak, finantza-gastuak, amortizaziorako zuzkidurak, izangaien aldaketak, higiezinak eragindako galerak eta ezohiko gastuak.

Familiei egindako transferentziak

Kontrapartidarik gabeko eragiketa arruntak finantzatzea xede duten kredituak, pertsona fisikoei emanak, beharrian-egoerak konpontzera bideratutako programen bitartez.

Emitza

Eustatek ezarritako metodologiaren arabera, gastu arruntak aztertutako zentro edo zerbitzuak erreferentziako urtean izandako emitza ere barne hartzen du, defizit edo superabit terminoetan.

Erakunde publikoen edo zerbitzu publiko orokorren kasuan, arreta zehatz bati lotuta ez daudenean, defizit edo superabit hori gizarte-zerbitzuen egitura orokorrean integratuta dauden zentro eta zerbitzuei esleitzen zaie. Hori dela eta, Egitura eta Emaiza Orokorra epigrafearen azpian ageri da, batez ere finantzaketari buruzko atalean. Hurbilketa horrek azaltzen du, bestalde, diru-sarreraren dinamikak baldintzatutako urteen arteko zenbait alditan gorabehera handiak egotea egitura orokorrari dagokion gastuan.

Gastu arruntaren adierazleak

Hauek dira gastu arruntaren adierazleak:

Gastuaren ehunekoa BPGaren gainean

Ehuneko horrek gastu arrunta irudikatzen du, Eustatek aztertu den lurralde-esparrurako zenbatetsitako BPGaren gainean.

Gastua biztanleko

Kontuan hartutako gastu arrunta, zati Eustatek aztertu den lurralde-esparrurako ezarritako biztanleria.

Adierazle horiek urteka kalkulatzen dira.

FINANTZAKETARI BURUZKO ALDERDIAK

Finantzaketa: administrazio-jatorria

Gizarte-zerbitzuen eta gizarte-prestazioen gastuaren finantzaketak, finantzaketa horren administrazio-jatorriaren arabera, honako administrazio hauek hartzen ditu aintzat:

Erkidegoaren gainetik daudenak

Europako Administrazioaren, Estatuko Administrazio Orokorren eta Gizarte Segurantzaren finantza-ekarpenak hartzen ditu barne.

Erkidegokoa

Erkidegoko Administrazioaren finantza-ekarpenak hartzen ditu barne.

Foru Aldundiarena

Foru Administrazioaren finantza-ekarpenak hartzen ditu barne.

Udalarena

Udal Administrazioaren finantza-ekarpenak hartzen ditu barne, baita Mankomunitateenak ere.

Pribatua

Erakundeek nahiz pertsonak egindako finantza-ekarpen pribatuak hartzen ditu barne, bereziki zentro, zerbitzu eta programetako erabiltzaileek egiten dituztenak.

Finantzaketa: Izaera

Gizarte-zerbitzu eta gizarte-prestazioen arloko gastuen finantzaketak honako partida hauek hartzen ditu kontuan, diru-sarreraren izaeraren arabera:

Salmentak

Salmentek zentroa, zerbitzua edo programa ez beste iturri pribatu batzuetatik datozen diru-sarrerak biltzen dituzte, bukatutako produktuen salmentatik eratorritakoak.

Erabiltzaileen ekarpenak (prestazioak)

Prestazioek familiek egindako ekarpenetatik eratorritako diru-sarrerak biltzen dituzte; ekarpen horren truke, zentroak zenbait zerbitzu eskaintzen dizkie (erabiltzaileen kuotak eta erabiltzaileei dagozkien beste diru-sarrera batzuk).

Diru-sarrera sozialak

Diru-sarrera sozialak familiengandik datoz, erabiltzaileen ekarpenak ez beste kontzeptu batzuegatik. Diru-biltzeak, partikularren emaitzak eta bazkide ongileen ekarpenak hartzen ditu barne.

Diru-laguntzak eta hitzarmenak

Diru-laguntzak onuradunak trukean ezer emateko beharrik gabe esleitzen diren ekarpenak dira; horien helburua da gutxieneko errentagarritasuna bermatzea edo ustiaketaren defizita konpentsatzea.

Itunek sinatutako hitzarmenetatik eratorritako diru-sarrerak hartzen dituzte barne. Oro har, hitzarmenak Administrazioarekin sinatzen dira, itunpeko erakunde edo zentroak zerbitzuren bat ematearen truke.

Erakundeari egindako ekarpenak

Beste bide batzuetatik estaltzen ez den defizita konpentsatzera bideratutako ekarpenak biltzen ditu. Administrazio publikoaren mendeko zentroetan, ekarpen hori aurrekontuaren bidez egiten da, oro har.

Diru-sarrera finantzarioak

Zentro, zerbitzu eta programen diru-sarrera finantzarioak hartzen ditu barne.

Beste diru-sarrera batzuk

Aurreko kontzeptuetan sartu ez diren diru-sarrerak hartzen ditu barne, besteak beste alokairuetatik, higiezinak sortutako irabazietatik edo ezohiko diru-sarreretatik datozenak.

Finantzaketa-adierazleak

Erabiltzaileen parte-hartzea finantzaketan

Ehuneko honek erabiltzaileek zentro edo zerbitzuaren finantzaketa osoari egin dioten ekarpena irudikatzen du. Kuotak eta erabiltzaileek egindako gainerako ekarpenak hartzen dira barne.

LANGILEEI BURUZKO ALDERDIAK

Langile motak, zentroarekin duten loturaren arabera

Zentroarekin duten loturaren arabera, langileak era honetan sailkatuta daude:

Berezko langileak

Berezko langileak dira enpresarekin duten kontratu-harremana gorabehera erreferentziako aldian lan bat egin dutenak, lan hori diru bidezko ordainsariaren bitartez ordainduta edo ordainsaririk jaso gabe.

Ondorio horietarako, GZEZEK erreferentziako urteko abenduaren 15ean zegoen egoerari buruzko informazioa eman du, baina baita urteko batez besteko langileei buruzko informazioa ere.

Langileen kategoria horrek ez ditu azpikontratatuak langileak barne hartzen.

Langile azpikontratatuak

Langileen kategoria honetan beste enpresa baten mende dauden eta beste enpresa horrengandik ordainsaria eskuratzen duten langileak sartzen dira, baita erabiltzaileei zerbitzua zuzenean ematen dieten langileak ere (arreta zuzenerako langile azpikontratatuak).

Kasu honetan, GZEZEK ematen duen informazioak urteko langile kopuru osoari egiten dio erreferentzia.

Langile boluntarioak

Langile boluntarioak euren erabakiz denbora tarte bat laguntza-lanak egiteko erabiltzen duten pertsonak dira, lan horren truke kontratu-harreman baten bitartez kontraprestaziorik edo ordainsaririk jaso gabe. Hala, ordaindu gabeko borondatezko lankidetza da.

Azpikontratatuak langileen kasuan bezalaxe, GZEZEK ematen duen informazioak urteko langile kopuru osoari egiten dio erreferentzia.

Langileak, kualifikazioaren arabera

GZEZEren arabera, abenduaren 15ean, berezko langileak honako irizpide hauen arabera sailkatzen ziren:

Administrazioa eta orokorrak

Bi langile mota hauek hartzen ditu barne:

- a) Zuzendaritzako eta administrazioko langileak: zuzendaritza eta kudeaketa, administrazioko langile teknikoak, administrazio-langileak eta laguntzaileak.
- b) Gainerako langile orokorrak (zerbitzuko langileak): langile urgazleak eta mantentze-lanetakoak, ostalaritza-sukaldekoak, garbiketakoak eta beste zerbitzu orokor batzuk ematen dituztenak.

Gizarte-langileak

Gizarte-lanean aritzen diren teknikariak hartzen ditu barne.

Hezitzaileak, sanitarioak eta beste langile espezializatu batzuk

Langile mota hauek hartzen ditu barne:

- a) Hezitzaileak: gizarte-hezitzaileak eta irakasleak, baita psikologian edo pedagogian adituak diren langileak ere.
- b) Langile sanitarioak: medikuak, erizainak edo fisioterapeutak, terapia okupazionalan jarduten dutenak eta droga-mendekotasunak prebenitzeko lanetan aritzen diren teknikariak.
- c) Beste teknikari batzuk: gizarte- eta kultura-animazioan adituak diren langileak.

Zaintzako langile laguntzaileak

Bi langile mota hauek hartzen ditu barne:

- a) Klinikako eta geriatriako laguntzaileak.
- b) Zerbitzu pertsonalak ematen dituzten langileak (zaintzak, etxeko laguntza eta abar).

Monitoreak, kapatazak eta tailerreko buruak

Monitoreak, kapatazak eta tailerreko buruak hartzen ditu barne.

EZB langile-erabiltzaileak

Desgaitasunen bat duten eta gizarteratzeko eta laneratzeko enplegu-zentro berezietan lan egiten duten pertsonak.

Gizarte-zerbitzuen erdigunearen kasuan, jarduera okupazionalak eta enplegu-zentro berezietako berezko jarduerak konbinatzen dituzten zentro mistoen kasuan baino ezin dira agertu. Azken mota honetako plazak ez dira, baina, aintzat hartu gizarte-zerbitzuen erdigune horri buruzko txostenean.

Langileei buruzko datuak: orokorrak eta LOB

Langileei buruzko informazioa modu orokorrean edo lanaldi osoaren baliokidea (LOB) terminoaren arabera eman da. Azken kasu horretan, langileei buruzko informazioa lanaldi osoa kontuan hartuta estandarizatu da, lanaldi osoa urtean 1.600 ordu edo astean 35 ordu direla ulertuz.

KUDEAKETARI BURUZKO ADIERAZLEAK

Zentro edo zerbitzuen okupazio-adierazlea

Okupazio-adierazlea edo -ehunekoa erreferentzia-urteko abenduaren 15ean zeuden erabiltzaileen eta aztertu diren zentro edo zerbitzuetan zeuden plaza guztien arteko harreman portzentuala da.

Gastu arrunta erabiltzaileko

Adierazle horrek termino absolutuetan lotzen ditu aztertu diren zentro eta zerbitzuei dagokien gastu arrunt osoa eta zentro edo zerbitzu horiek erreferentziako urteko abenduaren 15erako artatuak zituzten erabiltzaile guztiak.

Erabiltzaileko batez besteko kuota

Adierazle horrek termino absolutuetan lotzen ditu erabiltzaileek kuoten bitartez egin duten ekarpenaren zenbatekoa eta erreferentziako urteko abenduaren 15erako aztertutako zentro edo zerbitzuek izandako erabiltzaile kopuru osoa.

LOB erako berezko langileak 100 erabiltzaileko

Adierazle horrek erreferentziako urteko abenduaren 15ean aztertu diren zentro eta zerbitzuetan lanean ari ziren berezko langileak eta egun horretan zeuden erabiltzaile guztiak lotzen ditu, bider ehun egin ondoren.

Adierazle hori egiteko, berezko langileak lanaldi osoaren baliokidea (LOB) aintzat hartuz kalkulatu dira.

Langileko (LOB) batez besteko soldata

Adierazle horrek erreferentziako urteko abenduaren 15ean aztertu diren zentro eta zerbitzuetan lanean ari ziren berezko langileek jasotzen zuten ordainsaria eta langile guztiak lotzen ditu.

Adierazle hori egiteko, berezko langileak lanaldi osoaren baliokidea (LOB) aintzat hartuz kalkulatu dira.

Batez besteko ordainsariari dagokionez, aztertu diren zentro eta zerbitzuetako langileei egotz dakizkiekeen gastu guztiak hartu dira aintzat, baita enplegatzaileak eskudirutan eta espezetan ordaindutako guztia ere, aztertu den aldian egindako lanaren kontrapartida gisa. Soldaten ordainsariak honela banakatzen dira: eskudirutan eta espezetan ordaindutako soldata eta ordainsariak, enplegatzaileak egindako edo enplegatzaileari egotzi zaizkion gizarte-kotizazioak eta enplegatzaileak langileei ordaindu behar dizkien gainerako gastuak.

LURRALDEARI DAGOZKION ALDERDIAK

Udalerri motak

Hau da txosten honetan erabili den udalerrien multzokatzea:

Gasteiz

Gasteiz hartzen du barne.

Arabako gainerako udalerri nagusiak

Amurrio eta Laudio hartzen ditu barne.

Arabako gainerakoak

Arabako lurralde historikoko gainerako udalerriak hartzen ditu barne (baita Arabako esleitu gabeko erregistroak ere).

Donostia

Donostia hartzen du barne.

Gipuzkoako gainerako udalerri nagusiak

Eibar, Errenteria eta Irun hartzen ditu barne.

Gipuzkoako gainerako udalerriak

Gipuzkoako lurralde historikoko gainerako udalerriak hartzen ditu barne (baita Gipuzkoako esleitu gabeko erregistroak ere).

Bilbo

Bilbo hartzen du barne.

Bizkaiko gainerako udalerri nagusiak

Barakaldo, Basauri, Durango, Galdakao, Getxo, Leioa, Portugalete, Santurtzi eta Sestao hartzen ditu barne.

Bizkaiko gainerako udalerriak

Bizkaiko lurralde historikoko gainerako udalerriak hartzen ditu barne (baita Bizkaiko esleitu gabeko erregistroak ere).

